Трибуна вільного українського слова на вільні[й] ... американ... журнал...

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII Ч. 208. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го ЖОВТНЯ 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 28, 1955. No. 208. VOL. LXII.

АЙЗЕНГАВЕР ЗАКЛИКАЄ СОВЄТІВ ДО ДІЯННЯ В ДУСІ ЖЕНЕВИ

Денвер, Колорадо. — Президент Айзенгавер в окремому зверненні, виданім в Фіцсімонському шпиталі в Денвері, закликає Совєтів, щоб на новій конференції. оцінили „правдивий і щирий дух Женеви", в якому діють Західні держави. Якщо Совєти будуть діяти в такому примирливому дусі, як це було на попередній Женевській конференції, то і тепер в Женеві можна буде зробити великий поступ в напрямі до того, щоб розв'язати важливі проблеми, які досі стоять нерозвязані між Сходом і Заходом. Примирливе становище Совєтів зможе причинитися до того, що зросте надія на „справедливий мир у світі, який дасть більшу безпеку всім державам" та збільшиться „добробут всіх народів". Президент заявив у своєму зверненні, що „світ сподівається, що нова Женевська конференція напевно відбуватиметься в цьому новому примирливому дусі." Президент підкреслює, що конференція в Женеві, яка почалася 27 жовтня, „почне продовжувати свою працю від того пункту, яким закінчилася попередня Женевська конференція в липні цього року." До найважніших справ, які чекають на розв'язку, зараховує Айзенгавер справу об'єднання Німеччини в рямках европейської безпеки. Президент підкреслює, що державний секретар Джан Фостер Доллес думає про цю справу так само як він, бо він два рази конферував з ним про те, як і про що треба конферувати на новій конференції в Женеві. „Всі ми, заявив Президент, — слідкуватимемо за успіхами цієї конференції, бо ті успіхи мають задемонструвати, що дух Женеви триває і що настала дійсна і щира зміна в політиці, яка зможе довести до дійсного миру, на який чекає весь світ,"

Демократи плянують одностайно виступати на найближчій сесії Конґресу

Вашингтон. — Впливові демокартичні сенатори погодилися на тому, щоб в другій сесії 84-го Конгресу діяти трохи ліберальніше в порівнянні з першою сесією, і щоб вся Демократична партія виступила одностайно, а не так, як це було давніше, що праве крило демократів із південних стейтів голосувало в багатьох справах разом із республіканцями. Щоб не допустити до розбиття одностайности партії на терені Конгресу, демократичні сенатори вирішили, щоб не допустити до порушування в Конгресі таких справ, як громадянські права, урядові санкції проти тих, які є проти расової дискрімінації в школах і проти приймання на працю кольорових робітників, та робітничий закон Тефта-Гартлі. В цих усіх справах демократи з південних стейтів мають інший погляд, як демократи з інших стейтів, які є більш ліберальні. Найбільше зусилля демократичного проводу в новій сесії Конгресу буде йти в тому напрямку, щоб лагодити вимоги лівого крила демократів, які хотіли б радикально розв'язати справу расової дискримінації. Всі демократи обіцяють домагатися радикальної зміни фармерської програми та видатної акції Конгресу для контролі повіней.

Фармери різно оцінюють рільничу політику Бенсона

Вашингтон Міннесота. — Кілька сенаторів, членів Сенатської Рільничої Комісії, об'їжджатимуть рільничі стейти вислуховуючи думок фармерів про те, як найкраще злікві́дувати фармерську кризу. В стейті Міннесота фармери з обережним оптимізмом прийняли плян секретаря рільництва Езри Тефт Бенсона, щоб уряд купував свинину і смалець і тим способом стримав обнижування цін на ці фармерські продукти. Республіканські сенатори хвалять цей плян уряду, а демократи не дуже ним захоплюються. Під час переслухань були такі виступи фармерів, в яких одобрювалося політику Бенсона, але були домагання фармерів, щоб Бенсон зрезиґнував. Один фармер зі стейту Айови критикував Сенатську Комісію за те, що вона переслухує окремих фармерів, а не представників фармерських організацій. На це відповів голова комісії сенатор Аллен Дж. Еллендер, що кожний фармер має право виступати перед комісією, а не тільки представники рільничих організацій. Більшість переслуханих фармерів домагалася тривкої підтримки для втримання цін на фармерські продукти, і то в висоті 90 відсотків паритету.

В АМЕРИЦІ

● В Кензас Сіті, Мо., помер 64-річний Едді Джекобсон, який разом із Геррі С. Труманом був на фронті у Франції в першій світовій війні, а по війні разом з ним провадив ґалянтерійну крамницю. Спочатку торгівля в них ішла добре, але пізніше вони збанкротували. Довідавшися про смерть Джекобсена, Труман сказав: „Він був одним з моїх найліпших приятелів. Не знаю, як довго я зможу бути без нього".

● Сім конгресменів, членів Рільничої Підкомісії Палати Репрезентантів, що подорожують по країнах Латинської Америки, прибули до Боґоти, столиці Колюмбії, щоб вивчати умови рільничої продукції.

● В місті Ла Кросс, Висконсін, два роки тому пропала 15-річна дівчина Евелін Гартлі. Досьогодні невідомо, що з нею сталося, хоч пошукування за нею тривають.

● Каліфорнійський губернатор Ґудвін Дж. Найт, вернувшися з поїздки по східних стейтах додому, заявив, що всі визначні республіканські політики в Ню Йорку і Ню Джерзі вірять, що Айзенгавер буде кандидувати в 1956 р.

● Сьома дивізія піхоти переводить на терені ЗДА збірку вовняного білля й одежі, черевиків і т. п. для бідних дітей в Кореї. Ця акція називається „Операція Санта Кло."

● Один керівник будівельного промислу заявляє, що тепер треба п'ять разів більше електрики в великих будинках, призначених на бюра, як це було в 1935 році. Причина: більше елевейторів, більше світла вживають, треба струму на холодильні апарати, на всякі автоматичні апарати, які виконують працю замість людей.

● Англійська княжна, тета королеви Єлисавети II, після 27-денного побуту в Канаді, виїхала до Англії кораблем „Емпресс оф Франс".

● Уряд Іміґрації і Натуралізації вислав до 13-ох европейських держав літаком 50 чужинців, — хворих на умові недуги. З ними поїхали 8 санітарів та один психіятр. Кошти подорожі виносять 19,000 долярів, а їхнє лікування коштувало американський уряд $230,759.

● Бувший секретар скарбу за президентури Ф. Д. Рузвелта і Геррі С. Трумана Генрі Морґентав заявив, що він уповажнив урядові аґенції вирішувати, які частини з його щоденника можна публікувати або давати до диспозиції конгресовим комісіям. Морґентав пропонував Трумановi, щоб з Німеччини зробити чисто рільничу країну, тільки одне велике картоплище.

● Д-р Джан Е Кокс заявив на зборах лікарського товариства, що за останніх десять років на 30 відсотків збільшилося число захворінь на боляк шлунку серед жінок, які працюють в тих ділянках, де раніше працювали тільки чоловіки. Докладно не відомо, яка причина цього явища, але вважають, що це є наслідком фізичної і духової перевтоми, яка спричиняє в шлунку надмірну кислотність.

У КОЛГОСПАХ ГОВОРИЛИ ПРО „БАНДЕРІВСЬКІ БАНДИ, ЩО БОРЮТЬСЯ ЗА САМОСТІЙНУ УКРАЇНУ"

МОРЯКИ З „ТУАПСЕ", ЩО „ВИБРАЛИ ВОЛЮ", ОПОВІДАЮТЬ ПРО СВОЇ ПЕРЕЖИВАННЯ ПРЕДСТАВНИКАМ ЧУЖОМОВНОЇ ПРЕСИ

Ню Йорк. — „Бандерівські банди, що борються за самостійну Україну", були часто предметом розмов і вияснень в одному із колгоспів на Одещині ще в 1954-му році — твердить один із двох українців, що є між дев'ятьма моряками із задержаного свого часу національно-китайським урядом совєтського корабля „Туапсе", яким тепер признано право азилю в ЗДА і перевезено до цієї країни. Своїми враженнями і переживаннями ділились вони з представниками чужомовної американської преси, в тому числі й „Свободи", на окремій конференції, яку влаштував Американський Комітет визволення від большевизму минулої середи, 26 жовтня. Між цими моряками є, як згадано, двоє українців, пп. Єременко і Рябенко, а двоє інших українців залишилось ще на Формозі між одинадцятьма моряками із залоги того самого „Туапсе", які теж скористали з нагоди і „вибрали волю", відмовившись від повороту до Совєтського Союзу. Всі вони однодушно стверджують, що кожний із залоги „Туапсе", який хотів вернутись назад до Совєтського Союзу, міг зробити це свобідно, без будь-якого примусу або навіть тільки впливу на те, щоб вертатись чи залишитись. Між тими, які „вибрали волю", є й капітан корабля та двоє офіцерів. Усі вони — це переважно молоді хлопці у віці від 18 до 24 років. Із їхніх оповідань виходить, що населення сподівалось ще деяких полегш за часів Маленкова, але втратило ті надії після його усунення. Ліквідацію Берії прийняли як „звичайний порядок" режиму із мовчазним очікуванням на ліквідацію когось чергового. Серед народу є розмови про можливість війни, одні думають, що її почне Америка, а інші вважають, що її спровокує Москва. Теперішнього стану в Совєтському Союзі вони не можуть порівнювати з передвоєнним, бо перед війною вони були переважно дітьми, які не здавали собі справ з дійсности. Поодинокі з них чули про УПА і про „бандерівців". Знають теж про поодинокі випадки активного спротиву, хоч про це не пишеться в газетах, а тільки говориться між людьми, мимо гострої заборони. Одному з них його приятель залізничник оповідав під великим секретом про саботажі на залізниці. Крім двох українців, деякі інші також говорять поправною українською мовою, жартуючи, що „всі ми тепер — українці російського походження". Української мови вчили їх у школі, хоч нею не користувались у розмовах. Усі вони тепер раді з того, що „вибрали волю" і захоплені Америкою та прийняттям, яке їх тут зустріло. Усі вони перебувають тепер під опікою Світової Служби Церков, яка їх сюди спровадила. Вони мають якнайкращі надії на майбутнє.

ДеСапіо твердить, що уряд Айзенгавера не дотримав виборчих обіцянок

Скенектеді, Н. Й. — Голова демократичної повітової організації в Ню Йорку „Тамані Гол" Кармін Де Сапіо у своїй промові на демократичному прийнятті в Скенектеді твердив, що уряд президента Айзенгавера не дотримав тих обіцянок, які складав під час виборчої кампанії в 1952 році. До тих обіцянок республіканців зараховує Де Сапіо стримання інфляції доляра, збільшення прибутків робітникам, зменшення податків та зміну зненавидженого іміґраційного закону МекКарана-Волтера. Замість того під час республіканського уряду, твердить де Сапіо, збільшується число збанкрутованих дрібних підприємців, зменшується число новозбудованих домів для шкіл, зростають ціни на мешкання та щораз більше поглиблюється фармерська криза. На думку Де Сапія консументи, які голосували на республіканців в 1952 році, при найближчих виборах у 1956 році змінять своє становище, і Демократична партія напевно виграє ті вибори.

Радфорд і Стравс про важливість віри для оборони країни

Вашингтон. — Голова Об'єднаних Шефів Штабу адмірал Артур В. Радфорд і голова Комісії Атомової Енергії адмірал Луїс Л. Страв зізнавали на річній Конвенції Духової Фундації і заявили, що безпека цієї країни залежить від глибокої і постійної віри її жителів. Адмірал Радфорд сказав, що віра, це „головний складок американського способу життя, яке вважає всіх людей рівними перед Богом". „Це була віра в Бога, віра в справедливість нашої справи і віра в Джорджа Вашингтона, казав адмірал Радфорд, яка одушевляла наші війська до перемоги". Адмірал Радфорд казав, що таку саму віру в Бога і слушність американської справи видко також у тому кодексі поведінки, який склав президент Айзенгавер для американських збройних сил. Адмірал Луїс Л. Стравс сказав, що коли вивчаємо життя провідних американців то бачимо, що всі вони надіялися на Божу поміч, бо глибоко вірили в нього. Тому, на думку адмірала Стравса, „віра — це найважливіший і найсильніший фактор американської безпеки".

Сенатор турбується підвищенням цін на часописний папір

Вашингтон. — Республіканський сенатор Дж. Гленн Білл домагається, щоб уряд і Конґрес зацікавилися тим фактом, що фабрики паперу в Канаді підвищують ціни на часописний папір і тим самим ставлять в важке становище американські часописи. Цей сенатор написав листа в цій справі до голови Сенатської Банкової Комісії сенатора Дж. Фулбрайта і звернувся також до секретаря внутрішніх справ Даглеса МекКея та до секретаря рільництва Езри Тефта Бенсона, щоб вони подбали про те, щоб збільшити продукцію паперу на Алясці. Сенатор Білл пише, що подорожчання паперу може привести до того, що треба буде підвищувати ціни на часописи, а це було б причиною того, що не всі громадяни ЗДА могли б користати з часописів. Тим часом в Канаді вже четверта фабрика часописного паперу підвищила ціну на папір зі 127 долярів за одну тонну — до 131 доляра. Недавно три інші фабрики паперу в Канаді підвищили ціни на часописний папір на 5 долярів від одної тонни.

● Єгипетський уряд буцімто проголосив „персона нон ґрата" і зажадав відкликати з Каіро американського летунського аташе, майора Ніколсона, який солідаризувався з становищем ізраїльського уряду в одному інциденті, що стався на кордоні Ізраїлю і Єгипту. Американський державний департамент заявив, що він такого домагання від єгипетського уряду не дістав.

Німці дивляться песимістично на вислід Женевської конференції

Бонн. — Не тільки в політичних західньо-німецьких колах, але й у широкій публічній опінії панують скрайньо песимістичні настрої щодо висліду Женевської конференції, зокрема в точці про об'єднання Німеччини. Німці виводять свій песимізм не тільки з дотеперішнього становища Совєтів в цій справі та їх рішучості у настоюванні на виступлення Західньої Німеччини з НАТО чи пак на розв'язанні цілого НАТО, що мало б — за совєтським проєктом — перетворитись в загально-европейський „пакт безпеки", але й також з остраху, що на Женевській конференції фактично найважливішою справою стане Середній Схід, дармащо його зовсім нема на офіційному денному порядку. Німці вважають — стверджують американські кореспонденти в Бонн — що виявлена в останньому часі пенетрація Совєтів на Середній Схід багато більше цікавить і турбує західніх міністрів, як справа Німеччини. Тим часом до Женеви виїхали делеґації „двох Німеччин". Головою західньо-німецької обсерваційної делеґації в Женеві є проф. Ґреве, голова політичного департаменту в західньо-німецькому міністрові закордонних справ, а головно східньо-німецької делеґації є д-р Лютер Больц, східньо-німецький „міністер" закордонних справ.

Релігійні лідери в Марокко підтримують націоналістів

Рабат. — У столиці Марокко Рабаті відбулись великі демонстрації, в яких наявно показалась солідарність магомеданського духовенства з політичним становищем марокканської націоналістичної партії. Безпосередньою причиною до масової демонстрації був поворот паші Тамі ель Ґляуї з Мараккешу до Рабату. Насправді — як пишуть часописи — „ціле місто вибігло на вулиці", а в'їзд паші перетворився в тріюмфальний похід, бо маси марокканців вітали старенького пашу, як тріюмфатора, у зв'язку з його заявою, в якій він відпекався свого протеґованого екс-султана Муляя Арафи й заявився за поворотом на султанський престіл свого недавнього противника, засланого султана бен Юссефа. Вперше за останніх два роки марокканський часопис приніс на першій сторінці фото бен Юссефа. Люди так розхапували ту газету, що хоч вона має нормально 40,000 накладу, то в середу те число газети з світлиною бен Юссефа видано в 150,000 примірників. Домагання, щоб бен Юссеф вернувся на султанський престіл, стало таке всезагальне, що навіть французька колоніяльно-націоналістична організація мусіла обережно признати, що вона в принципі не буде виступати проти тієї вимоги марокканців, бо це мовляв, — справа марокканців. Бен Юссеф вертається ще в цьому тижні з Мадаґаскару до Франції.

Фор знову зажадав вотум довір'я

Париж. — Французький прем'єр Фор, стрінувшись з гострою критикою однаково щодо свого внесення на нові парляментарні вибори вже в грудні цього року, як і щодо останніх подій на терені Зарщини й Марокко, зажадав від парляменту знову виразного вотум довір'я. Це вже вдруге він ставить таку вимогу впродовж 10-ти днів, бо ледве 18 жовтня ц. р. парлямент висловив йому довір'я 308 голосами проти 254, в дебаті над Альжирською справою. Справа ускладнена тим, що коли б противники Фора і його внеску на розписання швидких виборів голосували тепер „проти", то уряд, вказавши на важку кризу, що в ній опинилась би Франція, міг би запропонувати президентові Республіки розв'язати парлямент і розписати нові вибори, що — у практичному висліді — рівнялось би не прогрі, а перемозі Фора, який власне й хоче таких швидких виборів. В останніх днях Франція зазнала три поважні невдачі в закордонно-політичній ділянці: у Марокко паша Мараккешу й усі мохаммеданські лідери одверто виступили за поворотом на марокканський престіл засланого султана бен Юссефа, в Зарщині дві третини населення висловились проти французької адміністрації (формально проти „европеїзації"), а в Південному В'єтнамі поборюваний Францією Нґо Дінг Дієм переміг в плебісциті і став президентом нової Південно-В'єтнамської Республіки. Фор відмовився відповідати на інтерпеляції в парляменті в цих справах. покликуючись на відсутність міністра закордонних справ Піне, який перебуває на Женевській конференції.

Південний В'єтнам проголошено республікою

Сайґон. — Південнов'єтнамський прем'єр Нґо Дінг Дієм, який одержав в недільному всенародному голосуванні 98.2 процентів всіх голосів, — проголосив південний В'єтнам республікою. Водночас, на основі тимчасового конституційного закону, Дієм став першим президентом Південно-В'єтнамської Республіки. Цим формально закінчилося володіння дотеперішнього голови держави Бао Даї, встановленого за підтримкою Франції в 1949 році, який перебуваючи поза границями В'єтнаму вже більше як рік, хотів розпорядками й інструкціями з-закордону впливати на державні справи у В'єтнамі. З приводу проголошення республіки відбулися в Сайґоні й інших місцевостях В'єтнаму масові маніфестації населення. Вітати Дієма, як голову держави, явилися в середу 27-го жовтня ц. р. представники трьох великих західніх держав — амбасадори Франції, Великої Британії та З'єдинених Держав Америки. У відповідь на їх привітання і побажання Нґо Дієм заявив, що Південний В'єтнам матиме ще до кінця року нову конституцію і своє національне зібрання (парлямент), щоб таким чином відзначити пов'язаність В'єтнаму з ідеалами вільних демократій у світі. Після авдієнції амбасадорів Нґо Дінг Дієм виголосив промову до народу про завдання демократичної держави. Всі члени дотеперішнього південно-в'єтнамського уряду подалися до димісії, — щоб дати можливість Діємові сформувати новий уряд.

Совєти хочуть чимбільше туристів із ЗДА

Москва. — Представник американського бюра подорожей „Томас Кук енд Сон" Джан В. Стентон, відбувши конференцію з Серґеєм С. Кандавровим, віцепрезидентом Інтуриста (совєтська аґенція подорожей закордоном) заявив, що Совєтський Союз радо вітатиме в себе чимбільше туристів із Заходу. Совєтські офіційні представники заявили навіть, що вони готові дати туристам всякі полегші, особливо ж валютові (виміна долярів не у відношенні 4 рублі за доляра) і крім того совєтський уряд готується збільшити скількість готелів і видати спеціяльні довідники про подорожі і мандрівки по Совєтському Союзі.

ДОЛЛЕС ЗАПОВІДАЄ „НЕОБХІДНУ ЗГІДЛИВІСТЬ" В ЖЕНЕВСЬКИХ НАРАДАХ

Женева. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес, висівши з літака, що привіз його з Парижу до Женеви, де в четвер 27 ц. м. розпочалась історична конференція 4-ох міністрів закордонних справ, заявив, що З'єдинені Держави проявлять „необхідну згідливість' у переговорах з совєтським міністром Молотовим. Водночас Доллес підкреслив, що перша точка денного порядку Женевської конференції, а саме об'єднання Німеччини, є дійсно найважливішою, тим паче, що вона тісно пов'язана з проблемою безпеки для Европи. Також Молотов, що також прилетів уже до Женеви, потвердив на самому вступі, що тепер надалі діятиме „дух Женеви", який „допоможе у співпраці над поправленням міжнародних взаємин і скріпленням миру". Зрештою, заява Молотова була так стилізована, щоб не можна було в найменшій мірі дізнатися про конкретну програму Совєтів в будь-котрій справі яка буде предметом нарад у Женеві .Західні політичні кола признають, що позиція Молотова тепер постільки сильна, що СССР є єдиною з-посеред чотирьох великодержав, які репрезентовані на Женевській конференції, яка має безпосередні дипломатичні взаємини з „обома Німеччинами", себто східньо- і західньо-німецькими урядами. Тому, якщо Женевська конференція скінчилась би в точці про Німеччину невдачею, то Совєти мають вільну руку безпосередньо договорюватися з німцями. Думають, що першим зударом поміж Молотовим і західніми міністрами будуть їх суперечні тези щодо черговости питань об'єднання Німеччини та безпеки Европи. Молотов уважає, що спершу треба скласти пакт безпеки для Европи, при чому пропонує включити в нього всіх 26 европейських держав, а Захід стоїть на становищі, що без об'єднання Німеччини нема европейської безпеки і тому ці дві справи нероздільно пов'язані.Назагал сподівання щодо успіху Женевської конференції безпосередньо перед їх початком — дуже слабкі — стверджують загально коментатори в західній пресі.

Румунія змінює за московським прикладом своє ставлення до Заходу

Прага. — За інформаціями одержаними з Букарешту, політичні обсерватори стверджують досить великі зміни не тільки у внутрішній румунській політиці, але передусім в намаганні встановити за прикладом Москви „дружні взаємини" з західніми державами, зокрема із ЗДА. Офіційні румунські чинники заявили вже декілька разів американським кореспондентам, що всі різниці і непорозуміння між З'єдиненими Державами і Румунією можуть бути полагоджені, якщо тільки ЗДА погодяться відновити торговельні взаємини з Румунією. Висловлено з румунського боку теж і бажання встановити між обидвома країнами культурні, наукові і спортові взаємини. Перший заступник румунського президента Мирон Константінеску, заявив, що так же само, як з Совєтським Союзом і Фінляндією, Румунія може теж вести торгівлю із З'єдиненими Державами Америки, тим більше, що ЗДА мусять поширити ринок для збуту своєї понадпродукції.

Перон хоче виїхати з Параґваю

Буенос Айрес, Арґентина. — Сюди наспіла вістка з параґвайського кордону, що бувший арґентинський президент Хуан Перон думає якнайшвидше виїхати з Параґваю, де він перебуває на вигнанні і є інтернований в місті Вілляріка. Згідно з цією вісткою Перон плянує на довший час виїхати до Нікараґви, де відвідав би президента цієї держави Анатазія Сомозу, який є його приятелем. Тим часом в Арґентині відомий лікар і письменник д-р Альфонсо Нунез Мальмеро почав робити перші кроки в тому напрямі, щоб параґвайський уряд видав бувшого арґентинського президента, щоб його можна було судити за те, що тортурував багатьох арґентинських громадян. Д-р Мальмеро зізнав у суді, що його били в 1953 році після того, як з наказу Перона його тоді заарештовано. Д-р Мельмеро твердить, що його в тюрмі мучили при допомозі електричного струму, і що це робили за режиму Перона з багатьма іншими в'язнями під час переслухань.

В СВІТІ

● Державний секретар Доллес, як ми вже повідомляли, заповів свою подорож до Юґославії і зустріч з маршалом Тітом 5 листопада в Бріоні. Коли його спитали, яка ціль цієї подорожі, він відповів з усмішкою: „Я ще ніколи не бував в Юґославії".

● Рада НАТО, яка складається з 15 міністрів закордонних справ усіх держав-членів цієї організації, вислала депеші з висловами пошани, співчуття та побажаннями швидкого повороту до здоров'я таким трьом особам: президентові Айзенгаверові, західньо-німецькому канцлерові Аденауерові і головному командантові збройних сил НАТО, генералові Ґруентерові. Всі вони — хворі.

● Найповажніші лондонські газети запевняють, що княжна Марґарита вже остаточно рішилася вийти заміж за капітана летунства Товнсенда і заявила це своїй родині та прем'єрові Іденові. Йде тільки про формальні справи, як оформити шлюб, щоб оминути одвертий спротив Церкви, і справу її зречення з наслідних прав на англійський престіл. Тому, що королева Єлисавета II ще молода і має вже двоє дітей, які є її найпершими наслідниками, права Марґарити взагалі мають лише теоретичне значення.

● Савді Арабія є третьою арабською державою, яка підписала разом із Єгиптом та Сирією військово-політичний пакт, звернений своїм вістрям проти Ізраїлю. З військового погляду участь Савді Арабії в цьому пакті не має значення, бо та країна не має гідної уваги війська.

● Тамі ель Ґляуї, паша Мараккешу, який з ворога колишнього султана Марокко бен Юссефа став його союзником і тим спричинив великий клопіт для Франції, що за порадою того ж паші здетронізувала бен Юссефа і заслала його на Мадаґаскар, має 84 роки. Але він — „молодик" супроти паші, який очолює реґенційну раду в Марокко, бо той має 104 роки.

● На Кипрі створено тричленний комітет, очолюваний губернатором Гардінґом, який відає всіми справами безпеки цього острова. До комітету входять представники цивільної адміністрації, війська і поліції, що займають в цих ресортах високі становища. На Кипрі є тепер 14,000 англійського війська.

● Мендес - Франс, попередній прем'єр і однопартієць теперішнього прем'єра Фора з соціял-радикальної партії, гостро атакує уряд Фора за його невдачу в намаганні здобути більшість голосів у плебісциті в Зарщині на користь т. зв. европеїзаційного статуту цієї провінції. „Тільки повна зміна в політиці Франції і її моралі можна врятувати її від занепаду". — пише Мендес - Франс у своїй статті, поміщеній в новому паризькому щоденнику „Ль Експресс".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОНСОЛІДАЦІЙНА АТМОСФЕРА

Минає місяць від того часу, як 5-та сесія Пан-Американської Української Конференції, що відбулася в Торонті, в Канаді, ухвалила одноголосно окрему резолюцію, в якій висловлює загальну опінію і стверджує необхідну потребу „діючої консолідації" всіх українських визвольних сил та їх спільної, авторитетної репрезентації, пропонує своє „безстороннє посередництво" в цій справі і, вкінці, закликає до „перемир'я" всі українські угрупування на еміграції, щоб у той спосіб створити відповідну консолідаційну атмосферу. Вже сьогодні можна ствердити, що український загал прийняв цю акцію позитивно та з помітною полегшою і що ця консолідаційна атмосфера вже сьогодні практично існує, хоч і з всілякими застереженнями.

Дотеперішній відгомін на резолюцію ПАУК є наскрізь позитивний. Позитивний він головно своєю серйозністю. Правда, трапляються і менш серйозні нотки, часом прогомонить деяким дисонансом і нотка не цілком доброї волі, але це цілком зрозуміле на тлі обставин. В загальному можна ствердити два основні моменти в цьому відгомоні: 1. всі одводушно признають, що консолідація потрібна і 2. ніхто досі не квестіонував, що саме ПАУК є компетентною інституцією для посередництва в цій справі. Третім характеристичним відгомоном на акцію ПАУК є загальне переконання, що спеціяльна делегація ПАУК для посередництва з консолідаційних заходах якщо ще не виїхала, то в найближчому часі має виїхати до Европи, дармащо така поїздка ще навіть не була предметом розмов на самій сесії ПАУК, чи після неї. Наскільки нам відомо, канцелярія ПАУК в найближчих днях має розіслати до всіх українських угрупувань в Европі текст доповіді і резолюції ПАУК в консолідаційних справах із коротким проханням, щоб кожне угрупування висловило свою офіційну опінію в цій справі. Щойно тоді, одержавши й познайомившись з такою опінією, ПАУК думатиме про дальші кроки для виконання резолюції в справі посередництва.

Ясно, що в загальному відгомоні на акцію ПАУК не бракує і всіляких застережень та побажань. Перше побажання — це вимога сконкретизувати базу нової консолідації. ПАУКонференція, як відомо, стала на становищі, що такою базою повинна бути УНРада, але з тим, що це „повинна" відноситься не тільки до опонентів, але й самої УНРади. Це можна розуміти в той спосіб, що ПАУК — як це стверджено теж в доповіді на цю тему — не вважає, що консолідаційну акцію треба розгортати знову від початку, а УНРада є сьогодні, хоч і не досконалим, але — можна б сказати — найдалі йдучим і найповажнішим консолідаційним досягненням українців. Значить, УНРада, як недосконалий, але найповажніший результат дотеперішніх консолідаційних заходів, повинна стати вихідною базою для завершення консолідації. Як це має статись, чи УНРада має змінити або поширити свою основу і свої форми так, щоб у ній могли сконсолідуватись ті, які ще не сконсолідувались, чи має вона переформуватись у якусь іншу репрезентацію з такою чи зміненою назвою, це вже інша справа, і це мають вирішити спільно ті групи, які є в УНРаді і які є поза нею. ПАУК пропонує тільки своє „безстороннє посередництво".

З дотеперішніх голосів виходить, що ті групи, які є поза УНРадою, не виключають становища ПАУК, що УНРада повинна стати базою дальшої консолідації за посередництвом ПАУК, але мають одне основне застереження: поки вони цю засаду приймуть, УНРада мусить виконати першу їхню консолідаційну передумову і зірвати всю свою посередню чи безпосередню пов'язаність з т. зв. „непередрішенством", зайнявши в тій справі виразне принципове і практичне становище. Це — публічна вимога тих угрупувань, що є поза УНРадою, як теж і деяких з тих угрупувань, що становлять тепер опозицію в самій УНРаді. УНРада, як інституція, сама в цій справі, як і в справі резолюції ПАУК, становища не зайняла, хоч із різних джерел є вістки, що й вона, з більшими чи меншими застереженнями, прийняла позитивно акцію ПАУК і готова на посередництво та розмови.

Це є та загальна консолідаційна атмосфера. Від неї до дійсности, себто до того, щоб її сконкретизувати в таку консолідацію і репрезентацію, яку мав на думці ПАУК, шлях не легкий, труднощів і перешкод на тому шляху ще багато і їх цілком певно будуть ще збільшувати і роз'ятрювати ті, що такої консолідації найбільше бояться, отже явні й приховані вороги української визвольної справи. Але загальна консолідаційна атмосфера, яка серед українського загалу завжди існувала і яку поважно й досить реально відсвіжила ПАУК, дуже допоможе в дальшій кристалізації та конкретизації і самої консолідаційної акції.

ВІД КРУТІЯ ДО ТАТАРЕСКУ

Цими днями у „Свободі" вміщено новинку з Арґентини. Розагітована совєтчиками, виїхала з тієї країни до СССР білоруська жінка, „стара" емігрантка. Своїх батьків залишила вона на місці, сподіваючись стягнути їх після того, як влаштується на „родіні". Виїхала на заорендованому комуністами пароплаві. З дороги, через одного з англійських моряків, вислала до батьків листа: „Дорогі тату і мамо! Якщо можете, не їдьте за нами. Щойно вступили ми на корабель, у нас відібрали зразу всі гроші, перстені та наручні годинники. До нашого баґажу нас не допускають, а годують „рибною юшкою", хоч риби в тій юшці немає. Ми голодні. Чоловіків від нас відокремили, і ми навіть не смімо з ними говорити. Що далі буде — не знаємо. Не їдьте за нами!.."

Це — голос з того світу. Це — булькнула ще одна краплинка в совєтське болото і зникла, лишивши на поверхні скороминущі жмури.

З країн Південної Америки і з Канади приходять вістки, що ця білоруська жінка — не одинока. Пакується дехто із стужілих за рідним краєм старих переселенців - українців і виїжджає до омріяного краю, до якого думками линув на протязі довгих років. І в кого знайдеться слово докору проти цих наївних людей, які люблять землю своїх батьків? Вони спродують все своє довгими роками надбане добро і вручають свою і дітей своїх долю совєтській владі. „Не віримо оцим новоприбулим, що кричать і вимахують кулаками проти Москви, — кажуть вони. — Це запроданці капіталу, це ті, що повтікали з України, а тепер ненавидять свій власний нарід..."

Працює на повну потужність комуністична пропаґандивна машина. Тисячами каналів розпливається каламутна совєтсько - московська брехня по світі, задурманюючи свідомість довірливих людей. І часом тяжко встоятися проти неї відірваному від здорового оточення добродушному волинському дядькові чи щиросердечному поліщукові, коли зачаджує вона навіть визначних інтелектуалів у Франції і Голляндії, державних мужів у Норвегії і дипломатів в Англії. Московський співіснувальний чад отруює і запаморочує світ. Його розкладова сила незрівнянно дошкульніша, як заборонені міжнародними конвенціями отруйні гази. Бо не тіло, а душі отруює він і нищить. Проте, його не забороняють, бо продукується він не в хемічних, а в ідеологічних лябораторіях. А в країнах демократії вільно ісповідувати кожну ідеологію.

Про рафіновану облудність комуністичної зброї, стосованої у боротьбі з еміграціями у вільному світі, пише кореспондент „Ню Йорк Таймсу", що відбув цими днями розмову з кол. румунським прем'єр-міністром Георгієм Татареску. Бувший комуністичний достойник, що в 1947 році попав у неласку московських хазяїнів, прийняв, з дозволу влади, американського кореспондента в люксусовому мешканні. При цьому присутні були редактор комуністичної газети і перекладачі. Татареску заявив, що від 1947 року, коли його усунено з високого посту, він сидів у в'язниці. Тепер він, мовляв, на волі і чекає на свого сина, який еміґрував був до Парижу того ж 1947 року. Під комуністичним режимом, запевняв Татареску кореспондента, Румунія добилася величезних успіхів в усіх галузях життя. А в кінці розмови бувший румунський прем'єр - міністер критикував західні держави за те, що „утруднюють" еміґрантам вертатися на їхні батьківщини.

Що це є? Це — ще один виступ співробітника Комітету „за возвращеніє на родіну", що має своїм завданням уловлювання еміґрантських душ. Власне, співробітника румунської філії цього комітету. А такі філії активно працюють також у Польщі, Болгарії, Чехословаччині, народившись від матірнього пня — берлінського комітету енкаведівського генерала Міхайлова. Всі ці філії намагаються передусім зваблювати, деморалізувати еміґрантів, а коли це не вдасться, то паралізувати їх політичну діяльність, терORизувати окремих еміґрантів, змусити їх замовкнути і зашитися в найглухіші щілини західньо - европейських міст та сіл.

Винахідливість енкаведистів сягає ще далі. Проголосивши облудну „амнестію" (див. у „Свободі" з дня 30 вересня статтю „Суть московської амнестії"), вони мобілізують тепер „живих свідків" що ма-

(Закінчення на стор 7-ій)

БУВАЄ ТУЖУ...

Буває тужу за тобою,
Як тужать цвіти навесні,
Як тужать ті листки дрібні,
Коли осінньою порою
Летять у світ сухі, марні —
Такою тихою нудьгою
Нудьгую часом за тобою.

То знов жура стрясає мною,
Як тая буря навесні.
Шаліє вітер. Ллють рясні
Дощів потоки. В лютім бою
Падуть ялиці кремезні...
Такою дикою журбою
Шалію часом за тобою.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

КОНФЕРЕНЦІЯ ПАРИЗЬКОГО БЛЬОКУ

Мюнхен. — Після довгих і доволі складних переговорів недавно відбулася в баварській столиці аж 5-денна конференція представників неросійських народів, що входять до відомого „Паризького Бльоку", зорганізованого в Парижі кілька років тому. Крім України, взяли участь представники таких країн, окупованих московсько-большевицьким режимом: Білорусь, Азербайджан, Вірменія, Грузія, Ідель-Урал, Північний Кавказ і Туркестан, який прийнято до Парицького бльоку щойно тепер. Українську Національну Раду заступали: С. Довгаль (УСП), Ф. Пігідо (УРДП), проф. Ґловінський і проф. Юрченко (обидва УНДС), М. Хробак (УНДО).

Засадничі справи, що входили до програми конференції, були обговорювані на пленумі конференції; побічні праці та узгіднення переводили окремі комісії — статутова й резолюційна. На конференції були виголошені дві основні доповіді: п. Цинцадзе (Грузія) говорив про міжнародну ситуацію й завдання Паризького Бльоку. М. Абрамович (президент Білоруської Народної Республіки в екзилі) доповідав про внутрішні організаційні завдання народів Паризького Бльоку в ділянці організації політично - визвольних сил поневолених народів СССР. Обговоривши всебічно сучасне політичне становище поневолених народів СССР, конференція ухвалила ряд постанов щодо координації й посилення визвольної боротьби. Які це конкретні постанови, на жаль, невідомо. Конференція прийняла також новий статут і змінила, власне конкретизувала свою назву, а саме: „Ліґа Визволення Народів Совєтського Союзу (Паризький Бльок)". Це й буде офіційною назвою бльоку неросійських народів.

На підставі ухваленого статуту, встановлено керівні органи Ліґи, тобто Комітет, на чолі якого стоїть Президія. До складу Комітету Ліґи входять по одному представникові від кожного національного центру. З конкретних рішень конференції слід відмітити таку заяву представників неросійських народів щодо російської еміграції: „Обмірковуючи питання взаємин з російськими еміграційними колами, учасники конференції не раз констатували, що російські політичні групи в еміграції вороже ставляться до визвольних змагань поневолених народів СССР та до віднови їх незалежних демократичних держав. Дотеперішні спроби знайти серед російських демократичних груп зрозуміння до ідеї визволення неросійських народів з-під большевицької окупації й віднови їх незалежности, не дали наслідків". Тому, читаємо далі у заяві Паризького Бльоку, конференція ухвалила звернутися до російської демократичної громадськости із закликом: стати на висоті вимог історичного моменту і зрозуміти прагнення народів до свого визволення.

Годі, очевидно, сподіватися, щоб цей заклик до російських еміграційних груп мав якінебудь успіхи. Російські групи, поза зовсім незначними вийнятками, стоять на становищі збереження за всяку ціну „єдиної і неділимої" Росії, і росіяни на еміграції аж ніяк не збираються відмовитись від історичного, віковоГо, російського імперіялізму, який тепер виступає у формі імперіялізму комуністичного.

На конференції неросійських народів Паризького Бльоку відчувався деякий упадок престижу української делеґації, що є наслідком важких непорозумінь між 8-ма українськими партіями, які входять до Української Національної Ради. Затяжна криза в УНРаді знизила авторитет українців в Паризькому Бльоці, де ще недавно українці користувались, мабуть, найбільшими впливами.

По закінченні конференції були вислані привітні телеграми державному секретареві Доллесові і німецькому канцлерові Аденауерові. Слід також відзначити, що конференція притягнула зацікавленість української преси і громадянства в Західній Німеччині, і неросійські та середньо - европейські народи живо цікавилися її працею.

Об.

ФРАНЦУЗИ В МАРОККО

Найбільше клопотів спричиняли попередньому французькому урядові Мендес-Франса і спричиняють теперішньому урядові Едґара Фора в Марокко не партія арабських націоналістів Істікляль і не фанатичне плем'я рифенців, і навіть не Москва, яка в Африці і на терені Об'єднаних Націй зручними інтриґами підбехтує проти Франції арабський та мохаммеданський світ. Цими найбільшими клопотами і найбільшими ворогами є власні таки земляки, французи в Марокко. Коли короткі газетні вістки говорять, що „французькі колоністи" противляться реформам, що їх задумав центральний уряд Едґара Фора в Парижі у порозумінні з усіми арабськими групами з Марокко, то читач може справедливо подумати: навіщо французькому урядові церемонитися з колоністами? Чи не можна завести серед них дисципліну й примусити їх підпорядкуватись політиці, що її вирішує Париж?

Але це не така легка справа. Вона ще більше скомплікована, як в усіх тих державах, де на окраїнах живе націоналістичне населення, опозиційне до кожної політики, що йде на порозуміння і „концесії" з сусідньою державою, з якою ведеться спір за прикордонну територію, чи з іншою національною групою власних громадян. Так буває скрізь у світі: французи в Альзації — найбільші патріоти Франції, як і німці в Льотринґії і всій Надрайнській смузі.

Боротьба між польським і німецьким елементом велась найзавзятіше на Шлезьку й Помор'ї. Поляки в Галичині, на Волині й Виленщині, які самі себе звали „кресов'яками", були в масі (за вийнятком одної групи серед аристократії та інтелектуалів) найзапеклішим ворогом кожного ліберального відруху центрального польського уряду в Варшаві у відношенні до українців, білорусинів чи литовців. Найбільш шовіністичною була московська „чорна сотня" власне в Україні, а Київ був осідком осавленого „Киевлянина". І по українському боці теж „найтвердішими" були наші лемки, а націоналізм оформився в зорганізовану найяскравішу течію саме на західніх українських „окраїнах".

У випадку з марокканськими французами річ ускладнюється тим, що там діють не тільки моменти чуттєвого патріотизму, але й устросві причини та господарські інтереси. Коли в Кенії найбільш непримирливі супроти автохтонів англійські плянтатори є носіями, так би мовити, клясичного колоніялізму, відомого з історії всіх колишніх колоніяльних країн включно з Північною і Південною Америкою, то в Марокко французи - колоністи вважають себе ще вирішним чинником на пливкому й непевному терені Паризького парляменту. Вони діють на ньому посередньо, силою своїх родинних, фінансових і політичних зв'язків, але діють дуже сильно. Бо хоч усіх білих в Марокко є лише 360,000, в тому числі 40,000 еспанців і італійців, отже самих французів малощо понад 300,000 на 8 мільйонів арабів, майже без вийнятку кожний з отих 300,000 має у Франції своїх кревних, приятелів і знайомих, а серед них чимало парляментарних послів і впливових людей із світу фінансів. Марокко належить до Франції щойно від 1912 року, отже там нема ще традиції „автохтонних" французьких ґенерацій, яких в'язав би з арабами спільний тереновий сентимент і бодай частинно спільність інтересів. Це все розмірно, або цілком недавні пришельці, які вросли в терен тільки силою своїх матеріяльних інтересів, і борються за збереження їх.

Марокко — країна мало розвинена, але пребагата на земельні скарби й торговельні та промислові можливості. Тому потягли туди найметкіші одиниці з Франції, із найбільшим підприємницьким хистом, але й найбільш авантурницьким духом. Вони інвестували там свої капітали та працю і заздро бережуть свої зиски. Вони живуть в Марокко майже виключно по містах, з того половина їх в Касаблянці, але зосередили в своїх руках найурожайнішу землю (коло 5,000 французів — це справжні колоністи, які застосовують модерні способи господарювання в отій країні, це є не тільки пісок та залізні гори, але й родючі ґрунти та багаті пасовиська), місцевий промисл (текстилі, цукор, консерви, головно сардинки), копальні (фосфату, кобальту, манґану й олова) і торгівлю. Тому вони стали потугою, з якою мусить рахуватись парлямент і уряд Франції. Очевидно, всі ці французькі хлібороби й промисловці в Марокко мають головно тому такі високі зиски, що користають з дешевого робітника і упривілейовано - низьких податків.

Вони, ці французькі багатирі бояться конкуренції нових фабрик з місцевим капіталом і таких господарських реформ, які можуть вдарити їх, як податковців по їхніх кишенях. Вони бояться втратити позицію вищої й упривілейованої верстви. Тому вони шукають в місцевому населенні союзників тільки серед найконсервативнішої і найбільш назадницької верстви шейхів-багатирів, які так само використовують бідне автохтонне населення. Ці автохтонні низи тільки помалу можуть витискати „бідних білих" — нижчих службовців установ чи робітників на нижчих щаблях. При поширенні рямців місцевої автономії і шкільництва — автохтони, ясна річ, виповнювали б щораз більше й певніше всі щаблі адміністраційної і господарської драбини. Тільки французькі інтелектуали в Марокко й частина вищої адміністрації здають собі справу з конечности стосувати й у Марокко соціяльну справедливість і вводити такі реформи, які були б корисні не тільки для білих, але й для автохтонного населення та всієї країни.

Однак, ця розумна й поступова частина французів у Марокко — це меншина. Більшість належить до організації „Французька Сучасність", яка є носієм французького націоналізму, в найгіршому розумінні цього слова з його расовою вищістю, національною непримирністю та соціяльною несправедливістю. Ця французька не інтелектуальна, а господарсько-промислова еліта все ще не шукає і найменшого зближення до країни та автохтонного населення в розумінні приймання його звичаїв та обичаїв і зрівнювання себе способом життя з поступовими й освіченими автохтонами. Французи живуть у своєму щоденному житті в Марокко французьким життям: спроваджують з метрополії часописи й книжки, харчі й вина, одяги й авта. Вони завели для себе ресторани й кав'ярні на паризький зразок. Вони могли б стати дійсними носіями французької культури, коли б не були такі еґоїстичні й не хотіли б сполучати дві несполучені політично - культурні системи: зберегти „на вічність" Марокко при Франції й одночасно відмежувати марокканців від французів неперелазним муром ґетта. Наслідки такої парадоксальної політики потрясають нині самим Морокко і цілою Францією, а оклики французьких демонстрантів на вулицях марокканських міст „На шибеницю з Фором!" ані не зроблять цієї політики мудрішою, ані не підвищать міжнародного престижу Франції.

НА ТЕМИ ДНЯ

Один з провідних українських часописів, що появляється [illegible] Західній Німеччині, [illegible] з українських [illegible], які виходили в Україні до 1930 року, деякі забуті вірші відомих українських поетів. Це річ і корисна і похвальна.

Але ж не завжди можна погодитися з вибором віршів, що їх цей часопис передруковує. Великі сумніви викликає особливо вірш відомого Володимира Сосюри п. н. „Ти прийшла", передрукований в одному з вересневих чисел.

Передати мотивів цього віршу не сила, такі вони, сказати делікатно, розгнуздані... Тема віршу: розлука з коханою, що її поет не хоче питати, „де ходила і з ким була", що, покидаючи її, він хоче „гнути" і „в чорта і в мать", і що з нею герой віршу (він репрезентований поетовим „я") мав двох синів... Кінчається вірш (написаний, до речі, в травні 1926 року і друкований в альманаху „Вапліте" за 1926 рік) промовистим закінченням:

„Ти мене не могла обдурити,
Обдури хоч моїх ти дітей".

Коротко кажучи, тематика й мотиви віршу такі, що їх не передрукував би Сосюра навіть сьогодні в підсовєтській дійсності. Передруковує його зате, невідомо для якої мети, український революційно - демократичний часопис на еміграції 1955 року...

* *

Не повезло з передруком і редакторам сторінки „Кооперативної Громади" п. н. „Кооперативне Життя", що появляється в одному з українських канадійських часописів. Товстим друком надрукували, мабуть чи не з приводу міжнародного дня кред. кооперації, „Кооперативний марш" Ол. Варавви, друкований колись в добу переліцитовування українських соціялістів з московськими комуністами, до якого напевно нерадо признається сьогодні і сам автор. В цьому вірші-маніфесті — пишається така строфа:

„Тільки гуртом у тьмі [забутгя
Втопимо жах капіталу,
Найдем шляхів до ясного [життя,
Ті, що віками шукали..."

Передруковується цей „кооперативний марш" з мотивом „топлення жаху капіталу" 1955 року, після того, як Москва „втопила" на поневолених нею землях не тільки капітал, але й усю вільну кооперацію, і в час, коли вона не залишила своїх плянів „топити" капітал і свободу кооперації в усьому вільному світі.

Проф. І. Мірчук

СПОМИНИ З НЕДАВНЬОГО МИНУЛОГО

Вільгельм Ґренер — одна з найбільш визначних постатей новішої історії Німеччини

(1)

При кінці минулого року появилася на книжковому ринку публікація: General Groener, Soldat und Staatsmann, Societas Verlag, Frankfurt a. Main (стор. 406), автором якої є дочка цієї небуденної індивідуальности — Dorothea Groener-Geuer.

Тому, що Ґренер мав відношення до української історії двадцятого сторіччя, хочу звернути увагу нашої громадськости на цю книжку, а рівночасно подати до відома деякі враження на підставі мого довголітнього знайомства та співпраці з цією надзвичайною людиною.

На важливість цього видання вказує хоча б факт, що найбільший авторитет серед сучасних німецьких істориків проф. Майнеке написав вступне слово, підкреслюючи в ньому високі духові якості, мужеську відвагу та неабиякий державницько - політичний хист його приятеля Ґренера. Бо Ґренер і Майнеке належали до неофіційного товариства ім. Гумбольдта, яке мало тільки 12 членів, а саме найвизначніших представників німецької науки. В цьому товаристві репрезентували медицину відомий хірург проф. Зауербрух, фінансові дисципліни міністер і професор берлінського університету Попіц, що був зліквідований Гітлером після 20 липня 1944 року, географ Пенк — учитель та приятель Степана Рудницького, член Наукового Товариства ім. Шевченка, та ін. Могло б здаватися, що авторство доньки підсуває нам припущення суб'єктивізму в опрацюванні матеріялу. Одначе, в дійсності воно так не є. Уся арґументація спирається на документарних джерелах, які збереглися у воєнному архіві, крім цього на приватному листуванні, а врешті-решт, на безпосередньому досвіді, бо дочка сама була довіреною Ґренера, головно після смерти його дружини в р. 1926, і цим самим мала доступ до його думок, неприступних для дальшого оточення. Книга написана у стислому стилі, заховує суворо науковий характер і є доказом письменницького хисту авторки.

Вільгельм Ґренер (1867-1939) генерал-ляйтенант, генерал-квартирмайстер (шеф штабу) цілої німецької армії, наступник Людендорфа, німецький міністер залізниць, військових та внутрішніх справ, почесний доктор кількох університетів, голова кураторії та один з основників Українського Наукового Інституту в Берліні належить до найбільш трагічних, провідних постатей в останній добі німецької історії, а саме від часів останнього цісаря Вільгельма II аж до націонал-соціялізму включно.

Вже на самім початку його кар'єри виступає ця трагічна доля, яка переслідує його майже до кінця життя. У великому німецькому генеральному штабі висунулися зпоміж сотні співробітників цієї установи дві великі індивідуальності, а саме Людендорф і Ґренер. Людендорф безперечно геніяльний військовик виказав свої вальори під час першої світової війни, але Ґренер перевищав його шириною горизонту, організаційними здібностями та політичним хистом. Але коли прийшло до обсадження найважнішого посту в генеральному штабі, шефа операційного відділу, переміг Людендорф, нащадок визначної родини, в якій було багато високих старшин, між тим, коли Ґренер не вийшов з цієї „високої касти", що з неї рекрутувалися перед першою світовою війною пруські генерали. Його батько не був навіть офіцером, а тільки дрібним військовим урядовцем (Zahlmeister-ом). Ґренер — одна з цих вийняткових одиниць, які з любови до батьківщини в найтяжчих для неї хвилинах мусіли перебирати на себе обов'язки, для широких кол суспільства незрозумілі і ще до того такі, що викликали у загалу цілковито фальшиві уявлення.

Таким моментом переломовим для історії Німеччини 20 ст. був кінець першої світової війни й абдикація (зречення з трону) Вільгельма II. Фельдмаршал Гінденбурґ, як головний вождь армії та його шеф штабу генерал - квартирмайстер Ґренер мали цілком ясну картину ситуації, в якій находився німецький фронт. Фронтові частини були виснажені до тла чотирилітньою війною, безперервними боями від травня ц. р. та безвиглядністю політичної ситуації, що протиставила мілітарно слабим державам Туреччині та Болгарії, не надто сильній Австро - Угорщині і Німеччині майже увесь світ. На довшу мету, не зважаючи на ґрандіозні успіхи на полі битв, центральні держави мусіли програти, бо їх ресурси людські і матеріяльні були дуже обмежені в порівнянні з засобами, якими розпоряджала Антанта.

Це співвідношення сил осінню 1918 р. було для Німеччини тим більш критичне, що у її союзників, в цьому числі й Австрії, показувалися прояви недотримання вірности, а в запіллі армії, головно в Берліні, почалася революція. Під впливом цих подій німецький цісар покинув свою столицю і переїхав до головної кватири у Спа, де 8 листопада відбулася історична нарада, в якій взяли участь, крім цісаря, та його військових адьютантів, фельдмаршал Гінденбурґ і генерал Ґренер. Усім, що тверезо думали у цій тяжкій хвилині, було ясно, що тільки уступлення Вільгельма, цієї персоніфікації німецького імперіялізму в очах Антанти, могло дати підставу для майбутніх мирових переговорів. Рівночасно цей акт та переміна монархічної системи у республіканську могли покласти кінець революційним настроям і перешкодити поширенню більш радикальних гасел большевизму. Гінденбурґ, докладно поінформований про положення на фронті та в Берліні, був свято в цьому переконаний, що для добра справи зречення з трону мусить прийти негайно, одначе він не мав настільки цивільної відваги, щоб сказати це в очі цісареві і залишив цей надзвичайно несимпатичний обов'язок своєму шефові штабу Ґренерові, який добре зрозумів, що цей крок принесе йому тільки тяжкі закиди з різних сторін, але в почутті відповідальности супроти нації не завагався взяти цей тягар на себе. — Дальшим обтяжуючим для нього моментом була фраза, якої він ужив у приватній розмові з вищими старшинами з оточення кайзера. Коли дехто з генералів обстоював думку, що німецьке військо зв'язане присягою вірности повинно беззастережно стояти при особі свого найвищого вождя, тоді Ґренер висловив погляд, що в стадії революційних потрясень такі поняття, як „присяга вірности" та „найвищий вождь" тратять свою дійсну силу і стають фікцією, чого доказом в цьому моменті були бунти матросів в Кілю та повний розклад етапних частин.

(Закінчення буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

З ДНЕМ 1-го ЛИПНЯ ПОЧАЛАСЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. УСІ НА ФРОНТ ТІЄЇ КАМПАНІЇ ЗА ДАЛЬШИЙ ЗРІСТ НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗА КРАЩЕ БУДУЧЕ НАШОЇ СПІЛЬНОТИ!

СПРАВЖНЯ КОНСОЛІДАЦІЯ

Це не був припадок, що саме представник Українського Народного Союзу видвигнув на 5-ій сесії Пан-Американської Української Конференції, що відбулася з кінцем минулого місяця в Торонті, проблему повної і діючої консолідації українських визвольних сил, пропонуючи посередництво ПАУК для досягнення тієї консолідації. Бо хто ж більше і переконливіше може говорити про таку консолідацію, як голова Українського Народного Союзу, того клясичного прикладу і взірця найбільшої і найповнішої української консолідації, яка будь-коли існувала.

Берімо практично. Між понад 70 тисячами всіх і приблизно 50 тисячами дорослих членів Українського Народного Союзу заступлені абсолютно всі верстви і групи нашого американсько-українського суспільства. Що більше, не тільки Український Народний Союз як цілість, але й поодинокі його Відділи могли б послужити прикладом саме такої консолідації, за якою ми тужимо, якої шукаємо, але якої дуже часто не бачимо.

В чому криється консолідаційна таємниця УНСоюзу? Це дуже добре з'ясував свого часу один з провідних діячів цієї організації, кажучи, що УНСоюз є союзом ідей, праці та інтересів. Ідея УНСоюзу — це всебічний розвиток нашої спільноти та її максимальний вклад в розбудову цієї країни з одного боку, а в допомогу визвольним змаганням українського народу з другого. Саме на одних із конвенцій УНСоюзу вперше прогомонів у цій країні український національний гимн „Ще не вмерла Україна". Це було понад 50 років тому і від того часу цей гимн найактивніше і найповніше здійснюється в організаційних рямках УНСоюзу. Вступаючи до УНСоюзу, ніхто нікого не питається про його політичні погляди чи про його віровизнання. Аби не був комуністом та аби був льояльний до цієї країни і визнавав загальну українську ідею. Все інше друга справа. Кожний має однакові права і привілеї, кожний може обстоювати свою думку, але кожний має теж обов'язок підпорядковуватись рішенню більшости.

На тлі такої ідейної консолідації має величезний успіх консолідація праці. Одинцем чи групами американські українці навіть найбільшими зусиллями ніколи не могли б добитись навіть малої частини тих успіхів, як вони добились у консолідаційних рямках УНСоузу. Чи це буде культурний, господарський, політичний або будь-який інший вклад у розбудову цієї країни, чи це буде моральна, політична і матеріяльна допомога Старому Краєві та його змаганням — успіхи американських українців міряються працею Українського Народнього Союзу та збуджують подив і респект серед чужих, а гордість і почуття сповненого обов'язку серед своїх.

Не менш виразно і промовисто бачимо саме в УНСоюзі і консолідацію інтересів нашої спільноти. Кожний член УНСоюзу, без уваги на яку суму він забезпечений та як довго він є членом, має однаковий голос у вирішуванні всіх справ своєї організації. Відносно малою місячною, чверть- пів- або річною вкладкою, він у „консолідації" з іншими найкраще забезпечує інтереси свої власні та своєї родини, як і своєї спільноти. „Сконсолідувавшись" з іншими в УНСоюзі, він тією консолідацією дослівно забезпечує життя і будучність однаково, як своєї родини, так і своєї спільноти.

На ці теми можна б писати великі томи та наводити сотні і тисячі практичних прикладів. Український Народний Союз це справді „гордість і надхнення для українців не тільки в Америці, але і в цілому світі" — як недавно твердив один із познайомлених з цією організацією американських кореспондентів. Лихо тільки в тому, що цього не бачить і не розуміє чи не може або не хоче усвідомити собі все ще велика маса наших українських співгромадян, які досі все ще стоять поза направду творчими консолідаційними рямками УНСоюзу.

Теперішня спеціяльна кампанія для приєднування нових членів до УНСоюзу має на меті відкрити на ці правди очі тим, що їх ще не бачать, не розуміють або не доцінюють. Здобути кожного українця для цієї нашої справжньої консолідації в УНСоюзі — це основна передумова наших дальших успіхів та нашого постійно збільшуваного вкладу в розбудову цієї країни і у визвольні змагання України. Ми повинні і мусимо цю нашу найбільшу і найефектовнішу консолідацію, якою є УНСоюз, поширити і розбудувати до найбільш можливих меж, що можна зробити в першу чергу найбільш інтенсивною організаційною працею. Теперішня кампанія дає на це окрему нагоду і тому не тільки головні і відділові урядовці чи організатори, але й кожний з рядових членів УНСоюзу повинен взяти в цій кампанії найактивнішу участь. Наша консолідація — це запорука наших успіхів, а найкраща консолідація, на яку будь-коли українці спромоглись — це Український Народний Союз!

Д. Галичин

МИ РУШИЛИ З МІСЦЯ...

З кінцем минулого 1954 року, УНСоюз нараховував 70,473 члени. Довкола того числа членів ми тупцювали вже 8 місяців. Були такі місяці, що це число було навіть менше, або знову дещо більше, одначе віддаль була завжди незначна. Воно було мов зачароване. Ми ніяк не могли від нього віддалитись вперед. Щойно в минулому місяці ми рушили з місця та відійшли дещо дальше від того числа, закінчивши числом 70,651.

Правда, цей крок вперед не є ще великий, але все ж таки його можна вже завважити. Сталось це завдяки праці кількадесяти відділів, що у вересні взялись до праці та приєднали 343 нових членів. Очевидно, з того числа треба було відтягнути відповідну кількість на покриття цієї прогалини, яка постає кожного місяця через смерть, вибір готівки, суспензу і т. п. Все ж таки певна кількість членів осталась і ми могли збільшити УНС до 70,651 члена.

Як відомо, 1-го липня почалась кампанія за здобуттям 3,000 нових членів до кінця цього року. Цей кінець вже недалекий. Ще матимемо три місячних звіти, в яких виказуватимемо рух членів, який очевидно, залежатиме від вислідів нашої праці Тому, коли ми в цих трьох місяцях подвоїли б наші зусилля та успіхи з місяця вересня, тоді наш кінцевий успіх кампанії міг би ще бути, якщо вже не повним, то бодай задовільним. Що це зовсім можливо збільшити вдвоє наші успіхи, на те маємо приклади в нашій минулій праці. Бо якраз у попередніх роках ми мали найбільші успіхи впродовж тих трьох місяців, які нам ще залишаються до розпорядимости, а саме: жовтень, листопад і грудень. У згаданих місяцях ми діставали пересічно по 600 нових членів. Ми цілком певно могли б зробити це і тепер, якщо тільки подвоїли б наші зусилля, нашу працю, і наші старання.

Тому я звертаюсь оцією дорогою до всіх відділових урядовців та до всіх активних членів нашої організації з таким проханням:

Виконайте свій обов'язок та придбайте до свого відділу ту кількість членів, яка була Вам визначена в цій кампанії!

Якщо Ви вже зорганізували приділене Вам число членів, старайтеся тепер перевиконати наложену на Ваш Відділ квоту нових членів!

Якщо Ви ще взагалі не взялись до праці приєднування нових членів, зробіть це негайно та подбайте, щоб Ваше ім'я було поміщене на сторінках „Свободи" між тими ревними і працьовитими Союзовцями, які не шукають слави в порожніх словах, але тільки в ділах!

Хай Ваше ім'я світить прикладом для інших працівників. Тому дайте добрий приклад своєї праці, а добрим прикладом можуть бути тільки нові члени, що Ви їх зорганізуєте!

Посвятіть для цієї праці два вечорі, або бодай один вечір кожного тижня упродовж наступних двох місяців, а певним є, що з кінцем року вислід Вашої праці буде задовільним не тільки для УНСоюзу, але і для Вас самих!

Г. Герман

КАМПАНІЯ

З початком місяця жовтня ми увійшли в другу половину нашої цьогорічної спеціяльної кампанії за приєднування нових членів до УНСоюзу. Місяць вересень показався досі найуспішнішим, бо в нім приєднано більше нових членів, ніж в інших місяцях цього року. Дотеперішній хід кампанії виявляє, що 90 відсотків усіх нових членів приєднали відділові секретарі, а 10 відсотків припадає на інших відділових урядовців і рядових членів. У порівнянні з минулим це значить, що більше рядових членів відгукнулись на поклик, щоб кожний член став організатором. А це вже поступ, коли рядові члени реагують на відозву Головної Канцелярії. Позитивне значення мають теж запити членів до Головної Канцелярії: „Чи вільно членам приєднувати нових членів до УНСоюзу?" На такі запити є одна відповідь: не тільки вільно, але й обов'язком кожного члена є приєднати хоч одного нового члена в часі цієї кампанії.

Якщо рядовий член повинен присднувати нових членів, то цей обов'язок тим більше повинні відчувати предсідники, касири і інші відділові урядовці, бо й вони несуть відповідальність за поступ своїх відділів. Вони не мають рації звалювати такого обов'язку виключно на відділового секретаря. Та й не можна поминути конвенційних делегатів, які повинні почуватись до окремого обов'язку взяти якнайактивнішу участь у цій кампанії. Тому кличемо їх: Гей, панове Делегати 23 Конвенції УНСоюзу! А ну-мо приєднаймо хоч по одному членові в місяці листопаді! Тоді Союз відразу збільшиться на 340 нових членів, а місяць листопад буде записаний в історії УНСоюзу вам на славу!

Як же працювали Відділи УНСоюзу в перших трьох місяцях кампанії? Отже 197 Відділів відгукнулись на поклик і приєднали нових членів, одні більшу, другі меншу скількість. Одні вже перевищили призначену їм квоту, а другі досягають її. Але 303 Відділи досі не приєднали ще ані одного нового члена і наче чекають, „що то з того буде". Вони вже мають готове оправдання, що, мовляв, нема кого організувати. Нехай буде й так, що є менше дорослих кандидатів на членів, але — де ж діти? Діти приходять на світ в кожній громаді, то чому не вписувати дітей?

Ми часто є свідками, як маленькі (в порівнянні з УНСоюзом) організації енергійно стараються звербувати нових членів. Вони не зважають на це, що вони маленькі і що не виконають своїх переборщених обіцянок, але перехвалюють себе на всі заставки, щоб тільки дістати нового члена! А як ми ставимось до УНСоюзу, який стільки років служив українському народові, українській спільноті тут і своїм членам? Чи не заслужив УНСоюз на це, щоб його власні Відділи причинилися хоч частинно до його росту або до заповнення рядів тих, які відходять на вічний спочинок?

Остається ще два місяці часу — листопад і грудень — доволі часу кожному Відділові дістати нових членів і виповнити призначену квоту Коли скінчиться кампанія, то не повинно бути ні одного Відділу, який не постарався б приєднати відповідну скількість нових членів. Кампанія за приєднування нових членів — це перевірка життєздатности кожного Відділу УНСоюзу!

Членство в Українському Народному Союзі — це ваш національний обов'язок і особистий інтерес! Вступайте в члени У. Н. Союзу!

Ярослав Падох

ПОМІЖ КРАЙНОСТЯМИ

Ось саме пройшло шість років від мого прибуття до цього краю і вже завершується шостий рік мого членства в Українськім Народнім Союзі. І згадуючи той віддалений час, пригадую ясно, як сьогодні, що мене завело до Союзу, і то майже прямо з нюйоркської пристані. Були в тому дві причини: громадський інстинкт та — страх. Цей перший звелів не тільки мені, але й десяткам тисяч наших земляків, зв'язатися чимскоріше з тутешньою українською громадою і з нею продовжувати нашу національну боротьбу, якої ми не перевивали навіть у безнадійних діпівських таборах. Аджеж не від нас зачинається американська українська іміграція й не нам приходиться класти підвалини під тутешню українську громаду. А про Союз ми знали ще з рідного краю, як про найстаршу, найбільшу та, що не менш важне, вповні загальну українську організацію в Америці. До того ще мені пощастило відшукати в однім нюйоркськім Відділі УНС моїх вужчих земляків, давніх і новітніх імігрантів тож уже почувався посеред них, як на на перших зборах Відділу я давніх зборах в моїй дорогій Стрийщині.

Та не тільки національний і громадський інстинкт привів мене до Союзу. Була ще друга в тому причина, це був страх. Звичайний страх за долю моєї родини. Шалений рух великоміської вулиці, яка щодня і щогодини бере великий окуп у людськім житті за вигоди модерної комунікації, небезпека втрати життя і каліцтва, яка чигала на мене і таких, як я, здавалося, з кожного кута великої відливарні заліза, в якій я ливарем проходив перший мій курс американізації, та й інші незлічені небезпеки нового побуту на новому континенті, вони й заставили мене бодай дещо забезпечити мою родину на випадок якогось нещастя. Вже у перших тижнях після мого приїзду сюди я викупив першу полісу на обезпечення в Союзі, а після одержання праці здобув ще другу. І завжди, навіть ясно не допускаючи до себе й думки про якесь нещастя зі мною, все ж я був спокійніший: не дай Боже пригоди, мої діти бодай на перший час будуть забезпечені. Цей спокій дуже облегшував мені життя у перші трудні дні і роки мого нового життя.

Згадую про це сьогодні під впливом двох розмов з моїми приятелями. Збираючись на посвячення докупленої віллі „Київ" на „Союзівці" у червні ц. р., я намовляв приятеля поїхати туди мовляв, і розважиться і буде свідком нового акту розбудови нашого громадського життя й надбання. На це він відповів, що не слід набуття віллі чи навіть цілої „Союзівки" уважати та реклямувати, як громадський здобуток. Аджеж Союз це тільки асекураційне товариство, річчю якого є робити бизнес, тож чого громаді тішитися його успіхами.

А ось саме вчора я мав відмінну розмову з іншим земляком, який вже здавна є членом Союзу й до того в моїм Відділі. Він є батьком доволі великої родини. Троє дрібних дітей, дружина й хвора мама. До того ще допомагає хворому братові в Німеччині. Він має полісу на п'ятсот долярів. І я вговорював його, щоб підніс своє обезпечення, бож п'ятсот долярів сьогодні невелика поміч й одній особі, не то що родині. І тут я здобув спокійну, аж наївну відповідь: чи Союзові не все одно, на яку суму він забезпечений, адже ж йдеться тільки про членство у Союзі, щоб бути в гурті, щоб число союзових членів було велике, щоб одержувати газету тощо. Величина обезпечення — це приватна справа, тож громаді та Союзові немає що нею турбуватися.

Ці дві розмови — не відокремлені. Їх почуєте часто. І, на велике диво, почуєте не тільки від несвідомих, чи неознайомлених з ділом людей, але й від тих, які, здавалося б, розуміються і на громадських і на господарських справах. Наша громада ще як слід не розуміє ні значення та ролі наших обезпеченевих товариств, зокрема ж нашого Союзу, ні значення та ролі самої ідеї обезпечення.

Обидва мої співрозмовці були висловниками тієї великої громади наших земляків, які несвідомі чим є УНСоюз і яке його значення для нашого громадянства. Для одного з них УНСоюз це тільки бизнесова інституція і він ніяк не може зрозуміти, яке відношення має широка громада до якогось там бизнесмена, одинаково приватника чи корпорації. Поза бизнесовим ділом асекурації, він не бачить величезної майже семидесятирічної праці УНСоюзу і її успіхів та здобутків та й не допускає думки, що без тієї організації тутешнє життя нашої громади було б куди бідніше.

Для другого мого співрозмовця УНСоюз це тільки громадська установа загального характеру, єдиною ціллю якої є організувати членів, щоб гуртом здійснювати національні завдання. Господарської ролі Союзу він не бачить. Мільйони виплачених уже забезпечених сум та тисячі трагедій злагіднених грошовою виплатою в найбільшій потребі, не мають для нього значення. Він повів ідеальну лінію поділу між „громадським" і „бизнесовим" і не бачить та й не бажає бачити, як наше життя і життя кожної громади і кожної нації сплітається з тих обох складників: загально-громадського і господарського. І то не тільки господарського стану всієї громади, але кожного її члена. І в тому непереможна сила нашого Союзу, що він служить нашій громаді і як організатор її життя і як кваліфікований господарник, що береже добробуту громади та її поодиноких членів.

Поміж скрайностями товчеться наше політичне життя й то не тільки в цій країні. Поміж скрайностями, шкідливими скрайностями, блукає ще велика частина нашого громадянства навіть у таких, здавалося б ясних й нескомплікованих справах, як питання громадських заслуг та господарської ролі найстаршої нашої тутешньої організації: Українського Народного Союзу. Дві рівнорядні ділянки праці і завдання Союзу— господарська та національна—ввижаються багатьом з нас якимись непримирливими молотом і ковадлом, які себе взаємно виключають.

Такий погляд з грунту фальшивий. Він не тільки помилково розцінює вагу УНСоюзу для нашої громади і її поодиноких членів, але дуже звужує та зубожує громадське життя та змагання. Скрайності є завжди шкідливі. Зокрема ж там, де правда лежить рівно посередині. Клясичним прикладом цього є саме Український Народний Союз, що переконливо засвідчує одинаково своє минуле і сучасне.

ВИЯСНЕННЯ І ПОРАДИ

(Замість „Пошти УНСоюзу")

Позики на Грамоти

Головна Канцелярія часто дістає до апробати контракт члена, який затягає позику з банку і заставляє свою грамоту в запоруку. Головна Канцелярія звертає такий контракт банкові без апробати, але з поясненням, що статут УНСоюзу не дозволяє заставляти членської грамоти в запоруку за зворот позики. В загальних постановах щодо грамот статут застерігає, що „Якінебудь запомоги, які належаться згідно з умовинами грамоти, не можуть відповідати за довги і не можуть бути забрані на заплачення довгів, які б існували на спадковій масі члена". Подібне застереження видрукуване на членській грамоті англійською мовою. Це, одначе, не заперечує членові права затягнути позику на грамоту в УНСоюзі. Кожний член може затягнути позику в Союзі на таку суму, яку представляє вартість його грамоти. Ця вартість подана в табелях на третій сторінці грамоти, відповідно до суми забезпечення і років членства в УНСоюзі. Кожний член може затягнути позику на кращих умовинах як ті, що дає будь-який банк.

Передплата за „Свободу"

Члени УНСоюзу платять за „Свободу" по 50 центів місячно або $6.00 річно. Не-члени платять по $10 річно. Передплата за „Свободу" для чоловіків включена до їхніх членських вкладок згідно з постановами статуту. Жінки і члени молодечого департаменту можуть діставати газету по тій самій ціні, що платять члени-чоловіки. Одначе, оплати за газету не можна додавати до їхніх вкладок. Вони платять передплату окремо до адміністрації „Свободи" чвертьрічно, піврічно, або річно наперед.

„Юкрейнієн Вікли", англомовний тижневик „Свободи", призначений головно для народженої в Америці української молоді. Ціна за цей тижневик виносить по два доляри річно для членів, а по три доляри річно для не-членів. Передплати за тижневик не можна додавати до членських вкладок, але треба вислати прямо до адміністрації „Свободи".

Відділовим секретарям під увагу

Праця відділового секретаря найважливіша з праць усіх відділових урядовців. Щоб членів задовольнити, секретар мусить мати терпеливість навіть на всі людські примхи. Він мусить теж мати почуття відповідальности за порядок в справах вкладок і членських прав, бо він служить Відділові в ролі опікуна членів. Секретар мусить задержати довірочними всі особисті справи членів. Такі справи як позика на грамоту або зміна спадкоємців не повинні розноситися між членів. Відділ створений для добра членів і в цім напрямі треба працювати.

Г Герман

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(9)

КРАЙ КОНТРАСТІВ

Та правда така, що як тепер, так і тоді, годі було пізнати Америку з книжок чи з усних оповідань. Її треба, як визнає Кайзерлінґ, завжди наново „відкривати", і то кожному зокрема. А як це тяжко було для нашого іміґранта, людини здебільша сентиментальної, можна собі уявити з того, коли зважимо, що Кайзерлінґ характеризує Америку як країну без душі. Він каже, що люди, які прийшли сюди з Европи, залишили свої душі в Европі, а до Америки привезли тільки тіло, і тому тільки фізично опанували Америку, а не дбали про її „душу". Поминаючи такого роду філософічні міркування, які для нашого іміґранта були недоступні, він усе ж таки був змушений зустрічатися тут з деякими проявами, які його дивували. Бо ось у цьому багатому краю було ще в 1900 р. понад 6 мільйонів неграмотних, як виявив перепис, хоч з державних і приватних джерел видавано величезні суми на школи і наукові установи. Він відчував, як з нього витискали у фабриках піт при роботі за нужденну заплату, а з другого боку чув, що власники цих фабрик сиплять грубими мільйонами на будову шпиталів, церков, музеїв, бібліотек і т. п. До нього доходили чутки про багатирів, що видавали по 10,000 долярів за вечерю для 75 осіб, що платили по 75,000 долярів за одну льорнетку, що тримали слугу і карету для — мавпи. Але разом з тим впадало в вічі, як під час голоду вся американська суспільність поспішила з великими жертвами на допомогу безробітним і голодуючим.*) Так було, наприклад, під час паніки 1893 р., коли вулицями міст переходили „курені голодних", або в 1894 р., коли Джекоб Коксі йшов „походом на Вашингтон."

Що більше, коли в 1891 р. вибух голод у Росії, фармери з Айови і західніх стейтів слали і туди через Червоний Хрест багато збіжжя. Таке саме було і з Вірменією. Слухаючи про це, мимоволі згадував наш іміґрант про те, як йому приходилося в старім краю, що то мав „душу", — теж голодувати, але там тим його голодом ніхто не журився і ніхто його не рятував.

Наш іміґрант відразу пізнав, що в Новому Світі тяжко пробиватися крізь життя. Але він чув, що в цім краю навіть президентами держави ставали сини звичайних і бідних людей. Йому розповідали про маґната Карнеґі, у фабриках якого він можливо й працював, а який був з походження теж іміґрантом, сином бідного ткача. Він чув, що Рокефеллер, який добився мільярдового майна, був собі звичайнісіньким дрібним урядовцем; що вчений Пупін був пастухом у Сербії, а славний редактор і видавець Пуліцер прибув до З'єдинених Держав теж як іміґрант, і то „голий як турецький святий".

З одного боку в Америці дуже гостро критикували тоді Англію за її війну з бурами в Африці, пишучи, що „малий хлопчина (бури) з брильянтами не може собі дати ради з великим і досвідченим вломником" (Англією)**), а з другого боку оправдували анексію Філіппін Америкою. Сенатор Беверідж просив Бога, щоб мамона й легке життя не зіпсували американської крови до такої міри, щоб американці стали боятися пролити кров у таких справах як загарбання Філіппін, і не зуміли постояти за свій прапор та його „імперіялістичне призначення".

А під час кубинської війни Вільям Ален Вайт писав виразно, що Кубі треба дати деспотичний уряд, і що там не буде кінця анархії, поки острів не наповниться биками.

Та, не зважаючи на це, Браєн тріюмфував із своєю славною бесідою про принципи, що одинокі заважують і в Америці й одинокі є вічними. А до тих принципів належала в першій мірі та свобода, про яку так багато говориться в американській конституції, яка по суті противиться імперіялістичним зазіханням і вважає поневолення чи підбиття іншого народу безправством.

Навіть в американських шкільних підручниках так вияснювали американську конституцію. Та — пише Вен Лун — прийде час, коли і в Америці вчитимуть, що Америка не дуже то звертала увагу на моральні засади, а зростала в такий спосіб, що нехтувала дуже часто тим, до чого зобов'язалася договорами, послуговувалася жорстокістю і захланністю, не додержуючи ніяких етичних принципів. Бо чим є ті принципи супроти законів природи? І чи не праву казав Бісмарк, що „світом рядить сила, а не право"? Ось так висловлюючись, Генрик Вен Лун заповідає, що вже „пра-правнуки зможуть про такі справи говорити цілком щиро і одверто, і не будуть боятися, що їх за те назвуть брехунами".***

Дійсно, дивним і незрозумілим виглядав цей Новий Світ та ще й для того, хто прибував з українських земель.

---

* Thus, while capitalistic greed ground the faces of the poor under its iron heel, individual potentates of wealth lavished millions upon hospitals, libraries, colleges, churches, museums and art galleries for the good of all. While the panic palsied the country's industrial energies and turned hordes of the jobless into the streets, an extraordinary outburst of philantropic relief effort attested the essential humanness of the American character... ("The Relief of the Unemployed during Winter of 1893-94," "Journal of Social Science", XXXII, 1894).

** A small boy with diamonds is no match for a large burglar with experience. ("Life", November 5, 1899).

*** I hope that my great-grandchildren may be able to speak in such a fashion without revealing themselves as hopeless liars. ("America", by Hendrik Van Loon, 1927, p. 413).

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УРЯДОВЦІВ ВІДДІЛІВ

Ще на 22-ій Конвенції УНСоюзу, що відбулася в травні 1950 року, проголошено гасло: Збільшити членство УНСоюзу до 75,000. Це гасло оформлено в окрему постанову, яку потвердила й минулорічна 23-тя конвенція та яка зобов'язує по нинішній день. І вона буде так довго актуальна, як довго її не виконають. Хто ж у першій мірі відповідальний за її здійснення?

Я глибоко переконаний, що у великій мірі відповідальні тут самі делеґати, які ту постанову приймали і про неї, зараз же після Конвенції — забули, чи то собі її злегковажили. Але, величезну більшість делеґатів на кожній Конвенції становлять Відділові урядовці. Якби всі вони, що були на двох останніх Конвенціях УНСоюзу і далі є урядовцями у Відділах УНСоюзу, вернувшись з конвенційних нарад до своїх Відділів, виробили б відповідний плян і склали відповідний апарат для приєднання нових членів, то число членів УНСоюзу напевно було б давно переступило 80,000, і то навіть без великого труду. І не треба було б тепер уладжувати спеціяльні кампанії, розсилати обіжники та вести пропаґандивні походи на сторінках „Свободи", а розвоєвий шлях УНСоюзу йшов би нормально, як повинен іти згідно з постановами наших Конвенцій.

Ціле лихо в тому, що більшість делеґатів на кожноразову Конвенцію не дивляться на свою місію на Конвенції — ідучи туди — виключно лише під кутом виконування обов'язку супроти УНСоюзу, а вернувшись із неї, не почувають себе так зв'язаними з її постановами, як повинні б почуватись. Аж надто часто буває таке, що делеґат не вміє вірно й правильно скласти на своєму Відділі, що вислав був його, звідомлення з Конвенції, разом із власними поміченнями, а відсилає Відділових членів до — „Свободи", де друкується звіт. Очевидно, що народній організації мало допомагає такий „трактамент", що його той чи інший делеґат улаштовує після свого повороту з Конвенції, бо члени Відділу вибирають делеґатів — здебільша своїх урядовців — не на те, щоб вони стрінулись зі знайомими і приємно перевели час, а щоб вони і на самій Конвенції пригодились своїм досвідом і після Конвенції реалізували її постанови.

Ось чому звіти головного секретаря Централі УНСоюзу п. Григорія Германа говорять про черепашину ходу в акції приєднування нових членів, а рубрика суспендованих „суперничить" з рубрикою новоприйнятих. А коли додати тих, що відійшли зі зворотом готівки і тих, що померли, то, очевидно, Централя має право бути невдоволена й натискати на Відділи та докоряти їм. Ці докори правильні, бо багато Відділових урядників занадто перейнялись бюрократичним шаблоном. Проситься священика, щоб раз у рік проголосив в церкві про річні збори Відділу, або подасться про це вістку в „Свободі", вибереться на Зборах при мінімальному зацікавленні членів тих самих урядовців, вони ж призначать день на плачення місячних вкладок, а коли хтось не заплатить, то його суспендують без попереднього повідомлення, і на цьому „праця" у багатьох Відділах закінчена. Деякі Відділи підвищують ще місячну вкладку на власні потреби і цим викликують невдоволення між членами, а в деяких буває такий дивогляд, що не приймається одної чи другої категорії кандидатів на членів. Добре, коли річ іде про таких свідомих громадян, які, не діставшись до одного Відділу через примітивне становище його урядовця, — вони вписуються до іншого. Але такий урядовець, замість приспорити організації членів, ще їх відштовхує.

УНСоюз — це братньо-запомогова організація, яка об'єднує українців із усіх земель одної великої Української Землі, з усіх віровизнань та без уваги на політичні погляди одиниці, за вийнятком зрадників-комуністів.

Наприклад, у Відділі 484 УНСоюзу членами є професійні інтелектуали, робітники і селяни, наддніпрянці, кубанці, галичани, буковинці, волиняки, поліщуки, лемки, закарпатці та мале число роджених по різних краях Европи, а при тому маємо зв'язаних чи споріднених з українцями членів німецького, білоруського, польського та американського походження. Подібний образ є також і різних інших Відділах.

Обов'язком діючого урядовця Відділу УНСоюзу є передусім добре знати своїх членів. Він має підходити до кожного члена індивідуально відповідно до його духового обличчя і психічного стану. Коли член Відділу хворий — обов'язком урядовця є відвідати його, а коли член Відділу попаде в халепу, обов'язком урядовця є поцікавитись тією справою і самому запропонувати фінансову допомогу від УНСоюзу. Така діяльність сама дасть урядовцеві найбільш переконливі арґументи для приєднування нових членів і вони наче „автоматично" будуть напливати. Але — без такої роботи і без жадної корисної і похвальної роботи нові члени не будуть приходити, тим більше, коли ані Відділові урядовці їх не приєднуватимуть, ані не будуть дбати, щоб інші члени приєднували їх. І тоді звіти головного секретаря будуть щораз сумніші. Ріст і розвиток УНСоюзу залежить у першій мірі від урядовців Відділів. Це їх велика відповідальність.

Володимир Запаранюк

секретар Відділу 484 УНС

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — ЦЕ СУТО ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНСЬКА БРАТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ. СТАТИ ЇЇ ЧЛЕНОМ, — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ І ВАШИХ РІДНИХ МАТЕРІЯЛЬНО. ЦЕ ЗНАЧИТЬ БУТИ СПІВВЛАСНИКОМ ЙОГО НАДБАНЬ І ВИБИРАТИ, ЧИ БУТИ ВИБРАНИМ В ЙОГО КЕРІВНІ ОРГАНИ.

УНСОЮЗ — РЯТУЄ В ПОТРЕБІ

Хочу оповісти про мій власний досвід, що я його зробив з Українським Народним Союзом, як тією фінансовою організацією, яка подала мені допоміжну руку у великій моїй життьовій потребі.

Було це так, що мені треба було, як то кажуть, „як умерти" — $1,000, щоб розбудувати підприємство з очевидним виглядом на поважний зиск. Я пішов до банку просити позичку. Банк погодився в принципі, але казав привести двох ручителів. Я виповнив банковий квестіонар і привів ручителів. Тоді заявили мені, що мені дають позичку, але — поперше, я маю платити 6% і, подруге, попередили ручителів, що вони муситимуть звернути позичку, якщо я її не зверну, чи щось зі мною станеться. Тоді один із ручителів відмовився, а я втратив тільки час і гроші, бо сам у ті години не працював, коли ходив до банку, та й ручителям треба було звернути їхній втрачений заробіток. Я був дуже зажурений і не знав, що мені робити. Аж тут моя жінка, коби здорова, піддала думку: Ми маємо дві поліси в УНСоюзі на $2,500, ану ж може УНСоюз дасть позичку $1,000. Я дійсно зараз написав до Централі, а за п'ять днів, без ходжень і прошень, без втрати часу і без витрати ніяких коштів, я дістав чек на $1,000. Та ще й те виграв, що не тільки не потребував ласки від ручителів, але й „заробив", бо дістав повідомлення, що маю платити УНСоюзові 4%, а не 6, як хотів банк.

Тому я вважаю, що переконувати людей, щоб вступали до УНСоюзу треба не тільки патріотизмом, а такими чисто життьовими арґументами: УНСоюз — це організація, яка подає допоміжну руку в найбільшій потребі людини. Ось знаю другий випадок: Один член УНСоюзу мусів віддати сина на операцію до шпиталю. В розпуці, що не мав готівки, звернувся з просьбою до Централі УНСоюзу, прохаючи позички $500. У відповідь дістав не тільки бажану 500-долярову, як довготермінову, позичку, але й $100 допомоги. І в історії УНСоюзу є вже тисячі таких випадків. Випадки на благородну ціль допомоги потребуючим членам дійшли вже висоти $9,000,000.

Незалежно від можливости дістати від УНСоюзу грошову допомогу, чи довготермінову позичку, коли людина опиниться в дійсній потребі, — можна дістати від УНСоюзу позичку на купно дому, фарми чи бизнесу, на поправу своєї життьової екзистенції чи на поширення варстату праці. УНСоюз не є банком, але його статут братньо-допомогової організації фінансового характеру дозволяє йому приходити з фінансовою допомогою членам в різній формі.

До того ж УНСоюз, який має все ж кругло 70,000 членів і 17 мільйонів долярів мастку, це фінансово така сильна і здорова установа, що людина, яка обезпечується в УНСоюзі, має повну ґарантію і спокій духа, що вона не матиме найменшого клопоту, що торкається виконання установою всіх прийнятих нею зобов'язань у відношенні до кожного члена. Тому членська грамота УНСоюзу — це не тільки довідка на громадську зрілість людини, але й капітал, ульокований в найпевнішій фінансовій установі.

В. Гасій

40 РОКІВ СОЮЗОВОГО ВІДДІЛУ

27 листопада 1955 „Братство св. Николая" в Асторії, Л. Ай., Н. Й., святкуватиме свій ювілей

„Братство св. Николая" в Асторії на Лонґ Айленді на обширі Великого Ню Йорку — це 5-ий Відділ Українського Народного Союзу, який з гордістю дивиться на пройдений ним 40-літній шлях. Він був оснований докладно 2 вересня 1915 року Михайлом Угорчаком. Перший уряд того Відділу — це були: Емілія Івасів — голова, Андрій Мошко — касир, Михайло Козак — секретар. У першому році той Відділ хвалився великим успіхом — він дійшов „аж" до 35 членів!

Тепер „Братство св. Николая" нараховує 227 дорослих членів плюс 52 у молодечому департаменті, разом 279 осіб. З тих, що були членами „Братства св. Николая" в першому році його існування, залишились тепер ще в живих всього 4 особи. За час 40-літнього існування Відділу 32 члени померли, 6 відійшли з виплаченим обезпеченням, 1 член молодечого департаменту дістав безплатне продовження обезпечення. Старші члени Відділу вплатили за 40 років вкладок на загальну суму $112,286.15, а з молодечого департаменту окремо $8,611.38. На народні цілі виплачено $4,300.80, на допомоги хворим членам $4,655, посмертного своїм членам — $2,300, на вінки померлим членам — $419, урядникам виплачено за останніх 27 років $2,429. Тепер Братство має мастку — $11,548.93 готівкою.

Ціллю „Братства св. Николая" є зберігати тісний духовий зв'язок між своїми членами, допомагати їм на випадок каліцтва або недуги й плекати між своїми членами згоду та взаємне зрозуміння. Дальшою ціллю того Відділу було підтримувати культурні установи в ЗДА і в краю. Ті свої цілі Братство завжди впродовж цілих 40 років мало перед своїми очима й старалося виконувати свої завдання по мірі своїх сил.

Тому тепер, знайшовшись на порозі свого 41-літнього існування, Братство св. Николая, Відділ 5 УНСоюзу, рішило відсвяткувати гідно свій ювілей в неділю 27 листопада ц. р. У церкві відбудеться Служба Божа в намірені живучих членів Відділу, після чого буде відправлена Панахида за померлих членів.

Братство св. Николая звертається оцим до всіх українців і українок, які живуть на Асторії, щоб вони вписались до цього 5-го Відділу, одного з найстарших, які є в УНСоюзі. (Адреса: 25-06 — 31 вулиця, Асторія). І з нагоди свого 40-ліття звертається з закликом взагалі до всіх українців в ЗДА — записуйтесь до УНСоюзу, тієї найстаршої і найбільшої української братньо-запомогової та громадсько-фінансової організації, яка є найтривкішою підвалиною всього теперішнього українського організованого життя в Америці і вміщає в собі найбільший зорганізований український загал. Записуйте до УНСоюзу своїх дітей, бо українській громаді в Америці треба свідомого молодого покоління. Теперішній уряд Братства св. Николая становлять: М. Левицький — голова, Гр. Василик — касир і П. Барнич — секретар.

50 РОКІВ „УКРАЇНСЬКОЇ ФИЛАДЕЛФІЇ"

Заходом Товариства Українських Американських Горожан, найбільшої і найчисленнішої української організації на терені Филаделфії, влаштовано в неділю, 23 жовтня ц. р. у великій залі цієї організації концерт для відзначення золотого ювілею зорганізованого громадського і культурного життя української громади в цьому місті.

Датою зорганізованого українського життя у Филаделфії вважає відомий діяч д-р Павло Дубас, якого можна вважати істориком українського життя в цьому місті, день 13-го грудня 1903 р., коли розкинені по всьому місті українські зарібники заложили запомогове товариство „Любов", що сьогодні є 45 Відділом Українського Народного Союзу.

Першою українською культурною організацією було Товариство і Читальня „Просвіта", основане 16 квітня 1905 р.

Саме ту подію, коли перші наші іміґранти-зарібники подумали про освітню і культурну роботу і заснували культурне товариство під прапором „Просвіти", відзначено святочним концертом в неділю.

Відкрив свято предсідник Товариства Українських Горожан, майор Михайло Дармограй. Промову, випрацьовану з великою точністю на основі фактичних матеріялів, виголосив д-р Павло Дубас. Доповідач підкреслив соціяльне і національне становище тодішніх українських поселенців у Филаделфії. Він на порівнянні подій перед п'ятдесятьма роками вказав, яке становище в цей час було на рідних землях і як виглядало тоді життя наших поселенців на терені ЗДА. На рідних землях щойно актуалізувалось політичне життя (в той час саме створено РУП), на терені ЗДА зростало зорганізоване життя, яке вже мало за собою двадцять років і такі організації, як Український Народний Союз із „Свободою", за якою було 12 років видавничої праці.

До ЗДА прибували у своїй масі малограмотні, а то й неграмотні українські зарібники, яких нужда українського села виганяла з рідної землі на заробітки. Ці наші поселенці попадали у Филаделфії між поляків і мадяронів, але жива національна свідомість казала їм творити свої окремішні організації, які стали основою для дальшого і щораз більшого росту зорганізованого життя української громади на терені Филаделфії, а то і всієї країни.

Ілюстрацією до змістовної промови д-ра Дубаса був виступ одного із піонерів і творців організованого життя на терені Филаделфії п. Михайла Вишиванюка. Цей громадський діяч в короткому слові згадав про ту працю, яку їм довелось почати перед пів сторіччям, без проводу, без освічених людей і без всякої допомоги із рідного краю. Він сам прибув до ЗДА неграмотним і щойно теперішній касир УНСоюзу п. Роман Слободян (якого заля привітала оплесками, бо він теж був учасником свята), почав тут його вчити підписуватися. Але саме тому, що ця наша перша поселенча група була без освіти, вона високо оцінювала потребу освіти і тому з таким ентузіязмом творила першу українську культурну установу у Филаделфії читальню „Просвіти". П. Вишиванюк, щиро оплескуваний приявними, дякував у своїм імені і в імені інших організаторів-піонерів за відзначення їхньої праці окремою імпрезою.

Далі, на прибраній із смаком сцені з емблемою „Просвіти" посередині відбувся концерт, в якому виступили співаки-солісти: Анатоль Радванський (баритон), Іван Гош (тенор) і артистка Клявдія Кемпе-Гош, яка продеклямувала пролог до Франкового „Мойсея". Всі продукції артистів солістів були на висоті. Окрасою Концерту був виступ хору „Кобзар" під управою д-ра Антона Рудницького. Виступ цього хору знову утвердив, що це зіспіваний ансамбль, який хорове мистецтво виносить до височин. Виступала теж Пластова Оркестра під управою мґра Володимира Масюка. Акомпаніювали на фортепіяні Лідія Вульба, Зоя Маркович і Юрій Годованець. На закінчення театральна група під управою Володимира Шашаровського відограла одноактівку „Сатана в бочці". Цю виставу дала перед 50 роками Филаделфійська „Просвіта" (17 лютого 1906 р.) і тому її тепер повторено. Ролі виконували артисти М. Борзаківський, Володимир Карп'як, Іван Самокишин і Мирослав Солтис. Поставою керував В. Шашаровський. Декорації виготовив В. Клех. Музичний супровід був у руках Лідії Вульби. Вистава була зразкова, а спеціяльно вибивались Борзаківська і Карп'як.

Ювілейне свято для відзначення півсторіччя зорганізованого життя у Филаделфії було гарно підготовлене і залишило приємний спогад у всіх учасників. Тому деяким дисонансом прозвучав позапрограмовий виступ одного із филаделфійських українців, який на цьому святі виступив теж і з деякими критичними увагами під адресою так званих „давніх іміґрантів". Пояснити це можна хіба непорозумінням. Свято у Филаделфії було виявом пошани всієї нашої української громади для праці тих піонерів, які дали підвалини для дальшого росту української громади в ЗДА. І тому нема тут причин видвигати питання „давні" і „новоприбулі", бо це йшло про відзначення праці піонерів всією нашою громадою, яка — чи це давні поселенці, чи нові іміґранти — творить одну цілість, перед якою одні й ті самі завдання. Поза цим, свято було об'явом єдности і маніфестацією наших спільних починань для кращого майбутнього, збудованого в безперервній дії нашої громади на, нехай скромних, але покладених із серцем і душею підвалинах наших піонерів.

Т.

ЗРАЗКОВИЙ ГРОМАДЯНИН-СОЮЗОВЕЦЬ

Сорокп'ять років тому приїхав п. Михайло Опришко до Америки зі села Грабовець стрийський, повіт Стрий. Приїхав так, як їхало багато наших людей за океан, щоб у новому світі заробити грошей і повернутися з ними до рідних сіл і міст. Бажав і п. Опришко повернутися до рідного Грабівця, де могили його предків і де проживали й господарили його батьки.

Події в світі пішли в такому напрямі, що п. Опришкові не судилося вже побачити рідного Грабівця. Роки проминали й п. Опришко, як тисячі інших, залишився в цій країні. Він одружився з українкою зі Самбірщини — п. Євгенією і в нього тепер двоє дорослих дітей: п. Анна Мелень і син Володимир. Залишився п. Опришко в Америці, але в нього залишилася щира українська душа й добре українське серце, вирозуміле для потреб свого народу. П. Михайло Опришко — це один із старої Союзової ґвардії, що, не зважаючи на своїх 68 років життя і підірване здоров'я, живо інтересується всіма українськими справами, завзято читає всю українську пресу та приймає активну участь в житті своєї громади. У крамниці „Базар", у Филаделфії, добре знають п. Опришка як постійного відборця українських газет і книжок. Дітей своїх виховали панство Опришки в українському дусі й вони такі ж добрі й зичливі, як їх батьки.

Здавалося б, що рисуючи такий портрет п. Опришка, ми ніяк не відкриваємо Америки. В нашій українській громаді, в цій країні, сотні й тисячі таких свідомих українських громадян, як п. Опришко. Це ж вони, зі своїх скромних заробітків, побудували в цій країні сотні церков, шкіл, народних домів, клюбів. Це вони нам утримували школи, товариства, організації в старому краю. Це вони кидали тисячі важко запрацьованих долярів на українську визвольну політику. Це завдяки їхній жертвенності виросли, на нашмх землях, численні рідні школи, читальні, народні доми й кооперативи. Ніде таки правди діти, але ми, новоприбулі, в порівнянні з оцими піонерами — старими іміґрантами, ніяк не витримуємо порівняння й далеко швидше, як вони, розчинюємося в тутешніх побутових умовах. Скажімо собі таки правду, ми в порівнянні з ними цілком не дописуємо й просто не можемо навіть прирівнювати наших мізерних осягів з величезним організаційним і жертовним вкладом старої іміґрації в цій країні.

П. Михайло Опришко також один з тих сотень тисячів українських іміґрантів, що будували основи для українського життя в цій країні. Проте різниця між ним й іншими та, що не зважаючи на свій високий вік і відносну незаможність, п. Опришко й надалі не відмовляється брати на себе важкі обов'язки, коли йдеться про те, щоб показати українську солідарність. Майже пів сотні прожили панство Опришки в цій країні, але, дармащо трудились важко й жили чесно й прикладно, вони великого мастку, як інші, не здобули. Скромний дім у Филаделфії — це все, що їм лишилося на старість. Але це не перешкодило п. Опришкові з родиною взяти на себе важкий обов'язок спровадження великої української родини з Венесуелі з повною свідомістю зразкового українського громадянина-старого союзовця. П. Опришко довідався, що в далекій Венесуелі перебуває його „краян" п. Іван Росола з численною родиною й бажає переселитися до ЗДА. Турбота за релігійне й національне виховання п'ятьох дрібних дітей гнала їх до цієї країни, де є більше скупчення українських еміґрантів. У Росолів є заможна родина в ЗДА, але вона й не відгукнулася навіть, коли справа пішла про переселення. І справді, ризико й відповідальність були великі. У п. Івана Росоли з дружиною, син з невісткою й п'ятеро дрібних дітей (найстарший Марійці одинадцять, наймолодшому Івасикові — чотири). Разом ця родина складалася з 9 душ, в тому 5 дрібних дітей. Спроваджувати таку велику родину на невідоме, це справді велика відповідальність й цю відповідальність охоче й добровільно взяв на себе п. Михайло Опришко, людина для п. Росолів цілком чужа, а навіть незнайома. П. Опришко негайно поробив усі потрібні заходи й п. Росоли прибули вже до Филаделфії.

І ми хочемо ще підкреслити, допомога п. Опришка для спровадження цієї родини, не кінчалася на підписанні відповідних документів. Коли п. Росоли прибули з Венесуелі, на них уже чекало помешкання з 6 кімнат (стільки ж дрібних дітей!) — згори заплачене п. Опришком. Для сина Ярослава чекала добра праця, що її підшукала дочка п. Опришка — п. Анна Мелень. П. Івана Росолу з дружиною забрав до праці у військовій школі у Вейне, Па, п. Іван Ковальчук. Для дітей подбав п. Опришко про місце в школі та обезпечив їх в УНСоюзі. Дочка — п. Анна Мелень вивінувала помешкання Росолів у холодільник, потрібні меблі й щедро забезпечила дітей потрібним одягом. Син — п. Володимир, стояв до диспозиції зі своєю „карою", якою перевозив осіб і клунки, куди треба. П. Росоли, дякуючи передбачливій дбайливості п. Опришків були позбавлені цілком усіх клопотів, які чекають звичайно новоприбулих. Ця велика родина, що й так чекає ще побільшення в недалекому часі, дякуючи зразковій підтримці п. Опришків, може сміло глянути в майбутнє. І цього всього зміг доконати зі своєю родиною старий і хворий чоловік, але зразковий громадянин-союзовець.

Придивляючись до цього всього, я, також „краян" п. Опришка, гордий з нього і його родини. Його зразкова постава сповнила мене глибоким оптимізмом. Коли ще є такі українці, як п. Опришко, то з нами справи стоять добре. І тому, в своїй скромності, хай не подивується мій „краян", що я його вчинок відмічую на сторінках газети, що її вже 45 років читає п. Опришко в цій країні. Це замість подяки для нього від п. Росолів, від усіх нас — його „краянів" і від усіх українців.

Лев Шанковський

ЗАПОВІДІ УКРАЇНЦЯ

1. — *Пам'ятай, що ти Українець, син Великого Народу і все, що робиш, щоб Україні та Українському Народові було з того добро.*

2. — *Пізнай Україну, Рідний Край, твоїх Батьків, Дідів, його теперішність і минуле, бо тим способом навчишся любити і поважати все, що рідне.*

3. — *Шануй пам'ять наших Героїв, всіх тих Українців, які своє життя, маєток чи працю віддали на славу України.*

4. — *Бережи на кожнім кроці рідну мову. Розмовляй своєю мовою, читай українські книжки, бо в той спосіб пізнаєш чар і красу українського слова.*

5. — *Розвивай українську пісню, бо та пісня то наші гордощі і слава, то наш найбільший скарб.*

6. — *Старайся осягнути якнайбільше знання, щоб використати його на добро своєї родини та українського народу.*

7. — *Не марнуй грошей, здоров'я і часу, а віддай на користь Українського Народу.*

8. — *Уникай всяких лінивих звичок. Від чужинців приймай те, що добре й гарне. Поступай так, щоб чужинці навчилися шанувати Україну та український нарід.*

9. — *Не втрачай надії і не піддавайся смуткові, бо це твій найбільший ворог.*

10. — *Вір в силу українського народу, в його відродження та світлу будучність.*

Гр. Г. Дорошенко.

Скільки років Ви бажали б ще жити? Чи вспієте забезпечити Вашим дітям освіту та звання? Коли забезпечите себе на випадок смерти, а Ваших дітей на спеціяльні вивінувальні кляси забезпечення в Українському Народному Союзі, можете бути певні за кращу майбутність.

А. Драган

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В МИНУЛОМУ І СУЧАСНОМУ

(4)

Не можна не відмовити одного: вже від самого початку піонерська праця УНСоюзу здобувала собі серця робітників. В кожному дальшому числі „Свободи" надруковані численні дописи від тих, що „під землею працюють", які вибачаються, що хоч їх письмо неграмотне, проте слова написані „від серця". Не потребували вони того й говорити, бо це видно з кожного слова.

Кульмінаційною точкою того першого величезного піднесення, що заіснувало між відносно малою горсткою піонерів УНСоюзу, були другі збори УНСоюзу, які відбулися 30-го травня того самого 1894-го року в місті Шамокіні в Пенсилвенії. Тоді, на цих других зборах УНСоюзу, вперше на американській землі прогомонів гимн відродженої Української Нації: „Ще не вмерла Україна!", який відспівали злучені олифантський і шамокінський українські хори в кількості 50 осіб. Гимн відспівано після промови о. Григорія Грушки, редактора „Свободи", який говорив про труднощі, що їх треба поборювати в організаційній праці, стверджуючи на закінчення, що „при Божій допомозі та при сильній, незламній волі українців-патріотів, почате діло стало історичним фактом, Український Народний Союз, заснований на сильних і міцних підвалинах народної любови та патріотизму, стоятиме і буде розвиватись, доки не візьме в свої обійми всіх американських українців".

Від того часу все українське життя в Америці проходить під знаком Українського Народного Союзу. Воно проходить в безупинній боротьбі проти темноти і байдужости, проти безприкладних внутрішніх і зовнішніх перешкод. Немає ділянки життя, якої ця боротьба не охоплювала б, від особистої поведінки та родини починаючи ,а на спільноті та її відношенні до прибраної американської батьківщини й до українського народу на рідних землях кінчаючи. Але найбільшу увагу кладеться на просвітню і національну свідомість, бо вони були найбільшим недомаганням в тодішній американсько-українській громаді.

Тодішня боротьба за українську спільноту в Америці, яку звів Український Народний Союз та його орган „Свобода" в найбільш невідрадних обставинах, має всі познаки тієї боротьби за Новий Світ, що її звели перші піонери на цьому континенті. Ця боротьба за українську спільноту — це могутня епопея, з усіми познаками романтичного „Дикого Заходу", де треба було встановлювати закони й величезними жертвами здобувати для них респект, де люди, звичайно, „вмирали в чоботах" та де жив той, хто швидше стрілив. Але рівночасно тут наче живцем перенесено всі ті прикмети, що характеризували боротьбу за самобуття українського народу на рідних землях, зокрема славну епоху Запорізької Січі, з її боротьбою проти всякого гніту, з її обороною слабших і покривджених, але рівночасно й з її пригодництвом, вервою та дотепом. Виявлена в Українському Народному Союзі історія українського піонерства в Америці — це наче органічна сполука американського „Дикого Заходу", з усіми характеристичними прикметами одного й другого.

УНС НА ДРУГОМУ ЕТАПІ

Це відноситься головно до останнього десятиріччя минулого сторіччя. З початком нового, нашого сторіччя, історія Українського Народного Союзу, а з ним і американсько-української спільноти входить в свою другу стадію вже більше окресленого та скристалізованого розвитку. В цьому, як і в попередньому періоді, велику ролю, крім національного, грає соціяльний елемент. Видно це виразно з повідомлення про „Перше американсько-українське віче" („Свобода", 18-го січня 1900), яке відбулося в Джерзі Сити в дні 1-го січня 1900 р. і в якому взяли участь „великі маси народу" з Джерзі Ситі, Ню Йорку, Йонкерсу, Водербері, Ансонії, Шамокіну, Стетен Айленду та інших ближчих і дальших місцевостей. Що й які проблеми були темою цього першого українського віча в Америці? О. А. Бончевський з Ансонії „в своїй промові розповів, як жилося й живеться нашим людям в краю, чому вони еміґрують в чужі краї, а далі показав, як наші люди до цього часу мало пристосувалися до Америки". Промовець „замаркував головно цей факт, що наші люди все ще залишаються ґаздами, як і були в краю; він накінець закликав, щоб усі українці лучилися в робітничі організації, як політичні, так і економічні". Після того промовляв о. Стефанович з Питсбурґу та „навів причини, чому українців в Америці не поважають інші народності; головна причина в тому, що українські люди записуються, де треба, поляками, словаками, мадярами, москалями і навіть греками, але встидаються своєї української народности". Це саме твердив о. Підгорецький, який „в довшій бесіді представляв потребу опіки над еміґрантами, які живуть все під гнітом та все, навіть народність свою забувають". В результаті — „ніхто нас не шанує, ніхто нас не знає, нас записують, за кого хто хоче, створено з нас навіть якусь нову греко-католицьку націю... Тарас Бульба, який вбив свого власного сина за те, що відрікся свого народу, хай буде для нас прикладом!.." Був на вічу ще й „реферат просвітній", були „співи і деклямації" і навіть „маґічна лямпа", якою о. Іван Ардан висвітлював „українські образки" і з чого люди „навчилися більше, ніж не раз за все життя в старім краю". На віче наспіли телеграми з Плимуту, Трої, Шамокіну та інших місцевостей, в яких м. ін. писали: „Чолом перед вами, заступники українського народу Америки, Канади, Бразилії і Гаваїв. На погибель зрадникам! Хто за нами — Бог за ним; наше діло є святим!"

На переломі минулого і цього сторіччя Український Народний Союз — як це видно з його органу „Свободи" — має вже під кожним оглядом цілком ясне і скристалізоване обличчя, надаючи таке й всій американсько-українській спільноті. Праця УНСоюзу від початку його заснування йшла в таких головних напрямках:

1. Організаційне охоплення української маси, створення його проводу і репрезентації. Для характеристики тієї організаційної праці вистачить навести зріст членів і майна УНС в перших 6 роках існування УНС, отже від його заложення в 1894 році до кінця минулого сторіччя. Немає записки, скільки членів мав УНС при його оформленні на першій установчій конвенції 22-го лютого 1894 р., натомість на другій конвенції, що відбулася 3-го травня того ж року в Шамокіні, Пенсилвенія, було вже 17 делеґатів, які репрезентували усіх 439 членів. Союз мав тоді 220 долярів і 35 центів майна. На третій конвенції, що відбулася в Олифанті, Пенсилвенія, 30-го травня 1895 р., в Союзі була та сама кількість членів і 605.50 дол. майна. На четвертій конвенції, що відбулася в Кармелі, Пенсилвенія, 2-го червня 1896 р., було в Союзі 587 членів, а загальні фонди збільшились до 756.96 дол. На четвертій конвенції в Мейфілді, Пенсилвенія, в дні 8-го червня 1897 р., було вже 1,019 членів і 2,944.93 дол. майна. На 5-ій конвенції, що відбулася в Шенандоа, Пенсилвенія, в днях 7 і 8-го червня 1898 р., було вже в Союзі 1,593 члени і 5,688.57 дол. майна. На 6-ій конвенції в днях 12-14 червня 1900 року в Питсбурґу було в Союзі 3,067 членів і 10,184.40 дол. майна. Не треба додавати, що при тодішньому стані свідомости, організація проходила серед найбільших труднощів, а все ж таки вона мала чималі успіхи. Треба згадати, що тоді в Союзі не було цілої складної теперішньої забезпеченевої системи, введеної поступово щойно після відомої реформи на конвенції в Боффало в 1914 році. Спершу ціла забезпеченева система полягала в тому, що член платив початково 50, опісля 70 центів місячно до УНС і за те, на випадок смерти, його спадкоємці діставали 300 долярів посмертної запомоги.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1955 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу, означений черговим числом 506, з осідком в Амгерстбурґ, Онт., Канада.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 11. Валиґуш Іван П., Іванна Л.
В. 27. Щурковський Василь.
В. 33. Тодосічук Ширлей.
В. 39. Граб Омелян, Дмитришин Євгенія, Завадикут Марія.
В. 46. Сквіртнянський Іван.
В. 59. Лісій Михайло, Юлія; Райовський Олександер, Ромах Клара.
В. 74. Ярема Катерина.
В. 81. Кравчук Верта К.
В. 85. Шляхтянчин Каролина.
В. 100. Вровар Омелян, Анна.
В. 102. Голубець Григорій, Кухта Іван, Хованець Григорій.
В. 105. Чаюк Ольга.
В. 106. Ленчицький Семен.
В. 109. Іваниш Григорій.
В. 112. Руней Іван Е.
В. 116. Мицик Романа.
В. 121. Фатюк Естера Л.
В. 127. Лівак Іван, Ганна.
В. 131. Влагута Тарас, Попович Дмитро.
В. 151. Фариняк Григорій мол.
В. 153. Богданов Людмила, Залуцька Христина, Земба Микола.
В. 161. Щулець Іван.
В. 168. Орел Артим, Анна.
В. 174. Ганущак Євстахій, Смола Никифор, Теодосія; Солонинка Михайло, Фелів Михайло, Марія.
В. 177. Лучка Марія.
В. 189. Гураль Лука, Демчук Володимир О., Дорогий Олександер, Завадовська Аля, Мелько Володимир, Пічкан Ярослав, Росола Ярослав, Рябко Василь, Варвара; Самокишин Ніна, Сорочинський Теофіл, Цікало Катерина, Оксана.
В. 191. Локе Марія.
В. 199. Худзік Олена Е.
В. 204. Кузів Йосип, Марія; Марголіс Петро, Людмила; Пребич Ірина, Топчій Володимир, Михайло М., Марія; Штогрин Надія.
В. 217. Новосільський Іван А.
В. 220 Ганнес Степан, Свірський Іван, Софія.
В. 221. Матура Надія, Ярослава.
В. 224. Кінан Марія.
В. 230. Мотоско Олена С.
В. 234. Діяк Петро.
В. 237. Лужецький Осип.
В. 238 Виноградник Іван.
В. 243. Гувенс Василь Й., Роберт Р.; Карлсон Катерина.
В. 256. Лейбович-Варниш Марія.
В. 258. Головецька Олена.
В. 276. Іваницька Катерина.
В. 277. Богданів Осипа, Гринчук Василь, Драбовська Маріянна, Мельник Михайло, Пришляк Олександер, Путьо Михайло, Романів Степан, Сович Григорій.
В. 287. Сохан Ольга.
В. 289. Гузар Анастасія А., Костик Кирило, Параскева.
В. 292. Грант Стефанія Г.
В. 295. Волиник Василь, Анна.
В. 296. о. Ольгин Дамян.
В. 301. Моргун Варвара.
В. 305. Гентош Федір.
В. 316. Чугай Іван.
В. 324. Мацьків Роман.
В. 336. Красношлик Ольга.
В. 339. Вагнер Юрій Е.
В. 341. о. Горошко Михайло, Зелений Богдан, Ігор В., Лев З., Анна.
В. 348. Вутрей Єлисавета І.
В. 361. Проців Юрій, Марія.
В. 364. Бик Ольга М., Івашків Іван, Степан, Олена; Осадчук Михайло, Марія; Факадей Василь, Мирослав, Параскева.
В. 365. Рудіман Альберта.
В. 367. Щавяк Мирон, Марія.
В. 379. Вялий Тамара, Сиротюк Клим.
В. 384. Кізик Володимир.
В. 386. Тимочко Анна.
В. 390. Суперата Анна.
В. 395. Горінь Лев В., д-р Кузьма Богдан, Ласюк Тома, Лісна Єлисавета, Пиндус Ярослав.
В. 397. Гентош Мирослав.
В. 399. Грицай Петро.
В. 414. Плуговський Олекса, Ремський Михайло.
В. 423. Кос Роман, Олена; Ницько Мирослав, Тетяна; д-р Пруць Єремія Н.
В. 424. Іхтіярова Олександра.
В. 425. Добрянський Лев Е.
В. 430. Садівник Осипа.
В. 432. Бризгун Оксана, Ґошуляк Остап Й., Дмитращко Степан, Ірза Карпо, Курман Ілля, Соколик Ярослав, Степаненко Зоя.
В. 437. Кольцьо Осип, Червінський Нестор, Єва.
В. 457. Клюфас Олег, Мацик Христина А.
В. 466. Лайтар Анастасія.
В. 469. Шевчук Михайло.
В. 473. Данилюк Михайло, Марія.
В. 484. Шесико Олекса, Єлисавета М.
В. 487. Вілецький Володимир, Гамота Ольга, Шебякин Ольга.
В. 489. Свистун Петро.
В. 493. Боруцький Мирослав, Ярослава; Шульський Петро.
В. 497. Масляник Олександер.
В. 506. Гладчук Арсен, Уляна; Зінь Олекса, Карась Мирослав, Косик Михайло, Легкий Богдан, Ярослав; Масний Павло, Степан, Теодосія; Стефанів Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 2. Голда Іван мол.,* Мирослав,* Михайло.*
В. 27. Гнидка Василь.*
В. 48. Келлі Карпо.*
В. 62. Савка Микола.
В. 69. Петрик Андрій, Анна.
В. 83. Лірей Марія.
В. 94. о. Биковець Олександер, Валентина; Бук Володимир, Лідія; Захарків Остап, Ірина; Колодницький Йосип, Лаба Григорій, Роман,* Співак Микола, Катерина; Федорак Богдан.*
В. 97. Гук Адам.*
В. 105. Смеречинська Марія.
В. 106. Кабанов Сергій, Марія; Кравець Микола, Віра; Стросник Максим, Чорній Василь, Ольга.
В. 118. Влашків Марія.
В. 127. Вучинський Йосип, Варвара; Михальчук Володимир, Ярослава; Щавинський Василь, Ірина; Щітко Василь.
В. 158. Урбанський Жигмонт,* Степан,* Анна.
В. 164. Джох Степан Е.*
В. 184. Брова Петро, Ольга; Динка Марія, Задорожний Володимир, Іваськів Генрих,* Гнат 2,* Григорій, Михайло, Текля; Коваль Анна, Ластовецький Богдан, Пеленська Софія, Ревай Юліян, Сливка Григорій.
В. 194. Жук Омелян, Марія.
В. 204. Кармоді Матвій Й.,* Кіндрак Роберт,* Орт Вернер,* Марліcс.
В. 219. Карпенко Семен, Ірина.
В. 220. Войтович Йосип, Кравчишин Петро, Стефанія.
В. 233. Головецький Петро.
В. 239. Яцишин Йосип, Маргарита.
В. 266. Пукирис Антін, Катерина.
В. 277. Данилів Богдан,* Аліція М.
В. 312. Білецька Олена.
В. 327. Клим Іван.
В. 330. Колган-Ільницький Йосип.
В. 361. Тучак Василь, Яросевич Анатоль.
В. 365. Войчак Михайло.*
В. 378. Варичук Дмитро.*
В. 399. Пилявка Федір, Ольга.
В. 402. Амброзяк Максим, Ольга.
В. 412. Жеребний Тимко, Ольга.
В. 430. Ющишин Анна.
В. 432. Вонк Василь, Литвин Віра.
В. 441. Демкович Франко, Анна.
В. 479. Абрам Степан, Марія; Весага Тимко, Марія.
В. 498. Пороговський Олекса.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 27. Стефанів Зенон.
В. 39. Кравс Володимир 2, Мирослав,* Орест,* Юрій,* Анастасія.
В. 65. Д-р Граб Роман, Ольга.
В. 72. Жеглинська Софія.
В. 76. Мигівська Анна.
В. 121. Луковська Анна.
В. 127. Гарячий Іван, Стефанія.
В. 131. Влагута Михайло, Катерина; Воробець Іван, Катерина.
В. 146. Гриньків Володимир.
В. 204. о. Гаюк Семен, Гліб,* Мирослава, Олександра.
В. 221. Надзикевич Надія.
В. 224. о. Шараневич Омелян.
В. 234. Вігуняк Меланія.
В. 257. Лучка Марія.
В. 281. Волошин Михайло, Текля.
В. 283. Пачовський Йосафат.
В. 285. Максимович Осип.
В. 289. Вадинський Осип, Марія; Кругляк Іван, Емілія, Євгенія; Сохоцький Василь, Анна; Тарабан Лев, Аля.
В. 334. Шкарупа Юрій, Іванна.
В. 336. Медвідь Іван, Софія; Мороз Микола.
В. 371. Кордуба Тома, Катерина.
В. 375. Стефанів Гнат, Наталія.
В. 399. Федорович Теофіл.
В. 437. Павлович Володимир, о. Фалько Павло.
В. 488. Ортинський Микола, Віра.
В. 492. Роздільський Богдан.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 102. Тимків Степан.
В. 109. Шепеляк Степан.*
В. 367. Романська Марія.
В. 395. Пастернак Євген,* Олександер.*
В. 430. Васюта Степан.*
В. 445. Сабара Степан.*
В. 487. Білецький Володомир.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 6. Віраковський Богдан.
В. 9. Старовецький Данило,* Йосип,* Михайло,* Анна, Ольга.
В. 25. Судило Євген,* Ірина.
В. 27. Гута Іван, д-р Мосійчук Іван, Юрчишин Микола.
В. 40. Герінґер Неоніля, Маєрська Анна, Макаровський Андрій, Андрій мол.;* Тех Теодора.
В. 42. Клим Іван, Анна.
В. 53. Кучер Володимир В.*
В. 78. Зятик Іван.
В. 85. Лонзинський Ричард,* Елінор; Ріцці Михайло,* Олена.
В. 94. Ковальчук Джессі, Муштук Петро,* Євгенія; Оленич Григорій, Ротко Іван.
В. 106. Скляров Василь, Матрона.
В. 121. Свередюк Іван П.*
В. 125. Скочиляс Михайло.
В. 127. Микитин Іван, Скрип Іванна, Чуйко Павло, Ельза.
В. 153. Радишевський Василь, Осипа.
В. 155. Вадяк Віолета, Цецилія.
В. 163. Дмитрик Іван, Кравчишин Йосип,* Ловас Микола, Юлія.
В. 179. Городиський Степан.*
В. 203. Гавдьо Наталія.
В. 204. Босий Василь, Іден Роман П.,* Марія С.; Павлюк Павло, Неоніля.
В. 220. Кінаш Тома.
В. 239. Катамай Богдан.*
В. 240. Дрогомирецька Антонина, Загаєвич Тарас, Муц Олександер, Охрін Маріян.
В. 277. Хмелівський Петро.
В. 288. Чічерський Володимир.*
В. 295. Прокопів Василь, Христина.
В. 301. Талан Лев.
В. 361. Дигдалевич Марія, Осадців Анна.
В. 362. Сідорський Роман.*
В. 379. Валус Тадей.
В. 399. Наконечний Олександер.
В. 406. Сисак Варвара.
В. 418. Мацюк Роман.*
В. 423. Лозинський Іван.*
В. 424. Жорняк Іван.
В. 429. Містишин Михайло,* Долорес Е., Розамарія.
В. 430. Пануш Надія, Фіцяк Дмитро, Анна; Ярош Ірина.
В. 446. Сяйро Параскева.
В. 473. Горбатюк Дмитро, Гук Єва.
В. 498. Чайківський Йосип Т., Шевчик Володимир.*
В. 503. Назар Володимир,* Ткачук Михайло В.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 8. Вігуняк Меланія, Мурин Григорій, Анна.
В. 9. Гречаник Лев, Марта; Копач Йосип, Луковська Анна.
В. 45. Жеглинська Софія.
В. 9. Білинський Євген.
В. 94. Мацюх Михайло, Марія.
В. 106. Надзикевич Надія.
В. 121. Ґавур Микола, Єва.
В. 192. Вадинський Осип, Марія.
В. 204. д-р Граб Роман, Ольга.
В. 221. Дзюбинська Емілія.
В. 234. Мистковська Параскева 2.
В. 251. Медвідь Іван, Софія.
В. 299. Лащук Лариса.
В. 307. Бараник Андрій, Ольга; Кругляк Іван, Емілія, Євгенія.
В. 361. Бабій Михайло, Пелагія; Гарячий Ітан, Стефанія.
В. 367. Ковалюк Микола, Людмила; Лихошерстов Петро, Падошов Олександра.
В. 373. Томин Марія.
В. 387. Виковець Олександра.
В. 395. Кордуба Тома, Катерина; Мигівська Анна, Стефанів Зенон.
В. 413. Уревич Федір.
В. 457. Витвицька Дарія.
В. 483. о. Гаюк Семен, Гліб,* Мирослава, Олександра.
В. 486. Лучка Марія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 25. Дідух Петро, Анна.
В. 83. Лірей Марія.
В. 90. Личко Йосип.*
В. 96. Лесько Ольга.
В. 97. Гук Адам.*
В. 105. Демків Іванна.
В. 106. Стросник Максим.
В. 130. Мацайло Михайло.
В. 183. Качнер Ольга.
В. 189. Войт Іванна.
В. 191. Заяць Аліція, Марія.
В. 219. Карпенко Семен, Ірина.
В. 233. Задорожний Андрій.*
В. 283. Зобків Денис.*
В. 288. Данилюк Юрій.*
В. 304. Бирва Андрій.*
В. 336. Валецька Анна.
В. 349. Федина Іван.*
В. 361. Ділай Василь, Юлія; Пукала Іван,* Анна.
В. 370. Вигодна Юлія, Голебйовська Марія.
В. 371. Олексів Павло Й.*
В. 441. Демкович Франко, Анна.
В. 466. Кінащук Микола.*
В. 473. Войтечко Ірина.
В. 482. Пшеничка Михайло.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 371. Ковалишин Іван.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 29. Шалайда Ольга.
В. 112. Циган Павлина.
В. 117. Заліпський Тома.
В. 167. Гавриляк Анна.
В. 200. Господарець Микола.*
В. 373. Громоцький Петро.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 16. Вреґа Анна.
В. 146. Смолин Михайло,* Чупа Юрій.
В. 234. Пилат Ольга.
В. 247. Ґула Степан.*
В. 292. Лешньовський Василь, Романів Іван Й.*
В. 336. МекДаде Марія.
В. 359. Волошин Анна.
В. 364. Піттс Катерина.
В. 367. Романська Марія.
В. 373. Громоцький Іван.*

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 1. Йонкович Михайло,* Страхоцький Федір.
В. 2. Гутник Текля.
В. 3. Югас Лука.
В. 29. Язвинський Іван
В. 39. Каній Анна.
В. 66. Стефанів Федір.
В. 76. Козяр Мирон.
В. 80. Ласкевич Тетяна
В. 91. Рак Софія.
В. 104. Гадомський Войтіх.*
В. 106. Левицька Анна.
В. 107. Сочуйко Федір.
В. 114. Николс Володимир Б.*
В. 127. Качор Василь.
В. 130. Кишшевич Федір
В. 137. Молашевська Марія.
В. 139. Чайка Олена.
В. 142. Москаль Роман.
В. 149. Самардак Віктор.
В. 151. Клеман Анна.
В. 155. Терефенко Григорій.
В. 179. Любчин Ілля.
В. 181. Шевчук Степан.
В. 184. Винник Марія.
В. 206. Тепер Антонина.
В. 217. Стахів Петро.
В. 221. Обух Володимир.
В. 223. Гурст Йосип.
В. 229. Маркович Йосип.*
В. 237. Косенюк Михайло.*
В. 240. Кизима Маріянна.
В. 243. Мишкевич Василь.
В. 252. Багрій Антін.
В. 257. Квасній Йосип.
В. 271. Васьович Марія.
В. 300 Кучма Йосип.*
В. 327. Малигловка Федір.
В. 356. Іванюк Михайло.
В. 385. Бородай Йосип.
В. 403. Дзядик Микола.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1955 року було в УНСоюзі повнолітніх членів	49,290
В місяці вересні 1955 р. прийнято нових	188
В місяці вересні 1955 р. прийнято наново	102
В місяці вересні 1955 р. прийнято з переступ. листами	55
В місяці вересні 1955 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	8
В місяці вересні 1955 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,643
В місяці вересні 1955 року суспендовано	95
В місяці вересні 1955 р. відійшли з переступ. листами	50
В місяці вересні 1955 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	8
В місяці вересні 1955 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці вересні 1955 р. відійшли зо зворотом у готівці	33
В місяці вересні 1955 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці вересні 1955 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	6
В місяці вересні 1955 р. відійшли на виплачене обезпеч.	12
В місяці вересні 1955 померли	42
Разом	247
З кінцем місяця вересня 1955 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,396

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	4
В клясі 1 на $ 500	56
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	121
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	403
В клясі 2-1000 на $1000	264
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	6,067
В клясі 3-1000 на $1000	4,704
В клясі 3-1500 на $1500	66
В клясі 3-2000 на $2000	54
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,521
В клясі 4-1000 на $1000	2,337
В клясі 4-1500 на $1500	53
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	121
В клясі 5- 500 на $ 500	2,825
В клясі 5- 750 на $ 750	394
В клясі 5-1000 на $1000	6,182
В клясі 5-1500 на $1500	153
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,758
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,259
В клясі 6-1500 на $1500	41
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	50

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21- 500 на $ 500	2,299
В клясі 21-1000 на $1000	865
В клясі 21-1500 на $1500	19
В клясі 21-2000 на $2000	11
В клясі 21-2500 на $2500	5
В клясі 21-3000 на $3000	7
В клясі 21-3500 на $3500	2
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-4500 на $4500	1
В клясі 21-5000 на $5000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,621
В клясі 22-1000 на $1000	2,213
В клясі 22-1500 на $1500	34
В клясі 22-2000 на $2000	53
В клясі 22-2500 на $2500	11
В клясі 22-3000 на $3000	10
В клясі 22-3500 на $3500	5
В клясі 22-4000 на $4000	2
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	159
В клясі 23-1000 на $1000	88
В клясі 23-1500 на $1500	4
В клясі 23-2000 на $2000	11
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,398
В клясі 24-1000 на $1000	1,515
В клясі 24-1500 на $1500	24
В клясі 24-2000 на $2000	43
В клясі 24-2500 на $2500	8
В клясі 24-3000 на $3000	7
В клясі 24-3500 на $3500	5
В клясі 24-4000 на $4000	1
В клясі 24-5000 на $5000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	182
В клясі 25-1000 на $1000	147
В клясі 25-1500 на $1500	4
В клясі 25-2000 на $2000	12
В клясі 25-2500 на $2500	2
В клясі 25-3000 на $3000	5
В клясі 25-3500 на $3500	7
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-5000 на $5000	2
Разом	49,396

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 8. Піхович Андрій Н.
В. 14. Гатала Віктор М., Олександер І.
В. 15. Чан Марія.
В. 21. Ґулачук Матт М.
В. 39. Дмитришин Лілея А., Кіянка Патриція А., Тарнавський Петро І.
В. 45. Федорович Люба, Надія, Ярослав; Цюпак Михайло.
В. 53. Спікула Ґері В.
В. 56. Лівак Марлина К., Черіл А.
В. 59. Лісій Євгенія, Катерина, Михайло мол.; Моторний Володимир Райовський Павло, Сливинська Христина.
В. 81. Блауцяк Іван Ю. мол., Левис Пеґґі Д.
В. 85. Шляхтянчин Дебора А.
В. 100. Вабяк Юлія, Бровар Наталія М., Орест Ф.; Малий Стефанія.
В. 102. Ганич Давид А., Хованець Богдан Гр.
В. 105. Віндас Емілія.
В. 106. Веннет Ґеррі М., Мамчій Віра.
В. 114. Івко Віталій, Євгенія, Петро; Козяр Лариса.
В. 118. Вейґанд Катерина О., Тимко І.
В. 121. Фатюк Олена А.
В. 131. Попович Ольга.
В. 140. Світ Зузанна Д.
В. 149. Сорока Даяна Д.
В. 153. Залуцький Андрій З.
В. 156. Подоляк Степан Т.
В. 173. Серба Євген М.
В. 174. Фелів Ольга.
В. 176. Сталений Ірина М., Хомко Богдан Ст.
В. 180. Джансон Зузанна Р.
В. 187. Мінелля Анна М.
В. 189. Завадовський Олег Я., Конопасевич Маргарита, Кулинич Михайло, Папроцький Євген, Марія; Петруняк Оксана С., Роман І.; Ценко Олекса, Шандрук Марія.
В. 204. Вілецький Іванна, Михайлина; Гофман Анна, Гертруда; Клявс Вініфред, Оттон; Кольман Василь (Вил), Марголіс Анджело, Зузанна; Топчій Богдан, Георгій, Костянтин, Олександер, Юрій; Цимбалістий Павло.
В. 213. Данько Василь М., Шкапяк Ірина Л.
В. 219. Соколовська Іванна.
В. 220. Влізло Ірина М., Луцуняк Олена М., Свірська Олександра М.
В. 229. Секулич Тома І.
В. 234. Кириченко Андрій В., Родницька Марія Л.
В. 238. Оверко Маврін Д., Пашак Патриція А., Сілінська Варвара А.
В. 239. Головчак Роман М.
В. 256. Семащук Володимир мол.
В. 261. Панарелльо Маріяна.
В. 276. Васк Василь.
В. 277. Тара Марія О.
В. 288. Багрій Іванна М.
В. 289. Карманська Люба.
В. 292. Дубрівний Данило, Сторожук Ростислав В.
В. 293. Трембіцька Олександра.
В. 295. Коваль Олена А., Пекарський Андрій, Микола, Пулк Яким М.
В. 307. Варицький Олена Д.
В. 316. Фулер Кім А.
В. 327. Курчак Ярослав О., Рибак Василь І., Марко Р.
В. 331. Гантус Розамарія.
В. 348. Плоскодник Богдан.
В. 361. Куницький Григорій М., Проців Степан Ю., Федір М.
В. 364. Івашків Євгенія, Любомира, Марія; Носол Катерина Т.; Факадай Василь.
В. 367. Влищак Марія, Кіселичник Василь М., Щавяк Володимир.
В. 379. Андріівський Володимир Є., Мисак Михайло Я., Стрілецький Володимир, Лідія М., Христина М.
В. 384. Отчич Іванна М.
В. 385. Бриковський Михайло.
В. 388. Волоник Алан Р., Голкрафт Анна І.
В. 406. Стіна Михайло.
В. 414. Сенів Богдан Ю.
В. 423. Бродський Андрій, Кос Євгенія, Михайло, Ярослав.
В. 430. Антоній Степан.
В. 432. Андрейко Дана Л., Вонча Мирон, Ващук Доротея А., Кудла Мирослава, Оробець Христина Л., Парубчак Юрій А. Ст.
В. 452. Вассвич Іван М., Печик Анастасія К.
В. 457. Савицький Марта О., Юрій Я.
В. 458. Стадницький Тарас, Тиховська Емілія А.
В. 464. Купер Роберт Ф. Г.
В. 467. Гладьо Патриція Д., Махер Давид Я.
В. 473. Данилюк Богдан І.
В. 493. Боруцький Василь М.
В. 495. Мичковський Юрій, Стельмах Олександер.
В. 506. Таскей Василь О.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 14. Ілемська Марія, Ольга.
В. 48. Келлі Данило, Йосип, Франко.
В. 61. Д'Анелло Маріянна.
В.69. Петрик Ольга.
В. 94. Биковець Микола, Співак Богдан, Хміль Леся.
В. 106. Чорній Андрій, Богданна.
В. 127. Вейґер Богдан, Вучинський Іван, Надія; Михальчук Михайло, Щавинський Анна Хр., Марія К., Петро В.
В. 184. Глот Юрій Б., Ластовецький Андрій.
В. 204. Діяк Степан А., Кармоді Маргарита М.; Матвій Я.; Ловелас Дениса, Джой А., Іванна, Норман.
В. 211. Велей Анна.
В. 220. Кравчишин Анна Т., Дарія С., Люба М.
В. 221. Юркевич Роман.
В. 233. Головецька Ярослава.
В. 239. Седер Іванна 5, Олександер 5.
В. 266. Пукирис Надія І,
В. 296. Лобур Петро Е.
В. 399. Пилявка Зиновій Ю.
В. 402. Амброзяк Дмитро І.
В. 420. Обак Михайло В. мол.
В. 430. Ющишин Анна, Мирослав.
В. 468. Лисюк Роман М. І.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 127. Гарячий Дмитро І., Тарас.
В. 131. Влагута, Ігор, Лев, Тарас; Воробець Ігор, Лідія У., Оксана, Олег.
В. 189. Дацик Уляна.
В. 281. Волошин Богдан.
В. 289. Вадинський Роман Й., Уляна Є.; Кругляк Марія, Сохоцька Марія, Стефанія Д., Тарабан Ірина.
В. 334. Шкарупа Роман.
В. 375. Стефанів Віра.
В. 395. Балабан Даяна, Мирон мол.; Волянська Осипа А., Заблоцький Євген, Марія, Наталія, Софія; КомптонВаррен, Ричард.
В. 432. Мандзюк Богдан Я.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 102. Клипчак Володимир Ч.
В. 106. Мельник Анна.
В. 292. Корі-Чижовська Елейн.
В. 293. Тимяк Лідія.
В. 367. Влищак Ольга 2.
В. 414. Вестон Лев.
В. 430. Васюта Богдан, Мирон, Михайло, Юрій.
В. 474. Ґелнер Зенон.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Колоновська Варвара А., Даяна М., Йосип С.
В. 9. Старовецький Лев.
В. 29. Ґрозьо Цинтія Д.
В. 42. Клим Галина, Еріка; Левко Богдан, Євстахій, Маріян.
В. 45. Фірман Йосип.
В. 84. Кучман Павлина М.
В. 94. Муштук Роксоляна, Яцків Юрій.
В. 102. Висоцький Євген.
В. 106. Скляров Максим, Марія.
В. 125. Лонцький Даяна І., Марія О., Патриція К. А.; Снайчук Ґералд Й., Михайло П., Степан Р., Яким Р.
В. 147. Савина Віталій.
В. 163. Ловас Іван, Іванна, Михайло.
В. 204. Берман Йосип, мол., Патриція, Ріта; Демидюк Ольга, Дувірак Данило, Михайло; Іден Даяна 2, Рані 2; Копець Даяна, Ронах Анна, Карло.
В. 221. Шило Наталія.
В. 256. Бандровський Аліція М., Бріян, Іван К.
В. 291. Пелех Роналд Л.
В. 295. Прокопів Ярослав.
В. 370. Войчук Олександра Г.
В. 376. Чаплинська Антонина.
В. 414. Галстен Лідія Л.
В. 430. Васюта Богдан, Мирон, Михайло, Юрій; Фіцяк Богдан, Марія, Мирон, Орися; Ярош Богдан.
В. 439. Габа Ярослав В., Гарбач Христина, Скрипник Іван М.
В. 445. Горбаль Корнелія, Ярослава; Кушнір Віра.
В. 457. Варварів Вікторія.
В. 464. Курило Ірина А., Франків Василь Р., Данило.
В. 497. Коваль Даяна М., Клавдія А.
В. 503. Івасюк Данило І., Петро П., Роман Л.; Мицкатин Василь Гр., Михайло М.; Ткачук Федір М.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 8. Мурин Марія, Михайло, Стефанія.
В. 94. Мацюк Богдан.
В. 121. Ґавур Богдан.
В. 153. Дацик Уляна, Зуляк Роман В.
В. 192. Вадинський Роман Й., Уляна Є.
В. 234. Мицковська Карін Л.
В. 307. Бараник Галина, Кругляк Марія.
В. 312. Есрс Карін А.
В. 361. Бабій Богдан, Василь, Михайло мол.; Гарячий Дмитро І., Тарас.
В. 367. Ковалюк Євген, Світлана.
В. 373. Томин Уляна 2.
В. 433. Федюк Іван, Микола, Ольга.
В. 439. Небелюк Стефанія 5, Реплянська Марта С.
В. 443. Слободин Ілля Я.
В. 457. Витвицький Андрій, Марія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС:

В. 11. Валиґуш Іван П., Іванна Л.
В. 33. Тодосічук Ширлей А.
В. 131. Влагута Тарас.
В. 221. Матура Надія, Ярослава.
В. 243. Ґувенс Василь І., Роберт Р.
В. 277. Гринчук Василь, Драбовський Маріян, Романів Степан.
В. 457. Клюфас Олег.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 25. Дідух Леся.
В. 85. Паращак-Поровський Іван, Патриція А.
В. 126. Дидів Володимир.
В. 150. Харів Іванна М.
В. 155. Шевчук Олена.
В. 156. Єдинак Доротея.
В. 361. Грабовська Лідія, Пукала Павлина, Ричард, Роберт.
В. 367. Влищак Ольга.
В. 370. Вигодний Іванна А., Юдита А.
В. 433. Сосницький Володимир.
В. 452. Хвалибога Михайло Р.
В. 464. Блеквелл Дора, Лідія Й.
В. 482. Пшеничка Йосип мол., Петро, Софія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 70. Кушнір Богдан 4, Лев 2.
В. 125. Дунська Даяна.
В. 171. Назар Ірина.
В. 204. Чіп Ольга 4.
В. 221. Маколондра Юрій Ст.
В. 238. Оверко Петро 4.
В. 281. Рейтар Василь, Шарп Доротея 2.
В. 323. Кархут Патриція.
В. 332. Серра Роман М.
В. 341. Василюк Василь І.
В. 361. Ларсон Патриція А.
В. 379. Вялий Тамара.
В. 406. Юхник Софія

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 42. Головачук Мирослав.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 221. Онушканич Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1955 року було в УНС дітей членів	21,193
В місяці вересні 1955 р. прийнято нових	155
В місяці вересні 1955 р. прийнято наново	54
В місяці вересні 1955 р. прийнято з переступ. листами	29
В місяці вересні 1955 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	12
Разом	21,443
В місяці вересні 1955 року суспендовано	82
В місяці вересні 1955 р. відійшли з пеерступ. листами	34
В місяці вересні 1955 р. відійшли до старших чл. УНС	12
В місяці вересні 1955 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	11
В місяці вересні 1955 р. відійшли зі зворотом у готівці	21
В місяці вересні 1955 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	26
В місяці вересні 1955 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці вересні 1955 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці липні 1955 померли	1
Разом	188
З кінцем місяця вересня 1955 р. в У. Н. Союзі було дітей ченів	21,255

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.

В клясі 1-ій на $ 500	2,829
В клясі 2-ій на $ 400	634
В клясі 3-ій на $ 100	1,661
В клясі 4Р на $ 250	172
В клясі 4Р на $ 500	3,920
В клясі 4Р на $1000	1,852
В клясі 5Е на $ 250	288
В клясі 5Е на $ 500	4,809
В клясі 5Е на $1000	1,766
В клясі 6С на $ 500	1,138
В клясі 6С на $1000	658

НОВІ КЛЯСИ:

Е20 на $ 500	381
Е20 на $1000	263
Е20 на $2000	2
Е20 на $2500	1
Е18 на $ 500	134
Е18 на $1000	186
Е18 на $2000	8
Е18 на $3000	2
Е65 на $ 500	1
Е65 на $1000	1
Р20 на $ 500	223
Р20 на $1000	297
Р20 на $2000	3
Р20 на $3000	1
Р65 на $ 500	21
Р65 на $1000	4
Разом	21,255
З кінцем місяця вересня 1955 р. в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	70,651

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У.Н.Союзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за вересень 1955 року суспендованими можуть бути прийняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів які впродовж вересня 1955 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Г. Герман, гол. секр

ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБІЙТИСЬ БЕЗ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, А НАЙКРАЩЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
DMYTRO HALYCHYN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.:
MICHAEL PLZNAK
310 E. 74th St., New York, N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДС.:
Mrs. GENEVIEVE ZEREBNIAK
645 Reed Avenue, Akron 1, Ohio

РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
GREGORY HERMAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland, Chicago 34, Ill.

JOHN W. EVANCHUK
8930 Manor Ave., Detroit 4, Mich.

PETER KUCHMA
95 E. 7th St., New York 3, N. Y.

WLADIMIR KOSSAR
150 Eugenie St.
Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНІ РАДНІ:

DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd., W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio

JOHN KOKOLSKI
23 Fairlawn Ave., P.O. Box 467
Woonsocket, R. I.

Miss ANNA CHOPEK
117 Greenfield Rd.
Mattapan, Mass.

Mrs. MARIA DEMYDCHUK
416 — 17th St., Brooklyn 15, N.Y.

ANDREW JULA
Sands Plan P.O. Box 277
Fair Oaks, Pa.

TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Ave.
Chicago 51, Ill.

Dr. YAROSLAW PADOCH
33 Hillside Ave., Mahwah, N. J.

WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd.
Rochester 17, N. Y.

WALTER DIDYK
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

NICHOLAS DAWYSKYBA
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

Mrs. HELEN SHTOGRYN
4753 N. Hutchinson St.
Philadelphia 41, Pa.

Головна канцелярія У.Н.Союзу знаходиться у власнім домі під ч. 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Поштова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: HEnderson 4-1016.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1955 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	213.52
2	284.56
3	299.94
5	538.35
6	80.66
7	206.67
8	663.87
9	207.60
10	142.18
11	162.66
12*	175.55
13	252.59
15*	78.02
16	84.66
17	57.51
18*	125.88
20	387.55
21	200.64
22	123.12
23	234.39
24	98.80
25	338.88
26	27.17
28	152.48
29	225.92
30	116.76
31	128.76
32	26.05
33	233.54
34	12.79
35	19.30
36	246.43
37	206.98
38	456.12
39	948.43
40	86.74
41	75.08
42	400.36
43	102.89
45	456.97
46	101.31
47	89.27
48	70.56
49	223.46
50	141.41
51	103.63
52	135.21
53	161.28
54	100.74
55	213.93
56	168.68
57	358.33
59	605.11
60	59.18
61	87.73
62	85.49
63	567.99
64	244.22
65	196.76
66	115.16
67	168.32
69	325.05
70	358.65
71	128.97
72	67.61
73	110.88
74*	126.23
75	283.53
76	449.28
77	48.88
78	69.16
79	18.66
80	122.90
81	176.02
82*	115.30
83	360.70
84	166.12
85	286.31
86	160.29
87*	267.06
89	54.18
90	290.52
91	293.59
92	12.38
93	126.02
94	1,574.55
95	39.72
96	392.01
97	137.77
98	95.11
99	168.01
100	136.21
101	31.74
102	1,021.47
103	137.12
104	148.55
105	361.43
106	1,059.25
107	130.93
108	92.16
109	118.44
110	15.46
111	80.39
112	272.05
113	184.69
115	157.06
116	165.26
117	312.17
118	132.02
119	104.63
120	393.42
121	367.67
122	41.58
123	191.19
124	197.46
125	562.50
126	99.79
127	1,179.63
128	99.82
129	38.25
130	478.64
131*	319.17
132	127.69
133	248.15
134	141.35
135	39.87
137	244.00
138	100.19
139	108.87
140	195.67
141*	34.47
142	415.71
143*	372.46
144	140.76
145	162.68
146	145.82
147	670.50
148	77.71
149	189.68
150	308.80
151*	232.56
153	154.86
154	38.85
155	721.29
156	265.47
157*	11.66
158	342.38
159	71.41
160	125.10
161	530.66
162	22.00
163	437.73
164	345.73
166*	150.20
167	96.28
168	274.91
169	34.35
170	743.24
171	185.58
172	87.37
173	200.53
175	354.78
176	216.36
177	209.93
178	357.15
179	275.63
180	79.81

Відділ	Заплатив
181	98.79
182	239.43
183*	222.24
184	130.70
185	84.86
186	163.35
187	94.71
188	71.01
189*	429.89
190	42.15
191	306.40
192	296.63
193	32.91
194*	817.08
195	25.26
196	52.49
197	35.83
198	15.35
199	89.38
200	303.57
201	37.01
202	36.87
203*	54.97
204	1,354.79
205	74.18
206	593.51
207	57.68
208	21.16
209	40.35
210	107.95
211	276.76
212	59.87
213	395.54
215	60.79
216	66.42
217	902.70
218	323.37
219	522.64
220	381.33
221	2,655.80
222	84.61
223	327.59
224	142.22
225	12.88
226	59.46
227	31.40
228	62.40
229	117.52
230	792.05
231	9.84
232	73.16
233	253.88
234	270.22
235	132.64
236	247.82
237	251.38
238	787.40
239	387.80
240	894.31
241	129.33
242	286.68
243	106.29
244	28.07
245	263.61
246	79.44
247	266.16
248	112.61
249	34.95
250	6.90
251*	300.00
253	225.65
254	276.24
255	39.65
256	164.02
257*	239.15
258	47.29
259	298.19
260*	182.44
261	64.52
262	65.90
263	40.37
264	63.97
265	81.32
266	647.72
267	159.25
268	113.82
269	20.84
270	316.26
271	324.77
273	12.49
274	280.82
275	78.65
276	375.91
277	1,044.27
278	34.25
279	33.73
280	213.42
281	415.02
282	44.13
283	211.90
284	124.46
285	116.64
286	161.32
287	700.28
288	242.03
289	202.04
290	178.18
291	213.66
292	1,167.86
293	293.59
294	29.02
295	380.98
296	311.72
297	31.90
298	169.55
299	141.82
300	163.99
301	412.00
302	61.46
303	75.08
304	422.56
305	174.97
306	122.18
307	134.96
308	137.05
309	50.96
310	168.90
311	10.38
312	111.83
313	21.44
314	42.11
315	21.99
316	653.20
317	146.24
318	114.96
319	113.43
320	291.69
321	175.61
322	60.26
323	136.71
324	344.45
325	436.94
326	76.96
327	370.98
328	94.17
329*	43.51
330	469.11
331	143.89
332	80.31
333	127.81
334	639.80
335	84.22
336	528.22
337*	140.88
338	247.38
339	155.95
340	13.25
341*	277.61
342	282.66
343	159.40
344	101.37
345	168.27
347	185.44
348*	444.26
349	65.20
350	302.63
351	120.23

Відділ	Заплатив
352	174.47
353	180.32
355	144.17
356	159.19
357	97.91
358*	123.99
359*	214.48
361	2,910.64
362	251.06
363	166.43
364	668.59
365	49.40
366	14.93
367	1,007.66
368*	96.66
369	377.24
370	420.44
371*	416.15
372	264.36
373	33.95
374	138.60
375	367.50
376	155.19
377*	25.08
378	65.25
379	2,141.67
380	210.96
381	20.56
382*	50.86
383	358.90
384	68.24
385	585.82
386	226.44
387	65.96
388	547.40
389*	60.87
390*	153.23
392	11.51
393	66.62
394	42.29
395	49.39
396	47.58
397	305.74
398	65.85
399*	367.45
400	74.66
401	55.11
402*	12.41
403	122.21
405	49.18
406	246.21
407	39.32
408*	44.34
409	86.05
410	14.74
411	25.74
412	94.59
414	511.52
415*	30.52
416	6.64
417*	12.42
418*	92.60
419	11.82
420	148.00
421	82.06
422	52.59
423	660.78
424	58.06

Відділ	Заплатив
427	372.57
429*	82.43
430	892.35
431*	54.45
433	88.22
435	128.73
437	451.47
438	57.39
439*	499.14
440	7.15
441	380.18
442*	48.30
443	8.89
445	561.89
446	167.19
447	8.27
448	87.34
449	3.66
450	37.66
451	14.80
452	135.57
453	7.25
454	82.61
455	152.09
456	139.34
457	402.75
458	375.74
460	142.03
461*	95.87
462	7.14
463*	21.98
464	531.79
465*	109.07
466	113.27
467	55.24
469*	155.19
470	28.03
471	225.38
472*	548.80
473*	657.89
474	85.33
475*	84.76
476	151.33
477	219.24
478*	66.76
479	27.61
480*	45.98
481	147.23
482	70.84
484	351.93
486	30.37
487	194.71
488*	23.65
489	168.97
490	50.69
491*	158.07
492	72.26
493	5.25
495	9.17
497*	256.77
498	67.26
499	20.49
500*	22.28
501	14.21
502*	7.11
503*	242.47
504	13.23

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. $104,201.94

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	216	4.57
3	2.42	221	1.88
28	2.37	234	15.70
30	5.96	237	2.88
33	5.73	243	4.60
37	6.94	245	1.06
39	17.35	264	2.76
65	10.71	274	1.49
70	5.07	275	8.15
83	2.86	278	1.15
90	4.40	286	23.14
101	3.04	305	3.91
106	1.26	316	1.41
112	4.11	321	3.93
117	4.86	335	3.70
125	.88	336	8.73
127	3.37	342	3.24
143	6.50	358	1.62
147	24.11	361	2.68
151	7.06	367	3.71
170	3.72	370	3.68
185	5.66	384	13.78
206	2.65	388	5.28
209	2.82	482	2.86

З місячних вкладок від членів обезпечених в старому роді обезп. .. $ 264.26

Разом з місячних вкладок від членів	$104,466.20
Відсотки від бондів	42,747.14
Відсотки від морґеджів	2,596.13
Відсотки від членських позичок	631.39
Чинш від реальностей в Джерзі Сіті, Н. Дж.	2,335.80
Приходи від реальностей в Кергонксон, Н. Й.	13,141.26
Приходи друкарні і книгарні	14,121.31
Надвишка при виміні канадійської валюти	57.34
Зворот позички до Народного Фонду	10.00
Зворот виплаченої нагороди за нових членів мол. департ. до адм. фонду старших членів	1,061.50
З переносу інших фондів за членів мол. департ.	13.20
З переносу резерви за переписаних членів мол. департаменту	155.00
З переносу федерального податку за поміч. сили	885.33
З переносу стейтового податку за помічні сили	31.22
Сплати морґеджів	6,441.30
Сплати бондів	2,010.04
Сплати членських позичок	3,499.03
З переносу інвестицій в реальностях з фонду обезпеки інвестицій і смертности до адміністраційного фонду	20,959.53
Разом	$215,165.72

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

1	Страхоцький Теодор	$ 1,000.00
3	Югас Лука	1,000.00
28	Куцік Стефан	1,000.00
39	Каній Анна	1,000.00
56	Ходан Теодор	500.000
66	Стефанів Федор	1,000.00
76	Козяр Мирон	1,000.00
91	Рак Софія	1,000.00
104	Гадомський Войтко	1,000.00
106	Левицька Анна	500.00
130	Книшевич Теодор	1,000.00
137	Малашевська Марія	250.00
139	Чайка Гелина	500.00
142	Москаль Роман	1,000.00
151	Клеман Анна	1,000.00
155	Терефенко Григорій	1,000.00
179	Любчин Ілія	1,000.00
181	Шевчук Стефан	500.00
184	Винник Марія	500.00
206	Яковенко Григорій	500.00
206	Тепер Антоніна	750.00
217	Максимович Василь	1,000.00
223	Гурст Иосиф	1,000.00
229	Маркович Иосиф	1,000.00
237	Косенюк Михайло	1,000.00
240	Кізима Марíянна	500.00
243	Мишкевич Василь	750.00
252	Багрій Антін	1,000.00
256	Варнич Михайло	1,000.00
257	Квасний Иосиф	1,000.00
268	Волос Софія	1,000.00
284	Юрків Катерина	500.00
295	Сливчак Катерина	274.00
305	Рудий Петро	1,000.00
311	Несторяк Лешко	1,000.00
316	Валюх Микола	500.00
317	Новенчук Теодор	1,000.00
325	Сокол Лаврентій	1,000.00
325	Крук Андрій	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	5,500.00
Грошеві звороти	5,092.92
Виплати на реальностях в Джерзі Сіті, Н. Дж.	505.34
Дивіденда для принятих наново членів	79.82
Відсотки на закуплених бондах	565.28

Виплати з сирітського фонду по бл. п.:

Відділ:

2	Воргач Іван	183.26
94	Ріх Анна	216.00
150	Соколовський Микола	142.19

Виплати запомог з запомогового фонду:

Відділ:

6	Коник Ева	25.00
20	Крупка Іван	35.00
21	Левкович Василь	35.00
28	Галіда Іван	35.00
36	Андрусів Катерина	25.00
39	Бучай Ярослав	35.00
59	Вакай Марія	35.00
61	Релік Сузанна	25.00
63	Гоменда Анастазія	25.00
63	Кухта Михайло	25.00
63	Панчак Марія	25.00
73	Ригайло Григорій	35.00
78	Керелейза Іван	35.00
78	Варишак Олександер	35.00
83	Головата Франка	25.00
83	Квасінський Микола	35.00
94	Галат Михайло	35.00
94	Ґеніт Семен	25.00
94	Машталяр Марія	50.00
94	Ониськів Віра	25.00
96	Німець Микита	35.00
103	Маґеровський Павло	35.00
103	Михайлишин Павло	25.00
105	Коробеќ Анастазія	25.00
106	Кардашук Анна	25.00
106	Кологривенко Панас	35.00
106	Музика Максим	35.00
108	Коваль Андрій	35.00
114	Попов Гаврило	50.00
117	Малярський Стефан	35.00
125	Гут Марія	25.00
144	Розтоцький Станислав	35.00
144	Волощук Кирило	35.00
146	Андрушків Анна	25.00
155	Будняк Прокіп	35.00
155	Колодій Марія	25.00
155	Кордияк Стефан	35.00
164	Джох Іван	35.00
164	Гелетій Василь	35.00
168	Крук Агафія	25.00
176	Деркач Петро	35.00
178	Ковальчук Марія	25.00
178	Могиляк Захарко	35.00
179	Логуш Вікторія	25.00
200	Швідрик Стефанія	25.00
204	Гук Василь	35.00
217	Касниця Марія	25.00
221	Кривий Дмитро	35.00
223	Максимик Михайло	40.00
223	Проць Володимир	35.00
239	Кіш Лука	35.00
241	Познанська Варвара	25.00
242	Комак Марія	25.00
243	Лаголя Іван	35.00
243	Вокер Марія	25.00
253	Костів Стефан	50.00
255	Булій Лешко	35.00
260	Мацюк Марія	25.00
266	Шийка Антін	35.00
267	Рутович Андрій	35.00
271	Осташевський Максим	35.00
284	Шалапін Катерина	30.00
288	Козак Анна	25.00
288	Мурикін Катерина	25.00
301	Медзяк Андрій	30.00
305	Сороканич Стефан	35.00
305	Стець Михайло	35.00
308	Івасишин Марія	25.00
316	Чугай Анна	25.00
316	Чугай Михайло	35.00
319	Сидор Гелина	25.00
324	Богдаш Марія	25.00
329	Гавриляк Петро	35.00
333	Даців Василь	35.00
336	Курах Михайло	35.00
338	Кудлик Юстина	25.00
341	Лисай Олекса	40.00
352	Ковальчук Анна	25.00
356	Лозова Софія	25.00
367	Свистун Иосиф	10.00
369	Коник Марія	25.00
379	Косянчук Іван	35.00
379	Струць Антін	25.00
388	Самійленко Пелагія	25.00
407	Голя Кароліна	25.00
407	Матійчак Анна	25.00
407	Нагірна Марія	25.00
432	Новіцький Стефан	100.00
482	Скробут Василь	35.00
484	Ґреґа Евстахій	35.00
487	Коваленко Ефрозина	25.00
504	Строїч Метро	35.00

Виплати з народного фонду:

Освітні Курси Українознавства 1,000.00

Виплати з фонду Захисту-Сиротинця:

Направи і праці та інші виплати на реальностях в Кергонксон 18,452.39

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	15,939.26
„Свобода" за орган	5,500.00
Платня помічних сил	4,092.86
Кошти подорожі і репрезентації	3,059.84
Нагороди за нових членів	2,279.70
Платня головного уряду	1,875.00
Друки для зладження виказів і інші прибори	1,358.06
„Свобода" за праці і друки	1,094.66
Кошти подорожі організаторів	839.78
Нагороди організаторам за нових членів	768.25
Федеральний податок за помічні сили	714.71
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Винайм машин для зладження звітів (IBM)	539.89
Відзнаки	500.00
Направи і чищення машин	232.20
Оголошення	210.40
Друки для зладження виказів (IBM)	204.70
Виплати канцелярійні на пошту	175.00
Лікарі за нових членів	129.00
Головний лікар	60.00
Фотографічні знимки члн. аплікацій	31.05
Спортова акція	15.00
Асекураційні журнали і книжки	8.85
Вода	6.00
Оплата за канадійські чеки і депозити	54.61

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	226,617.20
Інвестовано в морґеджах	6,000.00
Позички членам	1,906.39
З переносу інвестицій в реальностях до адмін. фонду	20,959.53
Разом	$362,936.14

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем серпня 1955 р. осталася	$481,665.14
Прихід за вересень	215,165.72
Разом	$696,830.86
Розхід за вересень	362,936.14
Готівка з кінцем вересня 1955 р. остається	$333,894.72

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 333,894.72
Морґеджі	720,654.38
Бонди	13,172,060.14
Позички членам	299,641.35
Реальности	264,628.06
Друкарня	10,543.79
Разом	$14,801,422.44

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$14,109,082.59
Адміністрац. фонд	191,511.56
Конвенційний фонд	30,298.61
Запомоговий фонд	236,685.77
Народний фонд	15,600.79
Посмертний фонд старого роду обезп.	65,707.68
Резервовий фонд	19,029.13
Сирітський фонд	106,928.28
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	7,992.72
Фонд Захисту-Сирот.	18,585.31
Разом	$14,801,422.44

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	47.17
2	34.21
3	54.51
5	145.53
6	69.47
7	62.50
8	38.79
9	24.54
10	61.99
11	44.12
12*	89.76
13	34.79
15*	33.68
16	22.05
17	5.29
18*	15.08
20	127.02
21	63.94
22	27.42
23	111.99
24	5.78
25	114.16
26	1.35
28	10.15
29	46.16
30	3.15
31	1.85
33	151.06
34	.90
36	43.16
37	39.01
38	99.55
39	193.90
40	69.37
41	.45
42	118.98
45	141.52
46	102.02
47	27.77
48	21.35
49	122.06
50	49.61
51	18.11
52	66.33
53	66.72
54	100.97
55	73.36
56	50.85
57	133.36
59	226.38
60	10.02
61	26.21
62	19.65
63	221.56
64	22.67
65	20.89
66	15.07
67	4.48
69	70.09
70	47.59
71	36.37
72	1.19
73	25.38
74*	30.76
75	25.66
76	128.97
77	15.98
78	1.94
79	1.58
80	130.01
81	34.29
82*	8.36
83	122.07
84	41.75
85	111.61
86*	18.64
87*	83.44
88	1.35
89	.93
90	25.69
91	19.06
92	4.05
93	53.52
94	320.01
95	.45
96	139.04
97	8.10
99	26.25
100	17.21
102	270.52
103	56.20
104	22.22
105	144.98
106	287.05
107	50.51
108	4.57
109	26.65
110	27.31
111	.68
112	58.82
115	32.26
116	35.02
117	60.34
118	5.20
119	22.64
120	139.06
121	97.27

Відділ	Заплатив
122	12.17
123	15.22
124	5.82
125	138.73
126	4.90
127	172.53
128	75.06
130	96.36
131*	74.34
132	34.95
133	23.01
134	11.07
135	1.08
137	33.31
138	15.00
139	19.34
140	25.09
141*	10.53
142	146.42
143*	59.25
144	53.58
145	24.21
146	69.52
147	53.74
148	2.48
149	35.69
150	202.30
151*	102.77
153	91.83
155	175.04
156	81.88
157*	10.95
158	22.48
159	24.05
160	20.25
161	70.54
163	154.40
164	105.66
167	25.72
168	47.07
170	314.04
171	182.19
172	3.25
173	44.10
175	78.66
176	46.70
177	69.10
178	42.28
179	86.25
180	59.41
181	77.59
182	42.63
183*	60.43
184	29.45
185	10.80
186	9.43
187	10.00
188	2.25
189*	157.67
190	8.58
191	92.06
192	83.83
194*	190.98
196	7.50
198	.25
199	12.80
200	240.88
201	1.45
202	5.85
203*	23.62
204	431.84
205	.45
206	381.02
207	4.50
208	21.20
210	22.09
211	27.48
212	7.48
213	51.52
215	25.59
216	1.21
217	812.81
218	51.71
219	153.91
220	99.43
221	738.13
222	172.36
223	26.11
224	13.00
225	3.73
226	20.22
227	2.71
228	.45
229	9.61
230	261.48
232	31.05
233	71.87
234	169.35
235	9.03
236	78.37
237	51.98
238	542.39
239	93.55
240	331.17
241	73.47
242	34.46
243	15.51

Відділ	Заплатив
244	3.48
245	141.55
246	45.81
247	105.98
248	92.00
251*	58.49
253	55.05
254	196.42
255	5.33
256	80.49
257*	30.50
258	31.99
259	46.86
260*	14.80
261	4.42
262	18.05
263	7.80
264	53.50
265	44.57
266	274.11
267	11.37
268	19.63
269	2.02
270	107.21
271	93.47
273	1.60
274	112.43
275	39.84
276	40.35
277	356.24
279	2.35
280	2.05
281	180.99
282	6.34
283	126.82
284	6.38
286	108.77
287	116.90
288	31.00
289	103.89
290	83.78
291	82.36
292	344.51
293	78.11
295	38.97
296	93.27
298	12.59
299	19.28
300	8.09
301	89.68
303	2.35
304	126.38
305	20.46
306	16.90
307	63.22
308	15.96
309	28.05
310	83.35
311	1.35
312	19.59
313	7.25
314	34.75
316	216.84
317	31.45
318	33.85
319	11.11
320	63.92
321	63.09
322	23.72
323	14.36
324	54.22
325	213.59
327	76.60
328	67.73
329*	59.01
330	42.97
331	66.05
332	1.80
333	8.66
334	194.99
335	14.12
336	129.40
337*	98.29
338	57.68
339	21.37
341*	100.22
342	85.88
343	77.53
344	9.79
345	141.34
347	54.57
348*	159.12
349	36.82
350	25.55
351	12.15
352	23.62
353	112.95
355	129.87
356	63.50
357	7.84
358*	13.86
359*	76.08
361	1,029.02
362	33.47
363	49.41
364	212.67
365	3.78
366	.68
367	286.65
368*	48.04

Відділ	Заплатив
369	29.18
370	101.07
371*	82.89
372	113.73
374	78.99
375	68.04
376	30.91
377*	4.15
378	4.38
379	744.14
380	256.30
383	167.70
384	8.64
385	85.29
386	42.15
387	16.13
388	191.34
389*	5.17
390*	40.82
393	11.47
394	30.68
395	126.19
396	1.78
397	124.83
398	5.91
399*	68.85
400	7.93
401	1.88
402*	9.84
403	32.01
405	2.22
406	30.68
407	.45
408*	2.18
409	1.13
410	.45
412*	85.65
413	52.54
414	408.44
415*	2.03
418*	25.05
419	36.66
420	197.53
421	18.67
422	2.02
423	295.01
427	216.05
428	43.10
429*	4.84
430	340.99
431*	12.00
433	87.14
435	80.85
437	191.79
438	14.47
439*	510.40
440	23.24
441	172.65
442*	13.37
443	13.96
445	202.15
446	67.17
448	5.95
449	.73
450	19.15
451	15.62
452	24.83
453	.45
454	15.07
455	22.96
456	76.91
457	10.94
458	309.74
460	29.61
461*	158.77
462	10.04
463*	13.94
464	170.38
465*	44.76
466	121.29
467	1.13
469*	108.88
470	7.86
471	201.91
472*	201.20
473*	547.16
474	171.64
475*	21.57
476	30.94
477	22.05
478*	36.13
479	3.96
480*	.90
481	67.24
482	7.06
484	138.32
486	5.85
487	19.01
489	11.03
490	65.13
491*	55.49
492	1.88
493	4.03
495*	8.13
497*	72.83
498	14.96
499	16.26
500*	6.87
502*	10.90
503	160.03

З місячних вкладок від членів обезпеч. у всіх родах забезпечення	$32,259.52
Відсотки від бондів	7,148.65
Відсотки від морґеджів	137.58
Відсотки від членських позичок	18.76
З переносу федерального податку за помічні сили	259.59
З переносу стейтового податку за помічні сили	5.51
Сплати морґеджів	2,352.09
Сплати член. позичок	11.89
Разом	$42,193.59

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

2	Мравец Анна	500.00
221	Онушканич Михайло	100.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	3,365.50
Грошеві звороти	2,413.89
Дивіденда для принятих наново членів	25.00
Відсотки на закуплених бондах	185.73
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	155.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Платня помічних сил	1,897.62
Нагороди за нових членів	1,439.25
„Свобода" за "Ukrainian Weekly"	600.00
Прибори для зладження виказів і статистики	597.30
Федеральний податок за помічні сили	213.73
Видатки канцелярійні на пошту	30.00
Лікарі за нових членів	28.00
Перенос інших фондів за членів мол. департ.	13.20

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	100,410.50
Позички членам	118.76
Разом	$112,093.48

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем серпня 1955 р. осталася	$142,117.08
Прихід за вересень	42,193.59
Разом	$184,310.67
Розхід за вересень	112,093.48
Готівка з кінцем вересня 1955 р. остається	$ 72,217.19

ВИСЛІД КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1955 р.

Ч. Від.	Ім'я організатора	Приєднано в вересні	Разом приєдн.	Призначена квота
8	Василь Мандзій	1	3	15
14	М. Отрок	2	2	7
15	Е. Фліс	1	3	5
21	Петро Садовець	1	2	5
27	Теодор Олесницький	1	3	10
39	Михайло Рубич	6	6	20
45	Микола Сеник	4	7	20
46	Іван Сквіртнянський	1	1	5
53	В. Сачко	1	1	6
56	Мих. Пізнак	2	3	3
59	Мих. Галькевич	10	17	14
74	Петро Ярема	1	1	1
81	А. Блавуцяк	3	8	4
85	Онуфрій Костюк	2	2	5
100	Вол. Врован	6	6	4
102	Григ. Голубець	3	10	30
102	Микола Бобечко	2	—	—
105	Вас. Посполита	2	2	20
106	Микола Сенчишак	2	6	25
106	Григ. Дацьків	1	—	—
109	Вол. Звірек	1	2	2
112	Марія Капраль	1	1	15
116	Павло Стадник	1	1	5
118	Мих. Сарахман	2	2	3
121	Олекса Гадз	2	6	5
127	Павло Володка і І. Гула	2	4	35
131	Микола Сенчишак	2	33	—
140	Іван Кравець	1	7	5
149	Марія Дикий	1	2	3
151	Анна Пипюк	1	1	4
153	Іван Одежинський	4	12	20
156	Василь Новак	1	3	18
161	Андрій Дзюла	1	5	25
168	Григ. Вабин	2	2	9
173	Петро Щирба	1	2	7
176	Степан Окрух	2	2	9
177	Іван Лаба	1	6	7
180	Олена Дзянсон	1	2	12
187	А. Чупрун	1	1	2
189	Петро Котельницький	22	30	20
191	Р. Колодій	1	9	15
199	Г. Матуряк	1	1	2
201	Микола Близнак	1	4	30
213	М. Данко і А. Васараб	2	2	7
217	Мих. Куцин	1	1	26
219	Мих. Юров	1	4	15
220	Григ. Гарасим	6	7	22
224	Осип Ірха	1	1	3
229	Мих. Дутчак	1	1	2
230	Іван Павловський	1	6	25
234	Іван Іваник	3	4	12
237	Теодор Івахів	1	3	6
238	Ілія Семінескі	3	17	50
238	Янна Виноградник	1	—	—
239	Мих. Ковальчук	1	1	15
243	Л. Білик	1	1	2
258	Вас. Головецький	1	2	1
261	Петро Арнотин	1	1	2
276	Осип Білик і М. Білик	2	3	17
277	Вол. Гафткович	5	13	35
277	Юрко Салевич	1	—	—
287	Вол. Сохан	1	8	14
288	Д. Мушастий	1	1	1
289	Василь Гузар	4	5	10
292	Петро Федик	2	3	28
292	Д. Дубрівний	1	—	—
293	Марія Демидчук	1	6	12
295	Олекса Зепко	6	7	9
296	В. Собків	1	3	12
301	Вас. Іващук	1	2	14
305	Мих. Гентош	2	4	6
307	Ілія Чопик	1	1	20
316	Вол. Гурянський	2	7	22
324	Іван Струк	1	1	11
327	А. Копистянський	3	3	7
331	Антін Романюк	1	1	5
336	Григ. Кісіль	1	3	24
339	Андрій Хромяк	1	2	4
348	Марія Пиріг	2	2	14
361	Петро Кучма	4	12	50
361	Іван Галичин	1	—	—
364	Марія Білецька	3	18	19
364	Д. Кравчук	6	—	—
364	Марія Кукіз	1	—	—
364	М. Кукіз і В. Врездун	4	—	—
365	Мих. Рудянин	1	1	2
367	Вас. Попович	5	6	16
379	Мих. Семків	7	25	52
384	Степан Зорій	2	2	2
385	Осип Греськів	1	1	11
386	А. Попов	1	1	6
388	Е. Воловйяк	2	3	14
390	Петро Бугрин	1	1	4
395	М. Лісний і М. Костик	2	11	2
395	М. Горінь	1	—	—
395	Теодор Олесницький	2	—	—
397	Олена Штогрин	1	4	12
399	Вол. Кашуба	1	1	10
406	Андрій Тарас	1	2	6
414	С. Брезіцка	3	9	16
423	С. Куропась і Т. Носієвич	4	13	20
425	Іван Дужанський	1	1	1
430	Осип Вакай	2	7	30
432	Д-р Я. Щипайло	7	13	100
437	Мих. Малинівський	3	6	21
452	М. Білик і А. Печек	2	2	4
457	Борис Ржепецький	3	3	10
458	Ф. Стахів	2	3	25
464	Д. Недошитко	1	4	20
466	П. Крутиголова	1	2	15
467	Мих. Гладьо	2	2	1
469	Карпо Чорномаз	1	1	20
484	Вол. Запаранюк	2	2	24
487	М. Денисюк	3	6	8
489	М. Шпитко	1	2	6
493	Богдан Музика	3	4	6
493	Антін Косик	1	—	—
495	Любомира Мичковський	2	2	4

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 72,217.19
Морґеджі	38,193.14
Бонди	2,509,005.78
Позички членам	8,256.54
Разом	$2,627,672.65

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,555,003.61
Адміністрац. фонд.	72,669.04
Разом	$2,627,672.65

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів з кінцем вересня 1955 року	$14,801,422.44
Майно мол. деп. У.Н.С.	2,627,672.65
Разом	$17,429,095.09

Р. Слободян, гол. касир.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 17-мільйонового майна УНСоюзу.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ПРЕСОВОГО ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ"! ПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ДОПОМОГТИ ВАМ І ВАШИМ ДІТЯМ! НАДІШЛІТЬ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

ВІД КРУТІЯ ДО ТАТАРЕСКУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ли б потверджувати правдивість цієї спрепарованої у всесоюзних маштабах привабн. Одним із таких „свідків" виступила 19-го жовтня в Москві Еріка Воллах — персонаж дуже темної й заплутаної історії, зв'язаної з іменами її прибраних батьків Ноела і Герти Філд, про яких свого часу широко писала світова преса.

Отож, Еріка Воллах, улаштувавши в Москві пресову конференцію, заявила чужоземним журналістам, що в її особі бачать вони нікого іншого, як... недавнього в'язня Воркути, якого тепер совєтська влада випустила на волю. „Умовини життя у воркутських таборах, — заявила вона, — кращають з кожним днем. Платню в'язням збільшили. Робітний день зменшили до 8 годин. В таборових крамницях можна дістати всі потрібні речі". — Одним словом, не концтабори, а відпочинкові оселі для совєтських громадян розписала журналістам Еріка Воллах. Але того мало. Вона заявила далі, що воркутські табори незабаром взагалі будуть зліквідовані, а в'язні залишаться працювати в копальнях уже як вільнонаймані робітники. „Багато арештантів, — додала вона, не моргнувши оком, — добровільно вибрали Воркуту як місце свого постійного мешкання..."

Татареску з Румунії перекликається з Ерікою Воллах із Москви. Це вже не сірі „крутії", які перші виступали із закликами через радіо в східньому Берліні і яким треба було придумувати високі ранги, щоб надати цим безвартісним людцям будь-якої ваги. Це — особи грубшого калібру, популярні на Заході і випущені для обдурювання вже не сірої еміґрантської маси, а світової преси в особі її кращих журналістів. Вони знають, що роблять. Та чи здають собі справу з того, що роблять, всі оті журналісти, делеґати і ближче неозначені високі гості, що мандрують тепер по Совєтському Союзі, хапають отакого роду „інформації" і баламутять світ своїми кореспонденціями?

Репатріяційна акція, ведена з Берліну, як то виразно видно з „статистики" Міхайлова, вміщуваній у кожному числі видаваної ним газетки, зазнала ганебного провалу. Поминаючи відкликуваних із західніх країн аґентів (з-поміж них і такого аґентурного „маестра", як совєтський підполковник Колосов, що працював у Мюнхенському інституті для вивчення СССР і випускав свої „твори" у видавництві ім. Чехова в Ню Йорку), крім якогось десятка здеморалізованих та замотеличених „політичних" еміґрантів, які самі не знали, чого вони на еміґрації опинилися та декількох довірливих переселенців - заробітчан з Арґентини та Канади — більше нікого заманити в свою пастку Міхайлову не пощастило і навряд чи пощастить.

І тому саме, коли йде про українську еміґрацію, скидають большевики маски „янголів миру" і вискалюють вовчі зуби, вимагаючи примусової репатріяції на форумі Об'єднаних Націй, тиснуть з усієї сили на недолугий та заляканий австрійський уряд і не втрачають, мабуть, надії виторгувати щось в уряду Аденауера. Тут уже діють вони без усмішок, і „духа Женеви" тут не чути.

До речі сказавши, масова висилка харчових і одягових посилок з Америки і широке листування з близькими на рідних землях, що набирає чимраз ширшого розмаху з дозволу совєтської влади, об'єктивно лежить у тому ж таки московському пляні — „співіснування" та „амнестії". І кожний хто надумується писати на рідні землі листи чи висилати туди посилку, мусить наперед кріпко застановитися, з якими наслідками це може бути зв'язане для свояків і знайомих у ближчому чи дальшому майбутньому. А застановляючись над цим, мусить пам'ятати, що комуністи ніколи й нікому нічого не прощають. Навіть харчової посилки з солониною, одержаної з „капіталістичної" Америки.

В. С-ко

ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ДОБРУСУ

До членів і симпатиків ДОБРУСУ, до всіх наддніпрянських українців!

Гідно і солідарно розпочавши консолідаційну акцію (пікетування делеґації СССР у день відкриття чергової Сесії ОН, віче проти загрози примусової репатріяції біженців з Австрії до СССР і т. д.) в громадсько - політичному житті української громади м. Ню Йорку — закликаємо до масових спільних урочистих відзначень Свята 1-го Листопада 1918 р., як органічно-складового державницького фактора і передвісника Акту Соборности України — 22 Січня 1919 року.

У часі найбільшого лихоліття України згуртуймо залізною лавою всіх українців у Вільному Світі.

Гідно і величаво у всіх закутках Вільного Світу зустрічаймо і відзначаймо спільно наступне найбільше Свято — Великдень Українського Народу — День 22 Січня 1918 і 1919 рр.

Головна Управа ДОБРУСУ у ЗДА

(Демократичне Об'єднання бувших Репресованих Українців Совєтами).

Шикаґо, Ілл.

Призабуті Роковини.

Відзначаємо в Америці багато різного роду роковин, річниць, ювілеїв, народніх свят і т. п. Історія американської України занотувала найстарший ювілей тут 60-ліття У. Н. Союзу, за ним йдуть різні 50-літні роковини, а далі менші, кінчаючи на 25-літтю. З приходом нової еміґрації переживаємо нові „медові місяці", нових роковин. І так маємо в Шикаґо занотовано роковини 5-ліття Кооперації Самопомочі, Левів і Добрусу. Значить зачинаємо в Америці наново, бо прибули нові люди з новими організаціями.

При такій повені різних роковин забуваємо про роковини важливіші, більш імпозантні й великої історичної ваги. Їх багато, знає наша історія і тут і там!

Одні з них це Роковини 25-ліття великого процесу і розгрому Спілки Визволення України і Спілки Української Молоді в тодішній столиці України — Харкові.

У трагічну осінь 1929 року масово виарештувано видатних інтелектуалістів української нації, які після закінчення українських визвольних змагань організували далі спротив окупантській владі большевиків.

На весні 1930 року на лаві підсудних в Харкові засіли видатні українські вчені з проф. С. Єфремовим на чолі, письменники, студенти, професіоналісти і ціла еліта української нації. Акт обвинувачення був такий: підсудні не хотіли коритися окупантові і чинили могутній спротив большевикам, бо з допомогою книжки, преси, науки й виховання молоді в дусі любови до України, працювали для створення самостійної української держави. Величезна більшість цієї фаланґи невгнутих духом українських патріотів своєї батьківщини пішла на розстріл, решта помандрувала на каторжні заслання! Харківський процес над Україною з перед 25-ти літ — це була велика демонстрація окупаційної політики большевиків, по експерименті з українізацією з одного боку і маніфестацією сили та неперемożности українського спротиву проти комуно-большевизму з другого боку.

Американські часописи з того часу докладно звітували про цей процес, а їхній чільний кореспондент Дуранті, називав його двобоєм тих, що мають владу і тих, що її втратили.

Щоб спом'янути тих відважних наших земляків хоч раз на 25 літ, відбудуться у Шикаґо в неділю, дня 30 жовтня в залі Шопен Школи — Жалібні Роковини для вшанування тих перших борців, що по своєму — ішли сповняти наказ великого „Заповіту". Треба нам всім прийти на віче і згадати про них і їх чин.

В програмі Роковин зі спогадами виступлять проф. Дмитро Михайлівський і ред. Семен Підгайний, а головну доповідь виголосить ред. П. Павлович з Ню Йорку.

Степан Куропась.

„ДУХ ЖЕНЕВИ"

(Фейлетон)

Не кажу, що воно буде так на сто відсотків, але на дев'яносто бути може.

У темну, жовтневу ніч, як з Альп повіє подихом зими, чотири замасковані джентелмени простуватимуть женевськими вулицями до самотньої вілли над озером, на засекречений, світовими спірістами й гіпнотизерами публічної думки довго приготовуваний, черговий міжнародній спірітистичний сеанс.

По середині півтемної залі, за спущеними залізними завісами, стоятиме круглий магічний стіл. Правдиве чудо техніки. Не буде в ньому ні одного цвяшка правди, тільки самі дерев'яні дипломатичні кілки та клей солодких заяв державних мужів.

А по середині стола красуватиметься вже готове розписане магічне світло коло давно поділеного земного ґльобу. А довкола ґльобу — як водиться — альфавит трьох мов. А в серці кола розмальована тарілка, очевидно з китайської порцеляни — дарунок самого Чу-Ен-Лая спірітистичному сеансові з побажанням успіхів.

То сядуть чотири джентелмени до магічного стола, простягнуть свої великодержавні руки і торкнуть пальцями чу-ен-лаєвого дарунку. Тоді „на вершинах" вдарять громи нерозв'язаних міжнародніх проблем, блиснуть заграви водневих бомб з дослідних піль Невади й Сибіру і тарілка закружляє шалено по колі, аж навіть привичні до безупинних мандрів дипломати трохи захекаються.

— Чи ти, духу Женеви, вже між нами? — запитає джентелмен з-за океану.

— Я між вами, я між вами, я між вами — забігає тарілка як навіжена.

— Хто ти, о духу? — промовить тоді джентелман з-над Темзи. — Хто ти, що вже пів року наповняєш серця народів світу надією і водночас тривогою?

— Хто ти, що з'являєшся всюди, де тебе викликувано й не викликувано? — додасть джентелмен з-над Сени.

— Хто ти, що розсновуєш перед нами солодкий міраж миру й безпеки з таким спритом і райською усмішкою, аж хочеться задрімати в м'якому фотелі по турботах війни? — повторить джентелмен з-за океану.

Тарілка бігатиме як навіжена, виписуючи на всіх трьох мовах знаки й згуки, що означають реґіт, наругу і глум.

Постане констернація, як пояснити собі дивну поведінку духа, що на такі поважні питання заходиться від реготу. Глянуть три джентелмени на цього четвертого, з Москви, може він що второпає, але той мовчатиме як Ленін у мавзолеї.

— Що означає твоя дивна відповідь? — запитає тоді джентелмен з-за океану.

— Хто ти насправді? — поставить питання рубом джентелмен з-надТемзи.

Тарілка спочиватиме хвилинку, а потім напише.

— Чи джентелмени мають досить сильні нерви, щоб глянути правді в вічі?

Ще не занотовано в історії, щоб коли хто з дипломатів признався до слабости. Тож тарілка напише поволі.

— Я звичайний московський чортик!

І затанцює на доказ несамовиту частушку...

Джентелмен з Москви зірветься з свого стільця.

— Я протестую! Я покидаю сеанс! — гукне він. — Це мусіло якимсь підступом залізти під наш магічний стіл одне з „переміщених лиць", що їм ви, панове дали притулок, і порушило правильний біг тарілки.

— Це був би міжнародній скандал і сторпедування наших надій! — ахне джентелмен з-за океану.

— Пропоную продовжати сеанс — озветься джентелмен з над Темзи. — Я спірітист королівського клюбу з тисячолітньою традицією. Стверджую, що тут не було ніяких, посторонніх втручань. А цією новою спірітистичною появою я заінтересований до тої міри, що ставлю питання. Чи ти, духу, можеш явитися нам, щоб ми побачили тебе?

— Так — стукне тарілка.

Тоді захитається стіл, що в ньому ні одного цвяшка правди, — бо збитий він тільки дипломатичними кілками і склеєний солодкими заявами державних мужів. Настане тьма кромішна. „З вершин" налетить рвучкий вітер, аж заскреготять залізні заслони. Холодна, проймаюча хвиля зашкребе дипломатів по спині. У темені залі перед ними беззгучно закружляє, затанцює блудний вогник.

— Це ти, духу? — запитають.

— Це я.

— Отак ти виглядаєш?

— Отак я виглядаю — заворушиться блудний вогник і сповільнить лет та застигне срібною точкою в темряві. — Правда, який я непомітний? Але в мене сто подоб. Якщо хто вдивляється в мене довго і не бачить нічого в світі крім мене, він починає вірити, що я... я зоря! Рання Зоря Сходу над заскулим континентом. Я несу світло на землю!? Я несу мир! „Екс оріенте люкс"!

Джентелмени протирають очі. Ясна зоря сходу зблідне, пролетить світлячком попід самі їх носи і знову заколивається перед ними ніби далекий, окутаний морськими мряками, маяк. Вчується джентелменам наче шум моря.

— Так, я маяк — почують вони поклик. — Я маяк серед розбурханих вод історії. Просто на мене стерніть, державні керманичі. О, скільки вже народів пішло за тим дороговказом! Ідіть сміло їх слідами, простуйте, простуйте, непохильно на... кремлівські скелі!

Джентелменам уже ввижатимуться зубчасті кремлівські вежі, але маяк сколихнеться і знову поплине блудним вогником.

— А знаєте, чим я волію бути найрадше! — захіхоче він. Чим був споконвіку. Отаким оманним блудним вогником над баговинням людської нужди, серед випарів трясовиння й морального розкладу. О, як чарую я тих, що задихнулися в тих випарах і зблудили. Я прилину перед спрагнені очі, ніби світло у вікнах затишних хат. Розмріється мандрівник про спочинок, мир, ситість, а я знімаюся знову, залишу його в кромішній темряві, щоб з'явитися знову по хвилині, щоб ще далі завести свою жертву на трясовиння і багна.

У цій хвилині джентелмени відчують, ніби їх ноги не на певній швайцарській землі, а справді грузнуть у багні і трясовинні тайги.

— Гей, що це діється? — гукне джентелмен з-над Темзи.

А джентелмен з-за океану поспішно простягне руку, потягне за шнурок над столом.

Слава країні Едісона! П'ятсот стоватівок бризне нараз сліпучим потоком у спірітистичну темряву. Німо переглянуться учасники сеансу, глянуть боязко під ноги. Ну, ще слава Богу, на сухому! А з духа Женеви ні сліду. І місце джентелмена з Москви порожнє.

Клим Булька.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журнала „Веселка".

СПИСОК Ч. 14.

І. Бішко, Бруклин	$ 20.00
П. Савка, Ніксон	7.00
П. Павлович, Ортанна	6.00
Д-р П. Пастухів, Лорейн	5.00
А. Козира, Шикаґо	5.00
Ю. Артюшенко, Шикаґо	5.00
П. Варнецьке, Скач Плеенс	5.00
С. Федак, Дітройт	5.00
І. Гречин, Юнійондейл	5.00
Я. Джиджиристий, Трой	4.00
Г. Калитовський, Дітройт	3.00
А. Масник, Перісбурґ	3.00
С. Кіт, Бінґгемтон	3.00
М. Борисюк, Стемфорд	3.00
А. Г. Бріджпорт	3.00
Д-р Р. Барановський Фасттвіл	3.00
Н. Пізнак, Ню Йорк	2.00
Р. Б. Кобрин, Балтімор	2.00
А. М. Філіпчук, Ню Йорк	2.00
М. Чайківський, Кембрідж	2.00
С. Хандога, Бронкс	2.00
К. Семчук, Амстердам	2.00
Н. Павлюк, Ірвінґтон	2.00
С. Щесняк, Ню Йорк	2.00
М. Дикий, Шикаґо	2.00
В. Деркач, Шикаґо	2.00
Д. Меденький, Толідо	2.00
В. В. Будний, Бофало	2.00
М. Терлецький, Йонґстаун	2.00
М. Костів, Лос Енджелес	2.00
М. Глова, Кліфтон Гтс.	2.00
М. Гловяк, Айова Сіті	2,00
Р. Яськів, Топіка	2.00
В. Гриб, Гаммонд	2.00
М. Мариняк, Монтреал	2.00
В. Левицький, Лорейн	2.00
Д-р Б. В. Томків, Клівленд	2.00
Ю. Свищук, Ст. Джозеф	2.00
В. Дитиняк, Карторет	2.00
Н. Солодкий, Дітройт	2.00
П. Садович, Джансон Сіті	2.00
Й. Іваницін, Джевет Сіті	2.00
І. Просимців, Перт Амбой	2.00
Е. Каменюк, Сиракюз	2.00
В. Пікуліцький, Шикаґо	2.00
Д. Якимець, Мт. Юнійон	2.00
Т. Соколовський, Стат. Айл.	2.00
І. Годованець, Маганой Сіті	2.00
М. Кітко, Лорейн	2.00
М. Капітанець, Клівленд	2.00
В. Ширпакевич, Фила.	2.00
М. Срібняк, Клівленд	2.00
І. Куфель, Когоз	2.00
Н. Н., Парма,	2.00
К. Карий, Стемфорд	2.00
Д-р В. Палідвор, Стемфорд	2.00
Ф. Сломошинський, „	2.00
В. Балабан, Гавстон	2.00
Д-р О. Хомин, Ліма	2.00
М. Х. Наховський, Авбурн	2.00
Т. Остапюк, Покіпсі	2.00
М. Кульчицький, Вінніпеґ	2.00
І. Ширай, Ню Гейвен	2.00
І. Сова, Ню Гейвен	2.00
М. Шарон, Дітройт	2.00
І. М. Гумовський, Ню Йорк	2.00
О. Шмокалюк, Сиракюз	2.00
Г. Шкрор, Вествіл	2.00
Т. Демянчук, Торонто	2.00
З. Круцько, Вінніпеґ	2.00
Н. Романчук, Ромео	2.00
О. Сельський, С. Дірфілд	2.00
І. Собенко, Ню Йорк	2.00
М. Бобер, Перисбурґ	2.00
Н. Мігайчук, Пітсбурґ	2.00
С. Корівчак, Стемфорд	1.00
П. Качалуба, „	1.00
Д. Падрій, Грінвіч	1.00
Г. Слобода, Стемфорд	1.00
Н. Смаль, „	1.00
М. Сливинський, „	1.00
В. Сидяга, „	1.00
М. Сидяга, „	1.00
І. Кінаш, Когоз	1.00
Ю. Цепла, Толідо	1.00
Я. Станчак, Бостон	1.00
Н. Ревеґа, Ню Йорк	1.00
А. Мойсей, Шикаґо	1.00
М. Дупай, „	1.00
О. Зелида, „	1.00
Т. Гасюк, Ютика	1.00
Разом	$ 219.00
Раніше проголошено	3,085.60
Разом	$ 3,304.60

В списку ч. 10 подано помилково ім'я З. Гудик, Бруклин — має бути З. РУДИК.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ТОВАРИСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ВЕЧІР НА КОЛУМБІЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Гурток Українських Студентів в Колумбійському Університеті влаштовує в п'ятницю 28-го жовтня ц. р., у Fayerweather Hall Lounge в Колумбійському Університеті в Ню Йорку Товариський Вечір для чужоземних й американських студентів. Початок о год. 7.30 веч. В програмі вечора: гра на бандурі д-ра Штокалка, танці, чай і перекуска. Вступ вільний.

● Єлисавета II і її чоловік князь Единбурґу виїдуть в кінці січня з офіційними відвідинами до англійської напівколонії Ніґерії на східньо-африканському побережжі.

● ПРАЦЯ ●
● Help Wanted—Female ●

КУХАРКА
ПЛАТНЯ ПІСЛЯ УМОВИ.
Досвід в інституціях або шпиталях.
Телефонувати:
TU 2-0600

HAND DECORATORS
Досвідчені.
Праця при лямпах. Добра платня. Постійна праця.
Голоситись:
Metropolitan Lamp Mfg. Corp
2002 Utica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. CL 2-4680

ПОТРІБНО оперейторів при Singer Sewing Machines. Покривала на сидження до авт. Побажані з досвідом або навчимо. Платня і комісове. Праця через цілий рік.
60 School St., Glen Cove, L. I.
4-6277

● ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ ●

АРКА, 48 Е. 7-ма вул.
Ню Йорк (GR. 3-3550)
Машинки до писання
(укр. та англ.)
найкращих марок.

Гриби з Карпат!
SURMA
11 East 7 St., New York 3.

● До винайму кімнати ●

ДО ВИНАЙМУ
для жінок або дівчат 3 окремі умебльовані кімнати з повним комфортом. Оглянути можна щодня від 5 до 9 вечора при
203 East 13th St., Apt. 4B
New York City

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

BAR and GRILL
Поміркована ціна
з огляду на скорий продаж.
Телеф.: GR 3-8971
від 3-ої до 7-ої

ДЕЛІКАТЕСЕН - ГРОСЕРНЯ
Добре положення. Довгий „ліз". $1,100 тижнево. Можна легко побільшити. Власник відійшов до війська, мусить продати зі стратою по дуже умір. ціні.
Телеф. власника: RA 8-9705

MEAT MARKET з машинами, кухня до виробу вудження, машини до виробу "baloney & fran's," нова вуджарня, 1 трак, 1 "business car," великий "stock canned goods," добрий бизнес для спільників.—Tel. EV 8-3437 (не телеф. в п'ят. і суботу).

ДЕЛІКАТЕСЕН — ПИВО
Добре положення — добрий „ліз".
Продається з стратою по уміркованій ціні.
Телеф. власника:
KI 3-2235

КУПУЙТЕ
в ПІДПРИЄМСТВАХ,
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ
В СВОБОДІ

● ПРАЦЯ ●
● Help Wanted—Male ●

MILLWRIGHT
МЕХАНІКИ
40 годин, 5 днів плюс надчисельні години.
Голоситись:
W. RALSTON & CO.
Bordentown Road
Old Bridge
New Jersey

ПОЖЕЖНИКИ
з „лайсенсом" і досвідом
Coal Fire — Call
W. RALSTON & CO.
Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

ПРАЦЯ
В НОВІМ ДЕПАРТАМЕНТІ
Досконала нагода для кожного з досвідом у фабриці, що переробляє текстилі і папери.
Голоситись особисто:
W. RALSTON & CO.
Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

КРЕСЛЯР — кваліфікований з знанням англійської мови в письмі й слові — потрібний до фірми.
GAYESKI Woodworking Co.
Голоситись:
400 Hudson St., Hackensack, N. J.
HUbbard 7-1043

UPHOLSTERERS—SPRINGERS мусять бути першоклясні механіки. Користі для цілої родини. Праця цілий рік. — Постійна праця. Голоситись особисто:
399 Washington St., Newark, N. J.
or Phone — MI 3-6886

ПОТРІБНО ТАПІЦЕРІВ
з досвідом.
Постійна праця. Добра платня для відповідного мужчини. Досконала нагода.
ANTON'S
19 Huyler Ave., Tenafly, N. J.
Englewood 3-7143

СТОЛЯРІ
з досвідом при
Rough & Finished Work on Homes.
Стала праця. Тел. по 9:30 a.m.
De MASI CONSTRUCTION CO.
609 Ridge Rd., Lindhurst, N. J.
Geneva 8-3578

БЛЯХАР, першоклясний механік "layout man" мусить розумітись на плянах. Досвід в лінійній праці виробів з нержавіючої сталі. Першенство має з знанням "store front." Доск. умовини праці. Постійна праця цілий рік. За інф. тел. Brooklyn Store Front Co. — HY 7-4290.

● MOVIES—THEATRE ●

ОСТАННІЙ ДЕНЬ! ◄
"GLINKA—MAN OF MUSIC"
and Edw. G. Robinson in
"BLACK TUESDAY"
AMERICAN THEATRE
3rd Strett, bet. Ave. B & C
New York City

● РОЗШУКИ ●

КАСІЯН ГРИНЬ в Шікаго відізвіться.
ДІДУХ,
6850 Delormier Avenue
Montreal, Que., Canada.

НИКОЛАЙ ВАСУСЬ
з Тернополя пошукує своїх дітей ІРИНУ й АДАМА, які були забрані на роботу до Німеччини. Хто знає про їх долю, або вони самі, прошу зголоситися на адресу:
VICTOR
WINDOW CLEANING CO.
by Victor Balaban
9135 Airline Dr. Houston, Texa

Ю. КРОХМАЛЬ
пошукує
М. ШПОРТУ
і Рідних з села Митрофановки
Прошу писати на адресу:
Ю. КРОХМАЛЬ,
4211 Martin St., Detroit 10, Mich

ВІРА ПІЦЕНКО
пошукує Рідних і Знайомих зі села Станковата, Кіровоградська область.
Адреса:
VERA MISKO
R. D. 2, Phoenixville, Pa.

● КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ ●

ВЕЛИКІ КНИГИ НЕПРОМИНАЮЧОЇ ВАРТОСТИ:
(Найкращий і дешевий подарунок і велика цінність у Вашій хаті).

1. Фотоальбом „ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ" (вся Україна і її історія та мистецтво в ілюстраціях) ...$12.50
2. Словник чужомовних слів, І. Бойкова, О. Ізюмова й ін. 27 тис. слів 6.00
3. Українські народні казки „Вітрового Батька Торба", кожна сторінка ілюстрована 1.50
4. ЦВІРКУНЕЦЬ, 63 варіянти укр. нар. пісень для початкової гри на фортепіяні 1.50

Замовляйте у:
M. BORETSKY
68 Maxwell Road
Chapel Hill, North Carolina
(Всі книгарні і попередніх відборців прошу віднотувати мою нову адресу і туди спрямовувати кореспонденцію.)

НОВІ ФУТРА
Перемоделювання
Направа Футер
Тепер пора замовити на зиму футро!
МАЄМО ВСІ РОДИ ШКІРОК.
Виконуємо також прекрасні футряні накидки (Stoles) жакети по найновіших фасонах із найкращих матеріялів.
Українська футряна Робітня
Roman
KUSSOFF
1420 Avenue of Americas
(Between 58th & 59th Sts.)
NEW YORK, N. Y.
PLaza 9-4238.

До 100-ї річниці народження та 40-ї річниці смерти Великого Каменяра Видавниче Т-во „Книгоспілка" у Ню Йорку готує видання

20—ТОМОВОЇ

збірки художніх творів ІВАНА ФРАНКА

Велике (понад 8,800 сторінок тексту та ілюстрацій) видання буде найбільше з видань художніх творів І. Франка, що досі будь-де та будь-коли в збірці виходили.

► 20-ТОМОВА ЗБІРКА МІСТИТИМЕ ТАКІ ХУДОЖНІ ТВОРИ І. ФРАНКА: ◄

1. ОПОВІДАННЯ, КАЗКИ І ДИТЯЧІ ПОЕЗІЇ:

Абу-Касимові капці
Борис Граб
Без праці
Байка про байку
Бодяки
Батьківщина
Вільгельм Тель
Вовк війтом
Ворона і гадюка
Вовк, лисиця і осел
Війна між псом і вовком
Ворони і сови
Вівчар
В тюремнім шпиталі
Вугляр
Ведмедева пригода (дит. поезія)
Грицева шкільна наука
Ґава
Ґава і вовкун
Герпко Гольдмахер
Геній
Гриць і панич
Гострий — прегострий староста
Гірчичне зерно
Герой по-неволі
Два приятелі
Добрий заробок
Довбанюк
Домашній промисл
До світла
Дріяда
Доктор Бессервіссер
Добробит
Злісний Сидір
Знеохочений
Заєць і їжак
Звірячий бюджет
Заєць і ведмідь
Заки рушить поїзд
Задля празника
Звичайний чоловік
Історія моєї січкарні
Історія кожуха
Історія одної конфіскати
Із записок недужого
Із галицької „Книги Битія"
Івась Новітній
Королик і ведмідь
Куди діваються старі роки
Коваль Бассім
Киця (дит. поезія)
Лесишина челядь
Ліси і пасовиська
Лис і дрозд
Лисичка і журавель
Лисичка і рак
Лисичка кума
Лисичка - черничка
Лис Микита
Лисова пригода (дит.поезія)
Маніпулянтка
Моя зустріч з Олексою
Микитичів дуб
Мавка
Малий Мирон
Місія
Муляр
Між добрими людьми
Мій злочин
Мурко і Бурко
Молода Русь
На роботі
Навернений грішник
На дні
На лоні природи
Наша публіка
Неначе сон
Олівець
Осел і лев
Опозиція
Отець гуморист
Odi profanum vulgus
Ой ви ластівочки (дит. поезія)
Патріотичні пориви
Поєдинок
Пироги з черницями
Панщизняний хліб
Полуйка
Панталаха
Під оборогом
Пригоди Дон Кіхота
Ріпник
Ріпка
Рубач
Різуни
Слимак
Сам собі винен
Свиня
Свинська конституція
Старе добро забувається
Сойчине крило
Син Остапа
Скринька (дит. поезія)
Schoen schreiben
Три міхи хитрощів
Терен у нозі
У кузні
У столярні
Фарбований лис
Хлопська комісія
Хмельницький і ворожбит
Хома з серцем і Хома без серця
Цигани
Цуваки
Чума
Чиста раса
Чи вдуріла?
Щука
Яць Залепуха
Як русин товкся по тім світі
Як пан собі біди шукав
Як звірі правувалися з людьми
Яндруси
Як згода дім будувала
Як Юра Шикманюк брів Черемош

2. ПОВІСТІ:
1. Boa Constrictor
2. Борислав сміється
3. Великий шум
4. Для домашнього вогнища
5. Захар Беркут
6. Лель і Полель
7. Основи суспільности
8. Петрії і Довбущуки
9. Перехресні стежки

3. ПОЕЗІЇ (збірки).

А. З ВЕРШИН І НИЗИН.
Розділ І. De profundis (З глибин):
Цикли: а) Гимн.
б) Веснянки — 15.
в) Осінні думи — 5.
г) Скорбні пісні — 10.
ґ) Нічні думи — 10.
д) Думи пролетаря — 10.
е) Excelsior (Вище!) — 6.
Розділ II. Профілі і маски:
Цикли: а) Поезія.
б) Поет — 5.
в) Україна — 8.
г) Картка любови — 9.
ґ) Знайомим і незнайомим — 15.
д) Осп — 21.
Розділ III. Сонети:
Цикли: а) Вольні сонети — 28.
б) Тюремні сонети — 45.
в) Епілог.
Розділ IV. Галицькі образки — 15.
Розділ V. Жидівські мелодії — 8.
Розділ VI. Українська студентська мандрівка.
Розділ VII. Із літ моєї молодости — 27.
Розділ VIII. П'яниця (поема).
Розділ IX. Великі роковини (Пролог).

Б. МІЙ ІЗМАРАГД.
Цикли: а) Поклони — 8.
б) Паренетікон — 25.
в) Притчі — 12.
г) Легенди — 6.
ґ) По селах — 10.
д) До Бразилії — 5.

В. SEMPER TIRO (Завжди учень).
Цикли: а) Semper Tiro (Завжди учень — 8.
б) Лісова ідилія (поема).
в) Наші співомовки — 7.
г) На старі теми — 12.
ґ) Із книги Кааф — 9.
д) Страшний суд.

Г. ІЗ ДНІВ ЖУРБИ.
Цикли: а) Із днів журби — 12.
б) Спомини — 12.
в) В плен — ері (На свіжому повітрі) — 10.

Ґ. ЗІВ'ЯЛЕ ЛИСТЯ.
Цикли: а) Перший жмуток — 20.
б) Другий жмуток — 20.
в) Третій жмуток — 20.

4. ПОЕМИ:
а) Іван Вишенський.
б) На святоюрській горі.
в) Панські жарти.
г) Смерть Каїна.
ґ) Цар і аскет.
д) Індійські легенди.
е) Мойсей.
є) Іштар.
ж) Сатні і Табубу.
з) Відший Генріх.
і) Поема про білу сорочку.
и) Похорон.

5. ДРАМАТИЧНІ ТВОРИ:
а) Украдене щастя.
б) Сон князя Святослава.
в) Кам'яна душа.
г) Учитель.
ґ) Будка ч. 27.
д) Майстер Чирняк.
е) Рябина.

6. ПЕРЕКЛАДНІ ТВОРИ з чужих мов — англійської, французької, німецької, польської, чеської, російської, латинської, староруської, сербської та ін.
Перекладні ліричні, драматичні і прозові твори обіймають собою понад 1,300 стор., і у двадцятитомнику вийдуть у 18, 19 і 20 томи.

● Ввесь наклад вийде в твердій гарно оформленій полотняній оправі. ●

ЦІНА ВИДАННЯ - - - - - - - - - $75.00 | ЦІНА ЗА ПЕРЕДПЛАТОЮ - - - - $60.00

Умови передплати:

1. Передплатити можна лише повну збірку — 20 томів. Передплату на окремі томи не приймається.

2. При зголошенні передплати треба внести до В-ва „Книгоспілка" ШІСТЬ долярів, як аванс на останні два томи (19-й та 20-й). Решту томів (від 1-го до 18-го) передплатники сплачують видавництву при одержанні кожного тому по ТРИ дол. за том. Передплатникам з-поза Ню Йорку вартість кожного тому (від 1-го до 18-го) пересилають до видавництва впродовж тижня після одержання тому.

3. Передплату оформляється зголошенням такого змісту::

До Видавничого Т-ва „КНИГОСПІЛКА" — Ню Йорк.

Цим зголошую передплату на 20-томову збірку художніх творів Івана Франка.

Умови передплати мені відомі.

До цього долучаю $6.00, як аванс на 19-й та 20-й томи. Решту томів (1-18) сплачуватиму згідно з умовами передплати.

..................., 195..... Підпис ....

Моя адреса (в англійській мові друкованими літерами):

Прізвище та ім'я ....

Ч. будинку та вулиця ....

Місто, Ч. поштової дільниці та стейт ....

.... Країна ....

Через те, що видання так за розміром, як і за його вартістю є трудне, „Книгоспілка" зберігає за собою право після 1-го лютого 1956 року звернути передплатникам їх чеки, моні ордери чи готівку (внесені як аванс на 19-й та 20-й томи) в тому випадкові, коли кількість зголошених (до 1-го лютого 1956 року) передплат не покриватиме бодай своєї вартости видання.

Кожна українська родина потребує мати таку збірку художніх творів першого після Шевченка велетня художнього слова — Івана Франка.

Прочитавши це оголошення, не відкладайте, виріжте зразок зголошення передплати, виповніть його та разом з чеком чи моні ордером на шість дол., вишліть до „Книгоспілки". Чим скорше те зробите, тим скорше видання появиться в світ.

Зголошення передплати надсилайте на адресу:

KNYHO-SPILKA Publishing Co., 68 East 7th Street, New York 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКА
КРАМНИЦЯ
МЕТА
201 EAST 14th STREET
NEW YORK 3, N. Y.
Фахова НАПРАВА ГОДИННИКІВ та БІЖУТЕРІЇ
НАЙНИЖЧІ ЦІНИ В НЮ ЙОРКУ!
Пружина (Main Spring), шпіндель (Staff) або ключ (Stem & Crown) $1.50
Повне чищення, оливлення та реґулювання годинника 4.50
Власник „МЕТИ" Б. Ковалів — кваліфікований годинникар. Він особисто направить ваші годинники та біжутерію і дасть вам цінні фахові поради.
Клич „МЕТИ" — ШВИДКО—ДОБРОЯКІСНО—ДЕШЕВО.
Ваша відповідь — до СВІЙ ДО СВОГО

HANUSEY MUSIC CO.
244 WEST GIRARD AVE., PHILA. 23. PA.
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК
В АМЕРИЦІ
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9. вечора.

KOWBASNIUK AGENCY
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
277 EAST 10th STREET, (Біля Avenue A) NEW YORK 9, N. Y. Tel.: ALgonquin 4-8779
ШИФКАРТИ продаємо на всі кораблі.
ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спровадження рідних і знайомих до Америки.
ОБЕЗПЕЧЕННЯ (асекурація) всіх родів у стейтах Ню Йорк і Ню Джерзі. — Асекурація знижки 15% для кваліфікованих автоводіїв.
ПРОДАЄМО доми та всякого роду бизнеси.
ПЕКАО — Пачки до всіх країн Европи.
Віра Ковбаснюк-Шумейко — Антін Шумейко
Відкрито щоденно від 9:30 рано до 7 веч
суботи: від 10:00 рано до 1:00 попол.

● AUTO ●
ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ
55 CHEVROLETS і багато інших нових авт з того року.
— E-Z Terms
BARREL AUTO SALES
99 N. Broad St., Elizabeth, N. J.
ELizabeth 3-9826
Відкрито вечорами.

УВАГА! ◄
Технічна Школа
Запишіться зараз на курси АВТОМЕХАНІКІВ І ЇЗДИ!
AUTO REPAIR
Cars for Road Test
GRamercy 7-8951
Залож. в 1916 р.
ШКОЛА ЇЗДИ
ДЕННІ Й ВЕЧІРНІ КУРСИ!
Фахові інструктори під знаменитим керівництвом Директора
LEONA TYCHNIEWICZA
ПОМАГАЄМО В ОДЕРЖАННІ ШОФЕРСЬКО-МЕХАНІЧНОЇ ПРАЦІ.
Закінчений в нас курс виливає на одержання лайсенсу.
METROPOLITAN
Auto School
155 — 2nd Ave., бл. 10th St.
NEW YORK, N. Y.

● MISCELLANEOUS ●

ЗНАЙШОВ ПОМІЧ по 15 р. терпіння, заживаючи Leon Solid Liniment на артретизм або ревматизм для доброї циркуляції крови. $1.00 моні ордер (не готівка). LEON, 311 5th Avenue, R. 209-S, New York 16, N. Y. Показ в Newberry 10¢ Store, 783 Manhattan Ave., коло Meserole Brooklyn, N. Y.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Про те, який повинен бути лад в самостійній Україні довідаєтесь із книжки ЖОВТОБЛАКИТНОГО
Майбутній державний, економічний і соціяльний лад України
Висилає книгарня „Свободи". Ціна $1.00
SVOBODA
81-83 Grand St. (P. O. Box 346)
Jersey City 3, N. J.

Надзвичайна вістка для українців всієї американської території, а зокрема для мешканців м. Шикаго й околиць!
Ґарантовані ПАЧКИ до всіх частин світу!
Найстарша і найсолідніша висилкова Фірма ІВАНА КАМІНСЬКОГО, яка має свою Централю в Торонто і відділи у всіх більших містах Канади й Америки, відкрила своє висилкове бюро в ШИКАГО, Ілліной:
J. KAMIENSKI
JANIQUE TRADING CO.
2314 West Chicago Avenue
CHICAGO 22, ILL. Tel. BRunswick 8-6780
Фірма ґарантує доставу кожної замовленої пачки.
Мито оплачується тут на місці і відборець пачки в Краю вже нічого не доплачує.
Звертайтесь особисто, поштою чи телефоном до висилкового бюра, яке найскорше і найдешевше полагодить Вам справу висилки пачок.
Фірма висилає вже тепер пачки, щоб Ваші рідні могли їх отримати на Різдвяні Свята.
По безплатні зразки матеріялів, цінники й інформації звертайтесь до бюра в Шикаго, Ілліной або до бюр в Бофало і Клівленд:
1162 BROADWAY, BUFFALO 12, N. Y. — Tel. FI 1272
1029 FAIRFIELD AVE., CLEVELAND 13, O. Tel. CH 1-5547.
ВАШІ РІДНІ В КРАЮ ЧЕКАЮТЬ НА ВАШУ ПОМІЧ!

КНИЖКИ
для українських шкіл,
апробовані Шкільною Радою при УККА
„ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ" М. Дольницького $1.50
„НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ" у двох частинах —
І. Крипякевича — від найдавніших часів до 1914 р.
М. Дольницького — від 1914 р. до теперішних часів.
Ціна: брош. $2.50 — оправлена 3.50
„ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ" Вол. Радзикевича у трьох томах. Окремі томи по 1.50
Том І. вже у продажі, том II. на днях виходить з друку, том III. друкується.
Замовляти:
UKRAINSKA KNYHARNIA
19157 WEXFORD STREET, DETROIT 34, MICH., U.S.A.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!
ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

ЧЛЕНСТВО В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ, ЦЕ ВАШ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ОСОБИСТИЙ ІНТЕРЕС! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Перероблені
МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
англійські, ціна $25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові приряди. Потрібно аґентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ: КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568